

2013

Den norske mor og barn-undersøkelsen

Variasjon i barnehagekvalitet

Beskrivelser fra første datainnsamling fra barnehagene

Ratib Lekhal

Marika Vartun

Kristin Gustavson

Siri Saugestad Helland

Mari Vaage Wang

Synnve Schjølberg

www.fhi.no

Utgitt av Nasjonalt folkehelseinstitutt
Desember 2012
Postboks 4404 Nydalen
NO-0403 Oslo
Telefon: 21 07 70 00
Rapporten kan lastes ned gratis eller bestilles fra
Folkehelseinstituttets nettsider www.fhi.no

Den norske mor og barn-undersøkelsen

Variasjon i barnehagekvalitet

Beskrivelser fra første datainnsamling
fra barnehagene

Ratib Lekhal

Marika Vartun

Kristin Gustavson

Siri Saugestad Helland

Mari Vaage Wang

Synnve Schjølberg

Utgitt av Nasjonalt folkehelseinstitutt
Divisjon for psykisk helse
Januar 2013

Tittel:

Den norske mor og barn-undersøkelsen
Variasjon i barnehagekvalitet
Beskrivelse fra første datainnsamling fra barnehagene

Forfattere:

Ratib Lekhal
Marika Vartun
Kristin Gustavson
Siri Saugestad Helland
Mari Vaage Wang
Synnve Schjølberg

Bestilling:

Rapporten kan lastes ned som pdf
på Folkehelseinstituttets nettsider: www.fhi.no

Rapporten kan også bestilles fra
Nasjonalt folkehelseinstitutt
Postboks 4404 Nydalen
NO-0403 Oslo

publikasjon@fhi.no
Telefon: 21 07 82 00
Telefaks: 21 07 81 05

Grafisk designmal:

Per Kristian Svendsen og Grete Sømmer

Layout omslag:

Unni Harsten

Opplag: 100**Foto omslag:**

Colourbox

ISBN trykt 978-82-8082-539-1 utgave
ISBN elektronisk 978-82-8082-540-7 utgave

Forord

Høsten 2007 inngikk Folkehelseinstituttet og Kunnskapsdepartementet et samarbeid knyttet til språk og læring. Tanken bak var å utnytte de gode mulighetene som lå i Den norske mor og barn-studien (MoBa) for å besvare problemstillinger knyttet til barns utvikling og hvilke faktorer som påvirker denne, deriblant deltakelse i barnehage. Samarbeidsprosjektet ble kalt Språk- og læringsstudien (SOL). Fra 2011 ble studien utvidet til også å inkludere en egen datainnsamling fra barnehager og skoler. Utvidelsen fikk undertittelen «Språkutvikling og læringsutbytte fra 6 mnd. til 8 år – påvirkning fra hjem, barnehage og skole». Datainnsamlingen fra barnehagene startet våren 2012 og vil bli fulgt opp med et skjema til skolen når disse 5-åringene fyller 8 år. Barnehagene mottar skjema fra de foreldrene som ønsker å bidra til at MoBa får informasjon om hvordan barnet har det i barnehagen. Avdelingsleder blir spurt om å fylle ut skjemaet, som tar for seg avdelingens etablerte praksis og spesielle forhold knyttet direkte til det aktuelle MoBa-barnet.

Ca. 24 000 familier med en 5-åring i MoBa vil i løpet av de kommende årene motta et spørreskjema som skal besvares av pedagogisk leder i barnehagen der barnet går. Pilotfasen av datainnsamlingen er over, og de første 1 681 spørreskjemaene er returnert fra barnehagene.

Data fra pilotfasen gir et oversiktsbilde over variasjonen i norske barnehager. Det er variasjon både på strukturelt nivå – som type barnehage og personalets utdanningsnivå – og på prosessuelt nivå, dvs. de prosesser som foregår mellom hjem og barnehage, i personalgruppen og i barnegruppen, og, ikke minst, samhandlingen mellom personale og barn. Denne rapporten, *Variasjon i barnehagekvalitet. Beskrivelser fra første datainnsamling fra barnehagene*, er utarbeidet for å gi et foreløpig bilde av denne variasjonen.

Denne rapporten inneholder foreløpige resultater og forteller oss om variasjon i kvalitet i barnehagene i utvalget vårt. Den overordnede hensikten med studien er allikevel å se på sammenhenger mellom barnehageeksponering og utfall. Endelige resultater om slike sammenhenger vil bli presentert i en senere rapport, etter at data er hentet inn fra alle deltakerne når de er 5 og 8 år. Resultater fra denne studien vil gjøre oss bedre i stand til å identifisere hvilke kvaliteter i barnehagene som er av særlig betydning for en positiv utvikling hos barn, deriblant barn med særskilte språklige og læringsmessige forutsetninger. Vi vil også ha mulighet til å identifisere forhold ved barnehagene som synes å henge sammen med utvikling av problematferd og stressrelaterte symptomer.

Denne rapporten er den andre knyttet til informasjon om kvalitet og pedagogisk praksis i barnehagene og barnehageforskning i Språk- og læringsstudien (SOL). Vi håper rapporten vil bidra til at vi får en bedre oversikt over variasjonen i barnehagenes kvalitet.

Oslo, 14. januar 2013

Ellinor F. Major,
divisjonsdirektør,
Divisjon for psykisk helse

Innhold

Forord	3
Sammendrag	6
Bakgrunn	7
Metode	9
Resultater	11
Strukturelle kvalitetsindikatorer	11
Indikatorer på prosessuell / pedagogisk kvalitet	14
Femåringers fungering/tilpasning og behov i barnehagen	23
Diskusjon	27
Referanser	29
VEDLEGG 1: Frafall og representativitet	32
VEDLEGG 2: Frekvenstabeller	37
VEDLEGG 3: Spørreskjema	81

Sammendrag

Rapporten er den første i en serie knyttet til barnehageforskning i Den norske mor og barnundersøkelsen (MoBa). Rapporten bygger på opplysninger fra de første 1 681 spørreskjemaene om strukturelle kvaliteter og indikatorer på prosessuell og pedagogisk variasjon og kvalitetsstatus i barnehagene til 5-åringer som deltar i MoBa. Her følger fire hovedfunn:

- **Variasjonen i enkelte strukturelle forhold i barnehagene:** De aller fleste pedagogiske ledere, 90,5 %, er utdannet førskolelærer. 9,5 % har en annen type utdanning, men har stilling som pedagogisk leder. Av disse 9,5 % har 4,8 % annen pedagogisk utdanning, mens de resterende har lavere utdanning (ikke høyskole- eller universitetsutdanning).
- **Variasjonen i pedagogisk praksis og indikatorer for prosessuell kvalitet i barnehagen:** De pedagogiske lederne i barnehagene i utvalget viser en variasjonsbredde når det gjelder hva barnehagene legger vekt på, og hvordan de strukturerer arbeidet på avdelingene. Mer spesifikt finner vi blant annet variasjon i barnehagers pedagogiske praksis, det pedagogiske innholdet i barnas hverdag og mellom barnehagers rutiner for regelmessig observasjon og kartlegging av barnas ferdigheter.
- **Ulikheter og fellestrekk blant 5-åringer i barnehagen:** Det er store variasjoner i utviklingsmessige forhold blant de 5-åringene som er representert i utvalget. Ifølge de rapporterte opplysningene har om lag 15 % av utvalget spesielle vansker. De vanligste vanskene rapporteres å være uro og konsentrasjonsvansker (4,5 %) og språkforsinkelse (4,3 %). Deretter følger emosjonelle vansker (3,0 %) og atferdsvansker (2,8 %). Dette er i relativt godt samsvar med prevalenstall fra tidligere diagnosespesifikke epidemiologiske studier.
- **Representativitet av datamaterialet:** Mødrene til 5-åringene i vårt utvalg er ikke et helt tilfeldig utvalg av småbarnsmødre. De skiller seg noe fra andre mødre ved at de hadde høyere utdanning, var noe eldre og sjeldnere bodde alene på tidspunktet for fødselen enn mødre i populasjonen. Selv om vi har identifisert enkelte skjevheter i utvalget, ser det ikke ut til at disse skjevhetene påvirker fremtidige sammenhenger vi ønsker å studere.

Bakgrunn

Behovet for barnehageplasser har økt betydelig de siste ti årene. Både i Norge og i Europa generelt har man derfor i stor grad lagt vekt på kvantitet, dvs. økning i antall barnehageplasser (1). I 2009 ble det i Norge innført lovfestet rett til barnehage fra barnet er 1 år. I 2011 gikk 89,7 % av 1–5-åringene og hele 96,5 % av 3–5-åringene i barnehage, og dermed er tilnærmet full barnehagedekning oppnådd i Norge. Desto viktigere blir det fra nå av å finne ut hvordan man kan sikre at barnehagene holder god kvalitet, samt hvordan barnas deltakelse i barnehagen påvirker deres utvikling. De ulike erfaringene barna gjør i barnehagen, vil være av stor betydning for deres utvikling. Etterspørselen etter studier som omhandler variasjon i barns utvikling og erfaringer i barnehagen, har økt i takt med utbyggingen av barnehagesektoren. Allikevel er det frem til i dag relativt få studier som har undersøkt variasjonsbredden i norske barnehager med hensyn til strukturelle kvaliteter, indikatorer på prosessuell og pedagogisk variasjon og kvalitet. Med denne rapporten ønsker vi derfor å gi et innblikk i variasjon i barnehagekvalitet for 5-åringene i et utvalg av norske barnehager.

Kvalitetsbegrepet i barnehage

Begrepet «kvalitet» blir i stor grad brukt som et globalt konsept i barnehagelitteraturen. Likevel er det hensiktsmessig å skille mellom strukturelle kvaliteter og prosesskvaliteter (2;3)

Strukturelle kvaliteter refererer ofte til faktorer som antall ansatte, ansattes utdanning, i hvilken grad barna er organisert i mindre eller større grupper, kvaliteten på det fysiske miljøet (både innendørs- og utendørsarealet) og tilgjengeligheten av læringsmateriale (f.eks. velutstyrte lekerom) (4). Selv om dette er faktorer som i seg selv mest sannsynlig ikke har en direkte effekt på barnets utvikling, vil de i stor grad tenkes å kunne være med på å lette eller begrense mulighetene og motivasjonen det pedagogiske personalet har for å sørge for gode prosesser i barnehagen (2-4). Nylig konkluderte to oversiktsartikler med at blant annet gruppestørrelse, forholdet mellom antall voksne og antall barn og de ansattes utdanningsnivå er viktige faktorer for å skape et barnehage tilbud med høy kvalitet (3;5).

Prosesskvaliteter refererer i større grad til det mellommenneskelige samspillet barna opplever i barnehagen. Prosesskvaliteter omhandler blant annet kvaliteten på relasjoner og sosiopedagogiske interaksjoner mellom de ansatte og barn, blant de ansatte, mellom de ansatte og foreldre og mellom barna i barnehagen (2). Andre viktige elementer er planlagt pedagogisk innhold / læreplan (4) samt planlegging og tilrettelegging av sosial inkludering. Prosesskvalitet kan i større grad tenkes å ha en direkte effekt på barnets utvikling. Den eksisterende barnehagelitteraturen har gjentatte ganger vist at spesifikke indikatorer på prosesskvalitet i barnehagen er av betydning for barns utvikling (når det gjelder både akademiske og sosiale ferdigheter) (3;6).

Mens strukturelle kvalitetsindikatorer i stor grad er relativt enkle fenomener å måle, er prosesskvalitet vanskeligere å tallfeste (2). Den vanligste måten å måle prosesskvalitet på er ved hjelp av observasjon. Observasjonene kan føre til en beskrivelse eller skåring av om visse fenomener er til stede eller ikke i barnehagen eller avdelingen. I de fleste tilfellene er det en person utenfor barnehagen som observerer og gjør vurderingene, men det kan også være en pedagogisk leder eller styrer som gjennomfører observasjonen. Det finnes en rekke spørsmål og skalaer laget for slike formål, som gir en indikasjon på prosesskvalitet. Denne rapporten bygger på informasjon fra de pedagogiske lederne i de forespurte barnehagene. De har gitt informasjon om ulike forhold ved sin avdeling, og da spesielt forhold rundt prosjektbarnet som deltar i MoBa. En konsekvens av dette er at prosesskvalitet ikke er målt direkte. Vi har dermed ikke

kontroll over karakteristika ved pedagogisk leder som kan være med og påvirke informasjonen som gis ut. Siden hver pedagogiske leder kun observerer ett barn, regner vi likevel med at «støyen» som skapes i data, er usystematisk og ikke vil tilsløre de sammenhengene som finnes. Når vi videre i denne rapporten refererer til prosesskvalitet, snakker vi om indikatorer for kvaliteten på prosesser slik barnet erfarer dem i barnehagen, og ikke til samhandlingene i seg selv.

Problemstillinger

Problemstillingene i foreliggende rapport er knyttet til følgende:

- variasjonen i enkelte strukturelle forhold i barnehagene
- variasjonen i pedagogisk praksis og indikatorer for prosesskvalitet i barnehagen
- ulikheter og fellestrekk blant barn i barnehagen (for eksempel med hensyn til barns særskilte behov, vennskap og generell tilpasning i barnehagen)

Metode

Datainnsamling

Denne rapporten bygger på data fra Den norske mor og barn-undersøkelsen (MoBa). MoBa er en longitudinell, befolkningsbasert kohortundersøkelse. De første gravide kvinnene ble invitert til å delta i 1999, og rekrutteringen fortsatte frem til årsskiftet 2008/2009, da målet om å inkludere mer enn 100 000 familier i studien var nådd. Det er ingen eksklusjonskriterier for deltakelse. Den samlede oppslutningen blant de gravide som er forsøkt rekruttert, er på 38,5 %. MoBa ledes og drives av Nasjonalt folkehelseinstitutt.

Familiene i studien ble rekruttert ved at mødrene fikk en invitasjon i posten før de skulle til den rutinemessige ultralydundersøkelsen i 16.–18. svangerskapsuke. Der spurte man gravide kvinner om de ville bidra til forskning gjennom å gi opplysninger om seg selv og barnet sitt via spørreskjemaer og ved å stille biologisk materiale til rådighet. Ved fødselen samles navleblod fra barnet, og blodprøvene fryses ned. I år 2000 startet også rekruttering av fedre. Om lag 80 % av fedre deltar i de tilfellene der mor deltar. Mødrene som deltar, har også gitt en skriftlig tillatelse til at det kan hentes inn helseopplysninger fra andre helseregistre og fra sykehusene. Informasjonsmateriell og samtykkeerklæring har vært utformet i samarbeid med De regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk og Datatilsynet. Sistnevnte har gitt en detaljert konsesjon til undersøkelsen. Mor og far har undertegnet hvert sitt samtykke. Når barnet er 15 år, skal det selv få skriftlig informasjon om undersøkelsen. Barnet vil bli bedt om å gi eget samtykke når det er 18 år. Alle data blir lagret aidentifisert etter grundig kvalitetskontroll.

Data har til nå blitt innhentet gjennom spørreskjemaer til mor ved 15., 22. og 30. svangerskapsuke og når barnet er 6 måneder, 18 måneder, 3 år, 5 år, 7 år og 8 år. Mødrene rapporterer bl.a. om sosioøkonomiske og demografiske bakgrunnsforhold, matinntak og bruk av rusmidler, somatisk og mental helse samt barnets utvikling, helse, ferdigheter og atferd. Det er inkludert spørsmål om barnets språk og kommunikasjon, temperamentstrekk, sosiale ferdigheter og barnepassordninger. Foreløpig er det kun utviklet ett skjema som far besvarer (15. svangerskapsuke). Dette vedrører hans sosioøkonomiske forhold, levevaner og helseforhold (7).

I tillegg til spørreskjemaer som er sendt ut til mødrene i studien, hentes det for øyeblikket inn informasjon fra barnehagene til tilsvarende 1 ½ årskull av barna som deltar i MoBa. Denne informasjonen hentes inn ved at et spørreskjema til barnehagen blir sendt ut til alle familier i MoBa som har barn som fylte eller fyller 5 i perioden juli 2011 til juni 2014 og som selv har levert spørreskjema. De familiene som ønsker å delta i studien, blir bedt om å levere signert samtykke og spørreskjemaet til pedagogisk leder i barnehagen der 5-åringen går. Avdelingsleder fyller ut skjemaet og returnerer det til MoBa.

Utvalg

Piloten for barnehageundersøkelsen utgjorde seks månedskull i MoBa som tilsvarer 8 478 familier. Skjemaet ble sendt ut til barn som ble 5 år i juli eller august i 2011, og til dem som ble 5 år i de fire månedene fra januar til april 2012.

For å undersøke om svarprosenten på foreldreskjemaet ble påvirket av at hver deltaker denne gangen mottok to skjemaer (ett til hjemmet og ett til barnehagen) istedenfor ett, ble barnehageskjemaet sendt ut på to forskjellige måter: Tre månedskull fikk barnehageskjemaet tilsendt flere måneder etter spørreskjemaet til hjemmet. De resterende tre månedskullene fikk tilsendt barnehageskjemaet i samme konvolutt som spørreskjemaet til hjemmet. Alle foreldrene ble også

bedt om å markere på en svarslipp om de ønsket å delta i barnehageundersøkelsen, og om de hadde levert skjemaet til barnehagen eller ikke.

Av de 8 478 skjemaene som ble sendt ut, har 1 681 kommet i retur per 1. oktober 2012, noe som gir en svarprosent på ca. 20 %. Vi vet at dersom foreldre selv ikke leverer inn spørreskjemaet ved 5 år, så leverer de heller ikke skjemaet videre til barnehagen. Ca. 53 % av foreldrene returnerer 5-årsskjemaet. Barnehageskjemaet kommer fra denne gruppen. Foreløpig har vi ikke eksakte tall for hvor mange foreldre som har gitt barnehageskjemaet videre til barnehagen. Men i de tilfellene der foreldre rapporterer at de har levert skjemaet til barnehagen, er det ca. 60 % av barnehagene som sender det i retur.

Tallene i denne rapporten er foreløpige og tar utgangspunkt i kun en del av det datamaterialet som forventes å være innsamlet totalt. Vi kan allikevel allerede nå danne oss et bilde av den variasjonen vi kan forvente å finne på tvers av barnehagene når det gjelder både strukturfaktorer, pedagogisk innhold og behov i barnegruppen.

Frafall og representativitet

Vi er interessert i om barnehagene i studien er representative for norske barnehager. Dersom det er sammenheng mellom for eksempel foreldres utdanning og hvor familien bosetter seg, eller hvilken barnehage de velger, vil skjevheter i utvalget av familier i MoBa kunne føre til skjevheter i utvalget også når det gjelder barnehagekvalitet. Videre kan det være slik at ansatte i barnehager med høy kvalitet i større grad fyller ut og returnerer spørreskjemaene til oss enn ansatte i andre barnehager.

For å vite noe om gyldigheten til slutninger vi trekker fra resultatene i barnehagestudien, har representativiteten til utvalget blitt analysert. Der har vi blant annet sammenliknet deltakerne i MoBa med den generelle populasjonen når det gjelder blant annet utdanningsnivå, alder og sivilstatus. Videre har vi også sammenliknet andelen pedagogiske ledere og styrere i vårt utvalg som har førskolelærerutdanning, med de tilsvarende tallene som er oppgitt av Statistisk sentralbyrå (SSB). Dette er gjort for å undersøke representativiteten til barnehagene i utvalget vårt.

Resultater

Frafall og representativitet av utvalget

Representativiteten av utvalget vårt er viktig for å kunne avgjøre gyldigheten av slutningene våre. Når vi sammenligner utvalget vårt med populasjonen, finner vi at de av deltakerne i MoBa hvis barnehager har svart på barnehageskjemaet, ikke er et helt tilfeldig utvalg av småbarnsmødre. De skiller seg noe fra andre mødre ved at de hadde høyere utdanning, var noe eldre og sjeldnere bodde alene på tidspunktet for fødselen enn mødre generelt. Likevel er de undersøkte forskjellene mellom utvalget og befolkningen stort sett små trass i lav oppslutning. Videre tyder resultatene på at barnehager med pedagogiske ledere og styrere med førskolelærerutdanning er svakt overrepresentert i vårt utvalg. Men tallene er tross alt ganske like: Både i vårt utvalg og ut fra tallene fra SSB har den store majoriteten av barnehager pedagogiske ledere og styrere med førskolelærerutdanning. Allikevel er det viktig å påpeke at også barnehager med pedagogiske ledere og styrere uten slik utdanning er godt representert i vårt utvalg. På den måten kan vi studere sammenhenger mellom utdanning hos pedagogisk leder og utvikling og læring hos barna. Viktigst er at selv om vi har identifisert en del skjevheter i utvalget, har vi ikke klart å avdekke sammenhenger mellom disse skjevhetene og barns utvikling og læring (for eksempel språkvansker). Se vedlegg 1 for mer detaljerte analyser og resultater.

Strukturelle kvalitetsindikatorer

I gjennomgangen av *strukturelle kvalitetsindikatorer* undersøker vi ulike organisatoriske rammer ved barnehagen, som barnehagens organisering, gruppestørrelse, pedagogisk profil og ulikheter i bemanningen. Dette er de indikatorene som gjennom en rekke internasjonale studier gjentatte ganger har vist seg å være de viktigste elementene for å skape et godt utviklingsmiljø i barnehagen (3).

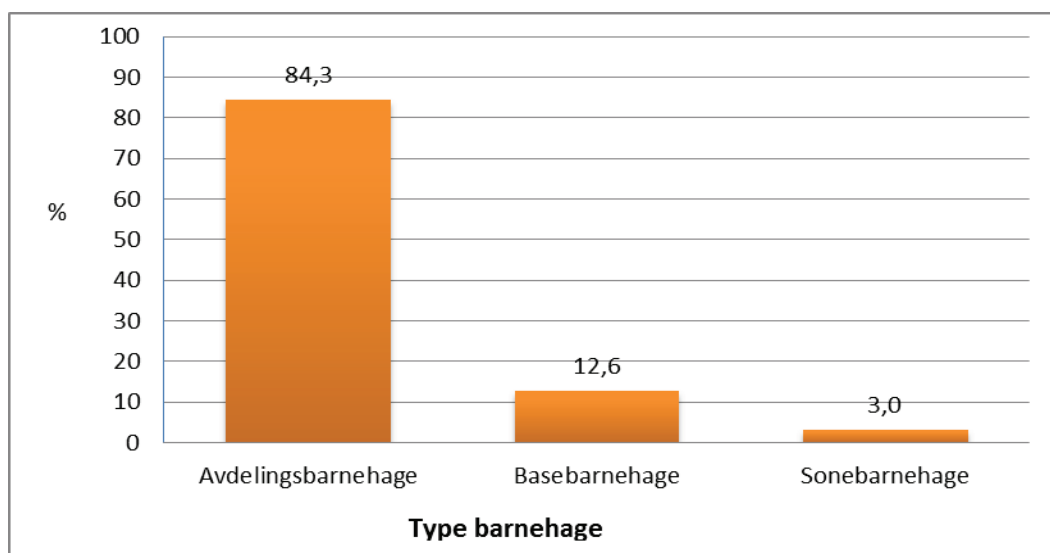
Barnehagens struktur

I Norge i dag finnes det ulike måter å organisere barnehagen på. Enkelte barnehager har tradisjonelle avdelingsbarnehager, mens andre organiserer seg i soner eller som basebarnehager. De ulike måtene barnehagene organiserer seg på, er blant annet med og påvirker hvor mange forskjellige barn og voksne barnet forholder seg til i løpet av en dag. Mens en tradisjonell avdelingsbarnehage oftere er organisert i mindre grupper på mindre arealer, har sone- og basebarnehager større arealer, men også flere voksne og andre barn barnet må forholde seg til. Figur 1 viser at flertallet i utvalget vårt (spørsmål nr. 1¹) organiserer seg som avdelingsbarnehager, mens en mindre andel er organisert som basebarnehage og sonebarnehage. Dette betyr med andre ord at de aller fleste barna i utvalget vårt stort sett forholder seg til mindre grupper med barn hver dag (tradisjonell avdelingsbarnehage).

---

¹ Alle henvisninger til spørsmålsnummer er knyttet til barnehagespørreskjemaet.

Figur 1 Prosentfordeling av type barnehage

Barnehagens struktur

Pedagogisk leder i barnehagen har et helhetlig ansvar for planlegging og vurdering, daglig omsorg for det enkelte barn, utviklingen av det sosiale miljøet og læringsmiljøet i barnegruppen i barnehagen (8). I barnehageloven § 18 står det at pedagogiske ledere skal ha utdanning som førskolelærer, eventuelt annen treårig pedagogisk utdanning på høyskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk (8).

Utdanningsnivået til de ansatte i barnehagen er i internasjonal litteratur gjentatte ganger vist å ha en positiv sammenheng med barnets utvikling (3). Vi undersøkte fordelingen av utdanningen hos de pedagogiske lederne i barnehagene i utvalget vårt (spørsmål nr. 21). Som vi ser i tabell 1, er de aller fleste pedagogiske lederne utdannet førskolelærere (90,5 %). Likevel er det 9,5 % med en annen type utdanning, men som har stilling som pedagogisk leder. Av disse 9,5 % har 4,8 % annen pedagogisk utdanning, mens de resterende har lavere utdanning (ikke høyskole- eller universitetsutdanning). Sammenliknet med statikk på landsbasis (KOSTRA) ligger andelen av pedagogiske ledere med førskoleutdanning i utvalget vårt litt høyere enn hva man antar er representativt på landsbasis. Dataenes representativitet av utvalget blir diskutert nærmere i vedlegg 1.

Tabell 1. Pedagogisk leders utdanning

Pedagogisk leders utdanning	Prosent
Førskolelærerutdanning	90,5
Annen pedagogisk utdanning	4,8
Barne- og ungdomsarbeider, fagbrev	2,1
Barne- og ungdomsutdanning, pågående	0,3
Annen videregående, fullført	1,5
Avbrutt videregående / grunnskolen	0,2
Annen	0,6

*Annen pedagogisk utdanning er f.eks. barnevernspedagog eller bachelor i pedagogikk eller psykologi.

Barnehagens pedagogiske profil eller faglige rammeprogram

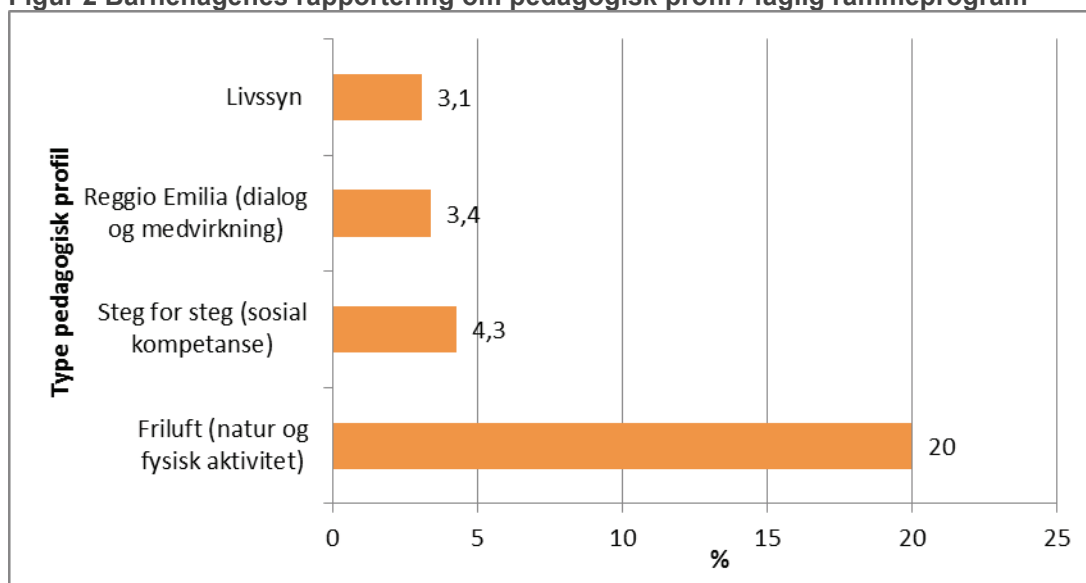
Det er en stor andel av barnehagene (34,3 %) som oppgir at de har en spesifikk pedagogisk profil eller jobber etter et faglig rammeprogram. I figur 2 viser vi de hyppigst nevnte profilene / faglige rammeprogrammene (spørsmål nr. 2).

Av de 34,3 % som oppgir at de har en bestemt pedagogisk profil eller et faglig rammeprogram, ser vi at langt de fleste (hver femte av alle barnehager) er friluftsbarnhager. Her inngår de som oppgir at de legger mest vekt på uteliv (rene friluftsbarnhager, naturbarnhager og gårdsbarnhager). Videre ser vi at det vanligste rammeprogrammet som er i bruk i barnehagene, er Steg for steg. Dette er et program utviklet av Nasjonalforeningen for folkehelsen (9). Sentralt for dette programmet er læring av sosial kompetanse og reduksjon av aggressiv atferd. Steg for steg tar for seg tre hovedområder: empati, problemløsning og mestring av sinne. Målsettingen er å øke barnas sosiale kompetanse gjennom positiv sosial ferdighetstrening. Steg for Steg har til hensikt å styrke barns selvbilde og gjøre dem i stand til å omgås andre på en fredelig måte. I tillegg er målet å forebygge mobbing og vold (10). Dette funnet er noe overraskende, siden en ny NOVA rapport (Til trykking 2013) finner at Du og jeg og vi to og Steg for steg er like utbredte verktøyer i norske barnehager.

Rundt 3 % oppgir at de er en Reggio Emilia-barnhage eller er inspirert av den pedagogikken. Reggio Emilia-filosofien legger vekt på dialog og barns medvirkning. Reggio Emilia er en metodisk tilnærming når det gjelder barnas medvirkning, og innebærer at barna tas på alvor slik at de er aktivt deltagende i sin egen hverdag. Prosjektarbeid som er initiert av barna, er vanlig. Tilnærmingen bygger ikke på tradisjonell ukeplanlegging, men tar utgangspunkt i barnas egne opplevelser og reaksjoner (11).

Litt over 3 % av barnehagene oppgir livssyn som profil. Det kan dreie seg om rent kristne barnehager eller barnehager som legger stor vekt på kristendom eller andre livssyn. De resterende som oppgir at de har en bestemt pedagogisk profil eller et faglig rammeprogram, består i stor grad av enkeltprofiler eller enkeltprogrammer og er vanskelig å gruppere.

Figur 2 Barnehagenes rapportering om pedagogisk profil / faglig rammeprogram

Kun 35 % av barnehagene anmerker **hvilken** type profil de har.

Indikatorer på prosessuell / pedagogisk kvalitet

I gjennomgangen av den følgende delen vil vi undersøke indikatorer som kan være av betydning for den *prosesskvaliteten* i barnehager.

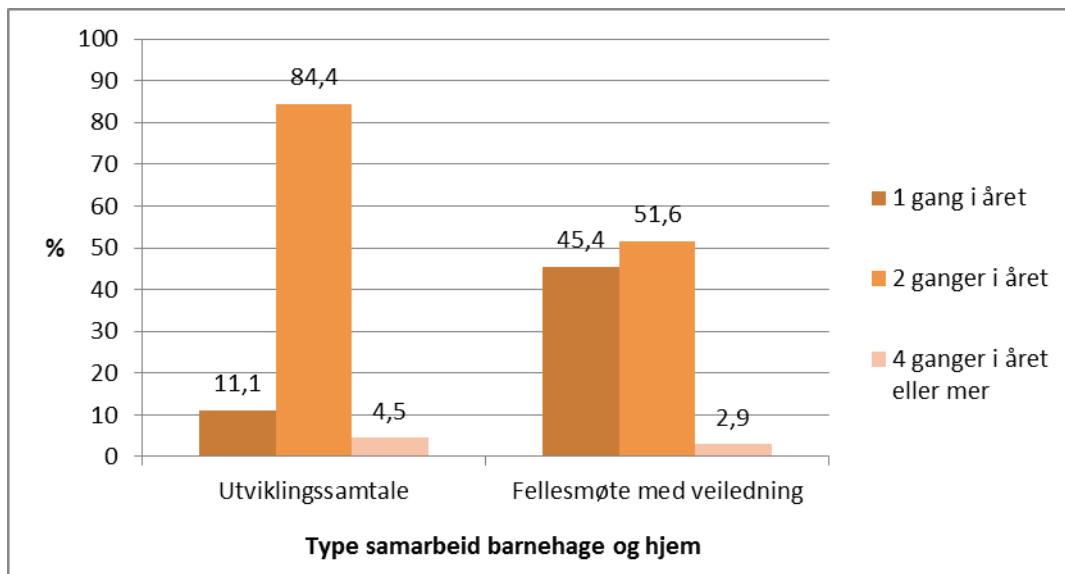
Samarbeid mellom hjem og barnehage

Samarbeid og informasjonsflyt mellom barnehagen og de foresatte er viktig både for å sikre at foreldrene er trygge og føler seg ivaretatt, og for å sikre at de ansatte på avdelingen har tilstrekkelig informasjon om barnet. Med et godt samarbeid og god informasjonsflyt er det lettere å ivareta barnas trivsel, utvikling og læring (12).

Som vist i figur 3 (spørsmål nr. 36-1) gjennomfører de aller fleste barnehager *utviklingssamtaler*, det vil si en foreldresamtale vedrørende barnets utvikling og fremgang, to ganger per år. Av de resterende barnehagene har en liten andel utviklingssamtaler minst fire ganger i året, mens 11,2 % har det kun én gang per år.

Formaliserte møter mellom hjem og barnehage kan også foregå i form av fellesmøte med veiledning. Dette kan for eksempel være foreldremøter der foreldrene får generell veiledning i barns aktivitet og utvikling, kosthold osv. (spørsmål nr. 36-2). Figur 3 viser at når det gjelder fellesmøter, er variasjonen større mellom barnehagene. 45,4 % av barnehagene oppgir at de har foreldremøter der de veileder foreldre, én gang per år, mens 51,7 % har det tre ganger per år. En mindre andel, 2,9 %, har slike foreldremøter minst fire ganger i året.

Figur 3. Samtaler og møter mellom foreldre og barnehage

Informasjon og samarbeid mellom barnehagen og foreldrene kan også skje via skriftlig informasjonsbrev. Tabell 2 viser hvor regelmessig barnehagene sender ut skriftlig informasjon til foreldrene om aktiviteter som er gjennomført eller planlegges (spørsmål nr. 36-1). Nesten tre av fire barnehager sender ut informasjonsskriv minst en gang i måneden. En tredjedel gjør det flere ganger i måneden. En liten andel gjør det høyst to ganger i halvåret.

Tabell 2. Hyppighet av skriftlig kommunikasjon mellom barnehage og foreldre

	To ganger i halvåret eller færre	En gang i måneden	Flere ganger i måneden
Prosent	3,0	68,8	28,2

Selv om vi ser at det er variasjoner i den mer formelle informasjonsflyten mellom barnehagen og de foresatte, gjennomfører de fleste barnehagene minimum to foreldresamtaler og ett Foreldremøte (veiledningsmøte) for foreldre i løpet av året. I tillegg vet vi at det også i stor grad utveksles viktig informasjon daglig gjennom tilbakemeldinger mellom foreldre og de ansatte ved henting og levering. Disse uformelle møtene er også en viktig arena for informasjonsflyt. De er med på å ivareta barnas trivsel, utvikling og læring og gir eventuelt barnehagen mulighet til å arbeide forebyggende for de barna som trenger ekstra oppfølging.

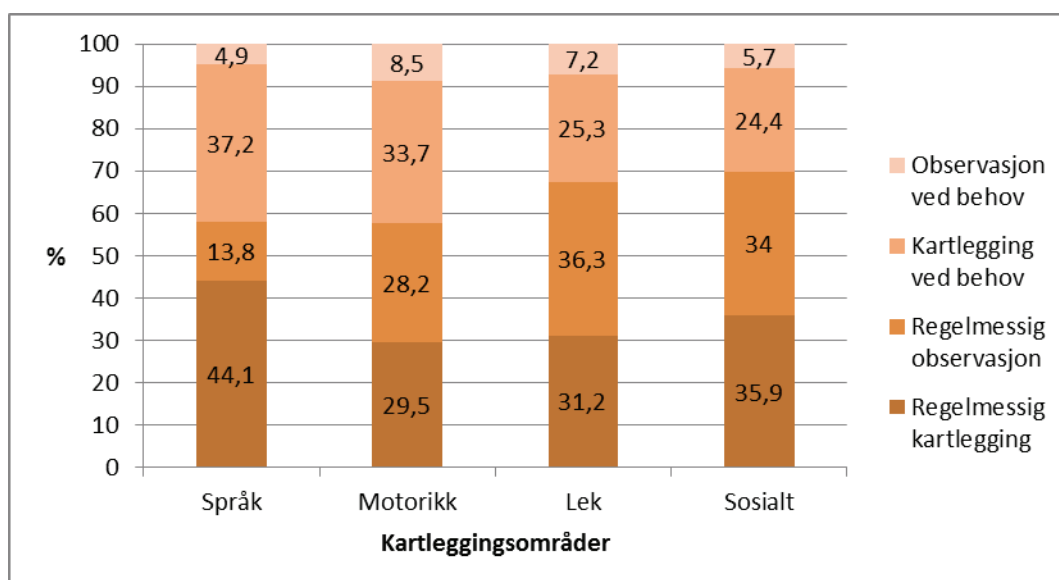
Rutiner for kartlegging og observasjon av barns språk, motorikk, lek og sosiale kompetanse

Med tilnærmet full barnehagedekning er det viktig at barnehagen er en arena der barn med avvikende utvikling oppdages. I St.meld. nr. 18 står det:

«Tidlig innsats forutsetter at utdanningssystemet kan fange opp og følge opp. Det første handler om evnen til å identifisere og vurdere barn og unges utvikling og kompetanse, mens det andre handler om å kunne anvende et profesjonelt skjønn for å avgjøre hvilke oppfølgingstiltak som kan styrke læringsutviklingen» (13), side 65.

En viktig del av forebyggende arbeid er å kartlegge og observere barnets ferdigheter. Dette er viktig for å kunne tilrettelegge læringsmiljøet til barnets eget nivå. Vi spurte avdelingslederne om deres observasjoner og kartleggingsrutiner av barnas ferdigheter på følgende områder: *språk-kompetanse, motoriske ferdigheter, lekekompetanse* og *sosial kompetanse* (spørsmål nr. 29).

Figur 4. Barnehagens rutiner for kartlegging eller observasjon av barns ferdigheter

Ca. 44 % av barnehagene sier at de regelmessig kartlegger barnas språkkompetanse. Ytterligere 13 % rapporterer at de gjør regelmessig observasjon av barnas språkkompetanse. Fordelingen

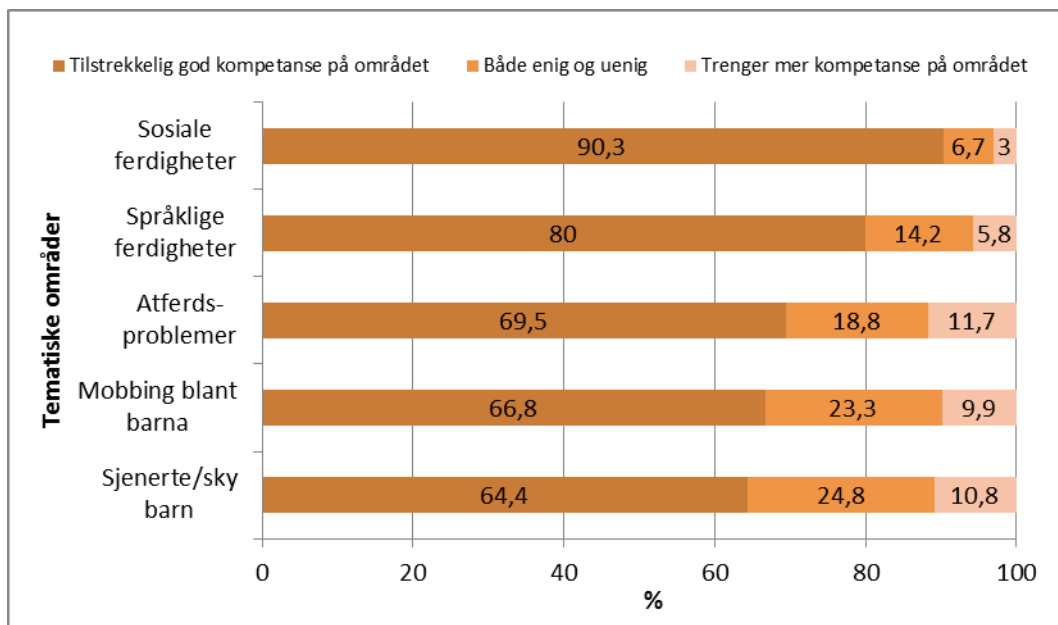
for oppfølging av barnas motorikk likner den for språk, mens en større andel av barnehagene (67–70 %) rapporterer at de regelmessig kartlegger eller observerer barnas utvikling på områdene lekekompetanse og sosial kompetanse. Overordnet vil dette si at om lag 40 % av alle barnehagene i utvalget ikke har spesifikke rutiner for å kartlegge eller observere barnas utvikling. Dette samsvarer relativt bra med tidligere funn fra en NOVA-rapport som fant at ca. 60 % av barnehagene regelmessig kartlegger barnets språkutvikling (14). Den store variasjonen mellom barnehagers rutiner for kartlegging og observasjon kan tenkes å reflektere den pågående debatten i barnehagesektoren vedrørende språkkartlegging av alle barn (15), som i stor grad er representert av to motpoler.

Opplæringsønsker og behov i personalgruppen

For at personalet skal kunne iverksette spesialtiltak eller tilrettelegge læringsmiljøet i barnehagen til barnets behov, er det viktig at personalet har den kompetansen som trengs. De pedagogiske lederne rapporterer i all hovedsak at de ansatte har tilstrekkelig god kompetanse på barns utvikling og barns særskilte behov. Det rapporteres om høyest kompetansenivå på barns sosiale utvikling – hele 90,3 % av lederne mener de ansatte på avdelingen har tilstrekkelig god kompetanse på dette området (spørsmål nr. 34).

Noe lavere ligger vurderingen av kompetanse på språklige ferdigheter (80,0 %) og atferdsproblemer (69,5 %), mens det rapporteres lavest kompetanse på mobbing blant barna (66,8 %) og sjenerte barn (64,4 %). De pedagogiske lederne rapporterer størst behov for mer kompetanse når det gjelder atferdsproblemer (11,7 %), sjenerte barn (10,8 %) og mobbing blant barna (9,9 %).

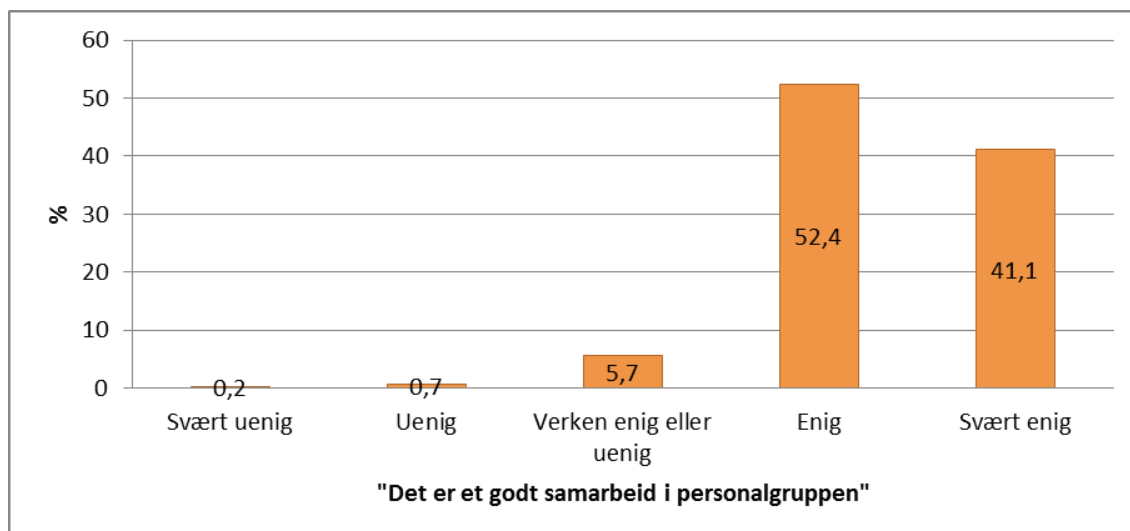
Figur 5. De ansattes kompetanse på ulike områder, vurdert av pedagogisk leder

Miljø og samarbeid i personalgruppen

Samarbeidet og klima blant personalet i barnehagen kan være en indikator på prosesskvaliteten. Medarbeidere som trives på jobb, kan for eksempel være mer motivert, ha færre sykedager og vise mer varme og bidra positivt også overfor barna. Dette er tidligere vist å være positivt for barnehagens samlede kvalitet (3). Vi målte klimaet i barnehagen gjennom fem utsagn som lederen for barnets avdeling i barnehagen vurderte på en fempunkts skala fra «Svært uenig» til «Svært enig» (spørsmål nr. 35). Utsagnene dreier seg om medbestemmelse, klar rollefordeling, støtte blant kollegaer, entusiasme til jobben, og hvordan lederens personlige filosofi passer inn i barnehagen som helhet. En faktoranalyse av svarene viser at alle fem leddene ladet på samme faktor. En gjennomsnittsskåre på bakgrunn av alle de fem utsagnene ble regnet ut for å angi det generelle miljøet på avdelingen. Resultatene i figur 6 (gjennomsnittsskåren til hver avdeling på de fem spørsmålene) viser at de aller fleste lederne vurderer miljøet i sin avdeling som godt eller svært godt. Hele 52,4 % av lederne er enig og 41,1 % svært enig i at miljøet og samarbeidet på avdelingen fungerer godt. En liten andel (5,7 %) er noe usikker og mener miljøet er både godt og mindre godt. Kun noen få av lederne i utvalget vårt er uenig (0,7 %) eller svært uenig (0,2 %) i at det er et godt miljø og samarbeid blant personalet.

Figur 6. Gjennomsnittsskåre for fem spørsmål om miljø og samarbeid i personalgruppen

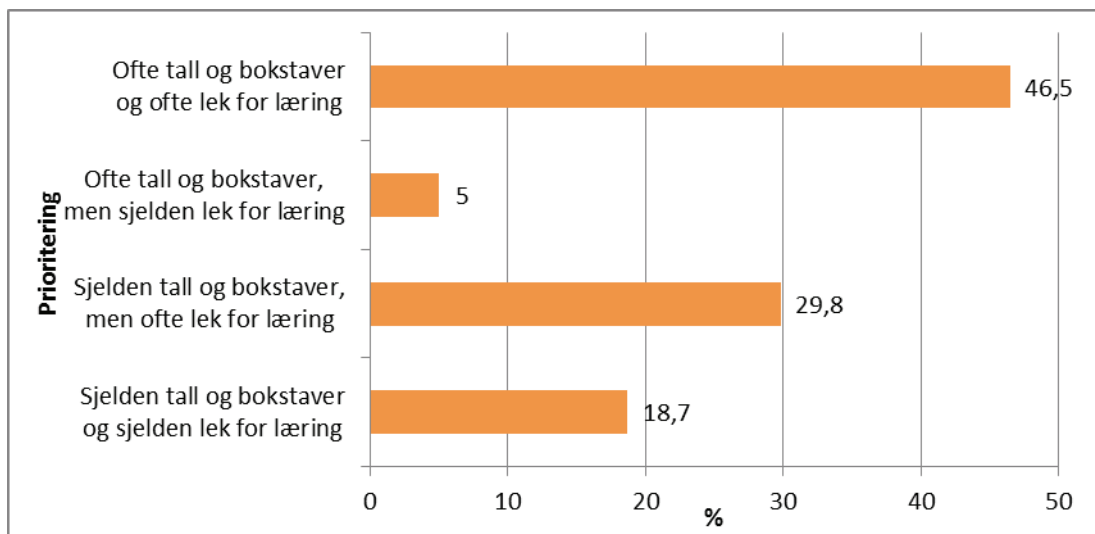

Barnas dagsplan – lek for læring og tall og bokstaver

Barna i vår undersøkelse skal begynne på skolen i løpet av et år, og dette året brukes derfor blant annet til å forberede barna til skolehverdagen. Hvordan hver enkelt barnehage arbeider med skoleforberedelse, kan variere. Noen barnehager benytter lek og kreative aktiviteter som et verktøy for læring, mens andre i større grad fokuserer på systematisk arbeid med utvikling av barns grunnleggende språk og begreper i forkant av den formelle lese-, skrive-, språk- og matematikkopplæringen i skolen. I vår undersøkelse av det pedagogiske innholdet i barnas hverdag spurte vi avdelingslederne om hvor ofte de tilrettelegger et planlagt strukturert pedagogisk tilbud for barna på tolv ulike aktiviteter (spørsmål nr. 32). En faktoranalyse viste at ti av disse aktivitetene ladet på to ulike faktorer: 1) skoleforberedende aktiviteter som skrive-, rabling og tallforståelse (tall og bokstaver) og 2) leker initiert av ansatte i barnehagen, som rollespill, tegning/maling og friluftaktivitet med vekt på kunnskap (lek for læring). De to aktivitetene som så ut til å være uavhengig av de to faktorene, var: *utforske geometri, form,*

mønster, likheter og andre matematiske begreper og IKT (pedagogiske spill, skriving, lete etter bilder på Internett og lignende).

Figur 7. Hyppighet av tilrettelegte aktiviteter med henholdsvis tall og bokstaver og lek for læring

Resultatene (figur 7) viser at nesten halvparten av barnehagene i undersøkelsen ofte tilrettelegger for et strukturert tilbud både med tall og bokstaver og med lek for læring (46,5 %). En noe lavere, men fortsatt stor andel av barnehagene rapporterer at de sjelden gir et strukturert tilbud med tall og bokstaver, men at de ofte tilrettelegger for lek for læring (29,8 %). Dette kan ha sammenheng med et tradisjonelt syn i norsk barnehage på at leken er sentral i barns utvikling. Videre rapporterer 18,7 % av barnehagene at de sjelden tilrettelegger for planlagte, vokseninitierte aktiviteter med både tall og bokstaver og lek for læring. Dette kan tolkes som at disse barnehagene legger større vekt på fri lek og aktiviteter som ikke er planlagte. Den siste gruppen (5 %) rapporterer at de ofte tilrettelegger for læring gjennom tall og bokstaver, men sjelden for læring gjennom lek.

Pedagogisk profil og praksis i prosjektbarnets avdeling/base

Den pedagogiske praksisen kan være forskjellig fra barnehage til barnehage, og også fra avdeling til avdeling. Vi har spurt avdelingsleder om den daglige praksisen på et antall områder for å få et inntrykk av hvordan variasjonen mellom barnehagene er. Skalaen vi har brukt for å måle dette, består av 17 ulike utsagn, og vi har bedt avdelingsleder krysse av for hvor typisk de synes den praksisen som beskrives i hvert utsagn, er for virksomheten på avdelingen. Avkrysningsmulighetene er en skala fra 1 til 6 der 1 = «Svært vanlig praksis» og 6 = «Svært uvanlig praksis». Når en avdeling får høy total skåre, betyr det at de gjør mye av det som det spørres om. De avdelingene som får en lav totalskåre, gjør lite av det det spørres om.

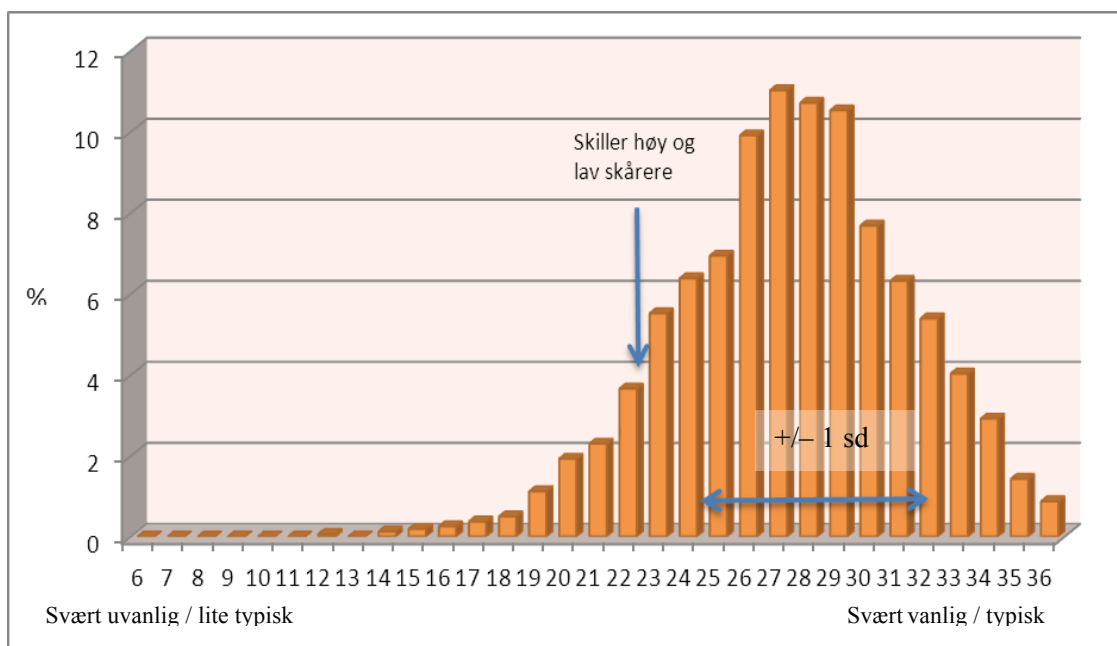
Spørsmålene som er valgt gjennom hele skalaen (se seksjon 28 i vedlegg 3), er ment å reflektere ulike læringsstrategier som kan nedfelles i den daglige praksis i avdelingen. Vi gjorde en faktoranalyse for å se hvordan svarene på de ulike leddene hang sammen. Etter å ha prøvd ulike modeller synes en 3-faktor-modell å beskrive svarmønstrene best. Seks av leddene som grupperer seg, handler om læringsfokusert virksomhet. (Eksempel på dette er «Vi har et sterkt fokus på å gi barna den kunnskapen de trenger», og «De voksne leter aktivt etter muligheter til å veilede barn i lek».) Dette er spørsmålene 2, 7, 10, 14, 15 og 16. Et annet sett av spørsmål som grupperer seg, er seks utsagn som dreier seg om autonomistøtte og ivaretagende praksis. Dette

er utsagn som for eksempel «Barn får være med på å bestemme når vi planlegger prosjekter eller arrangementer i barnehagen» eller «Dersom leken er svært god, hopper vi over planlagte aktiviteter». Dette er spørsmålene 3, 5, 6, 8, 11 og 17. Det siste området der spørsmålene grupperer seg, er praksis rettet mot å støtte barneinitiativ. Dette er dekket med fem utsagn som for eksempel «Lekegrupper initieres av barna selv» og «Barna velger selv de aller fleste aktiviteter de holder på med». Dette er spørsmålene 1, 4, 9, 12 og 13. For å lage indekser som skal måle hvor viktig avdelingslederne synes de ulike strategiene er, har vi summert spørsmålene som inngår i hver av underskalaene som er beskrevet ovenfor.

Når en legger sammen skåren på hvert av de seks ulike spørsmålene som indikerer læringsfokuset praksis, varierer totalskåren for hver barnehage fra 1 til 36. Avdelinger som får 36 som totalskåre, vurderer alle spørsmålene som at «det er svært vanlig praksis» på den aktuelle avdelingen. Avdelinger som skårer totalt 6, vurderer alle utsagn som at det skjer svært sjelden, dvs. at «det er svært uvanlig praksis» i den avdelingen.

Figur 8 viser variasjonen i barnehagenes rapportering av læringsfokuset praksis. Fordelingen viser en skjevhet mot høyre (andre halvdel av skåren) som innebærer at svært mange avdelingsledere skårer mange av de 6 utsagnene som at det er «svært vanlig praksis».

Figur 8. Rapportering av læringsfokuset praksis, sumskåre fra seks utsagn/spørsmål

sd = standardavvik

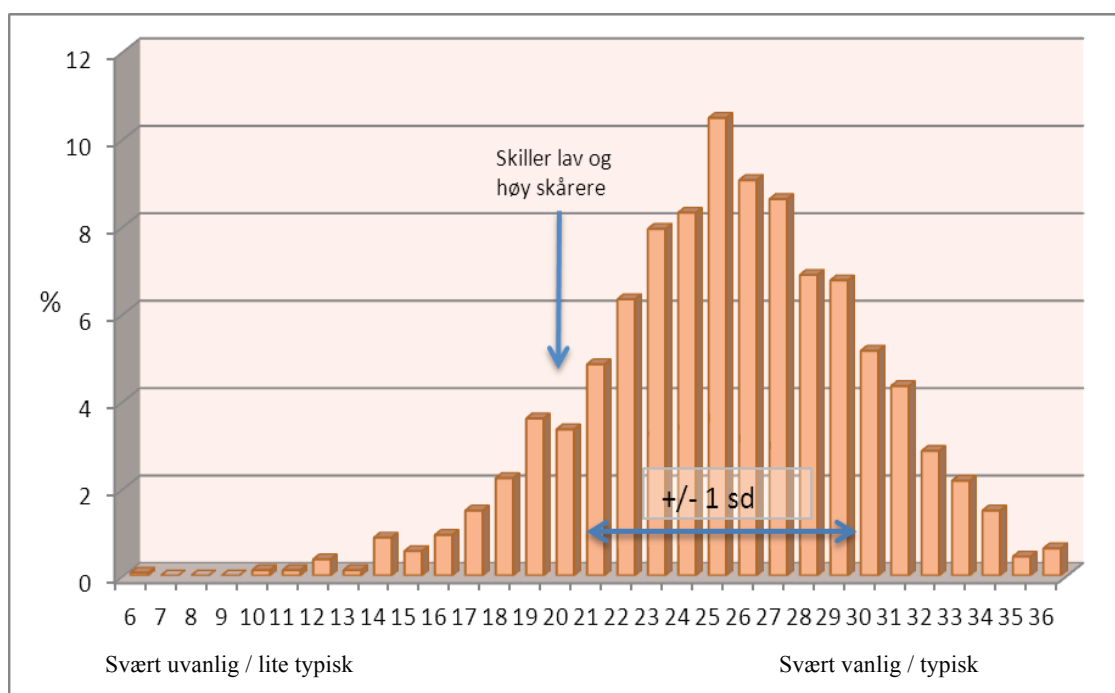
Gjennomsnittlig sumskåre på skala om *læringsfokuset praksis* er 27,36 (standardavviket er 3,85). Den horisontale blå pilen viser området rundt gjennomsnittlig sumskåre, der ca. 68 % av barnehagene skårer (skåre mellom 23,51 og 31,21). Dette vil være barnehager som i hovedsak krysser av for «typisk praksis» på de seks utsagnene, men som også markerer noen av de seks utsagnene som «utypisk praksis».

For å vurdere hvor stor andel barnehager som nedprioriterer en *læringsfokuset praksis*, slik det er definert i seksjon 28, har vi talt opp hvor mange som krysser av nærmere «uvanlig praksis» enn «vanlig praksis» på fire eller fler av de seks spørsmålene som inngår i indeksen. Figuren viser at det er en gruppe barnehager (8,3 % av utvalget) som skårer lavt, dvs. som rapporterer

«lite typisk praksis» for de fleste av de seks læringsfokuserede utsagnene i skalaen. Den vertikale blå pilen viser hvor i fordelingen en kan skille mellom høyt- og lavtskårende barnehager.

Figur 9 viser variasjonen mellom barnehagene når det gjelder rapportering av *autonomistøttende praksis*. Dette er en indeks vi har kommet frem til ved å legge sammen skåren på hvert av de seks ulike spørsmålene som indikerer *autonomistøttende praksis*. Avdelinger som får 36 som totalskåre, vurderer alle spørsmålene som at «det er svært vanlig praksis» i den avdelingen. Avdelinger som skårer totalt 6, vurderer alle utsagn som at det skjer svært sjelden, dvs. at «det er svært uvanlig praksis» i den avdelingen. Også denne fordelingen viser en skjevhet mot høyre, om enn noe svakere enn den foregående. Skjevheten innebærer at svært mange avdelingsledere skårer mange av de seks utsagnene som «vanlig praksis».

Figur 9. Rapportering av *autonomistøttende praksis*, sumskåre fra seks utsagn/spørsmål (N = 1 681)

Gjennomsnittlig sumskåre på skalaen om *autonomifokusert praksis* er 25,26 (standardavviket er 4,46). Den blå horisontale pilen i figuren viser området rundt gjennomsnittlig sumskåre, der ca. 68 % av barnehagene skårer (skåre mellom 20,8 og 29,72). Dette er barnehager som i hovedsak krysser av for «typisk praksis» på de seks utsagnene, men som også markerer noen av de seks utsagnene som «utypisk praksis».

For å vurdere hvor stor andel barnehager som nedprioriterer en *autonomifokusert praksis*, slik det er definert i seksjon 28 i spørreskjemaet, har vi talt opp hvor mange barnehager som krysser av nærmere «uvanlig praksis» enn «vanlig praksis» på fire eller fler av de seks spørsmålene som inngår i indeksen. Figuren viser at det er en gruppe barnehager (10,4 % av utvalget) som skårer lavt, dvs. at de rapporterer «lite typisk praksis» for de fleste av de seks autonomifokuserende utsagnene i skalaen. Den blå vertikale pilen viser hvor i fordelingen man kan skille mellom høyt- og lavtskårende barnehager.

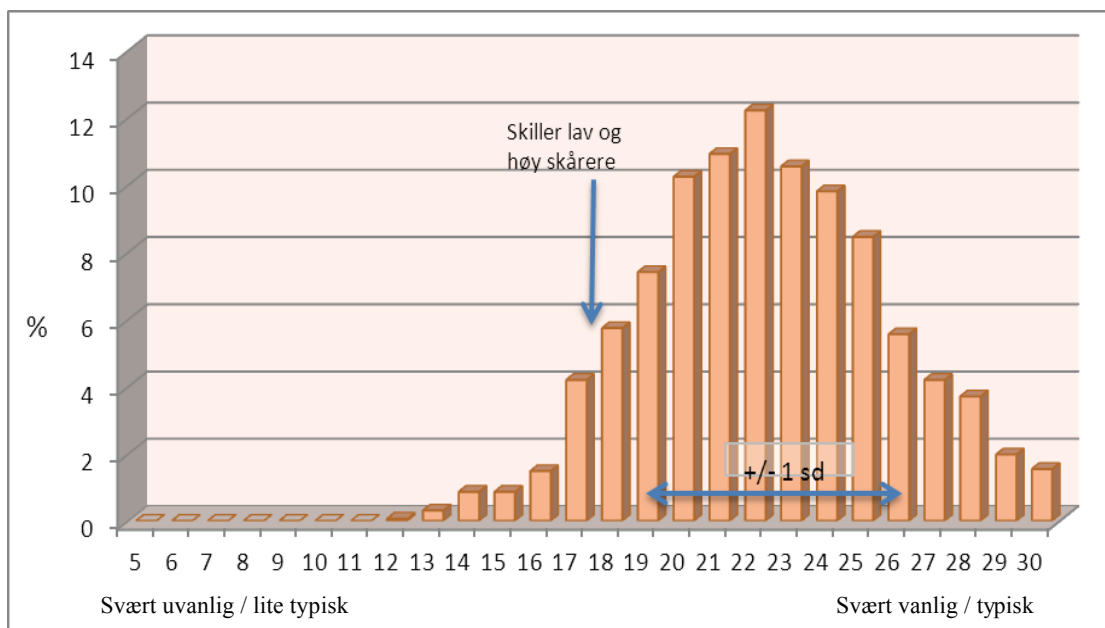
I tillegg til *læringsfokuseret* og *autonomistøttende praksis* er fem utsagn fra seksjon 28 i spørreskjemaet brukt for å lage en indeks knyttet til støtte for *barneinitiert praksis*. Eksempel er utsagn som «Lekegrupper initieres av barna selv» og «Barna velger selv de aller fleste aktiviteter de holder på med». Indeksen fremkommer ved at vi legger sammen skårene fra de

fem utsagnene. Siden det er fem utsagn i denne skalaen, vil sumskåren gå fra 5 til 30. Avdelinger som får 30 som totalskåre, vurderer alle spørsmålene som at «det er svært vanlig praksis» i den avdelingen, mens avdelinger som skårer totalt 5, vurderer alle utsagn som at det skjer svært sjelden, dvs. «det er svært uvanlig praksis» i den avdelingen.

Gjennomsnittlig sumskåre på skalaen om *barneinitiert praksis* er 22,25 (standardavviket er 3,38). Figur 10 viser variasjonen mellom barnehagene når det gjelder rapportering av *barneinitiert praksis* (representert med fem utsagn).

Figur 10. Rapportering av støtte til *barneinitiert praksis*, sumskåre fra fem utsagn/spørsmål (N = 1 681)

For å vurdere hvor stor andel barnehager som nedprioriterer en *barneinitiert praksis*, slik det er definert i seksjon 28 i spørreskjemaet, har vi talt opp hvor mange barnehager som krysser av nærmere «uvanlig praksis» enn «vanlig praksis» på tre eller fler av de fem spørsmålene som inngår i indeksen. Figuren viser at det er en gruppe barnehager (8,4 % av utvalget) som skårer lavt, dvs. at de rapporterer «lite typisk praksis» for de fleste av de fem utsagnene om *barneinitiert praksis* i skalaen. Den vertikale pila viser hvor i fordelingen en kan skille mellom høyt- og lavtskårende barnehager.

Oppsummeringsvis kan en si at det overveldende flertall av barnehagene som rapporten omhandler, markerer at det er typisk praksis med læringsfokusert, autonomistøttende og barneinitiert fokus. En kan da stille spørsmål om det er slik at det er en negativ samvariasjon mellom de ulike skåringene, dvs. at dersom en barnehage skårer høyt på én type praksis, er det mindre sjanse for at den også skårer høyt på en annen type praksis. Slike resultater ville tyde på at barnehagene satser spesifikt på bestemte typer praksis, og derfor nedprioriterer andre. Eller er det tvert imot en tendens til at de samme barnehagene skårer høyt på alle mål.

Dersom en ser hvordan samsvaret i kodingene er for barnehagene på de tre ulike sumskalaene, så viser korrelasjonskoeffisientene at det er samsvar, men også med betydelig variasjon. Høyest samsvar er det mellom skåringen for læringsfokusert og autonomistøttende praksis, der det er en korrelasjon på $r = 0,40$ (signifikansnivå $p < 0,01$). Nest høyest samsvar er det mellom autonomistøttende praksis og barneinitiert støtte, med $r = 0,35$ ($p < 0,01$). Lavest samsvar i skåring er det mellom læringsfokusert støtte og barneinitiert støtte, med $r = 0,22$ ($p < 0,01$).

Dette er logisk siden lærefokusert støtte ofte innebærer voksenstyrt tilrettelegging. At vi finner slike forskjeller mellom hvilke sumskalaer som korrelerer, støtter troverdigheten ved at vi i spørreskjema måler noe som harmonerer med erfaringer en har fra barnehagene. Dersom vi sammenstiller skårene på de tre skalaene for hver barnehage og lager en profilsåre basert på hvilke skalaer barnehagene har skåret som typisk praksis finner vi variasjon i utvalget.

Tabell 3. Andel barnehager med ulik profilsåre basert på de tre skalaene (læringsfokusert, autonomistøttende og barneinitiert praksis)

	Skårer lavt på alle 3 skalaer	Skårer høyt på 1 skala	Skårer høyt på 2 skalaer	Skårer høyt på 3 skalaer
Antall	22	98	352	1085
Prosent	1,4	6,3	22,6	69,7

Mer enn to tredjedeler av alle barnehagene i utvalget (69,7 %) rapporterer høye skåre på alle de tre skalaene samtidig. Det betyr at disse barnehagene prioriterer høyt alle de tre strategiene *læringsfokusert praksis*, *autonomistøttende praksis* og *barneinitiert praksis*.

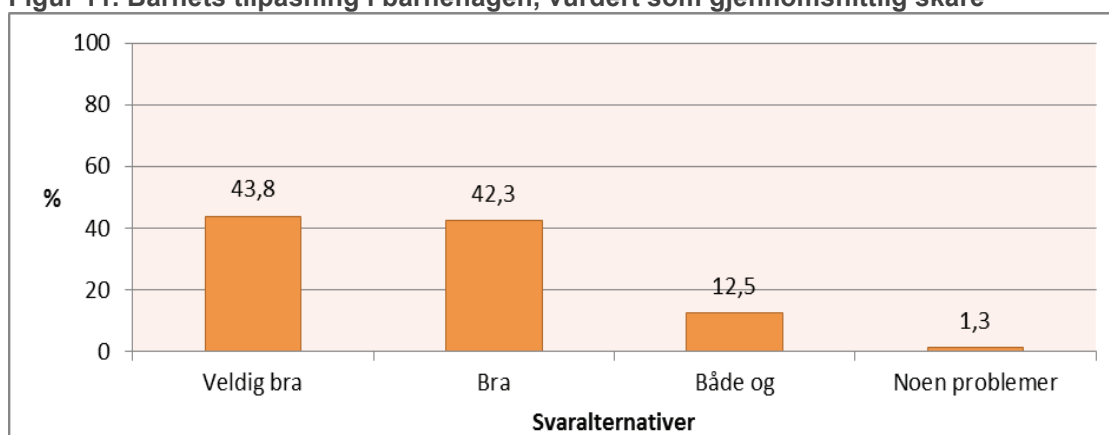
Når vi har et større utvalg av barnehager som har svart, vil vi gå videre med analyser av sammenhengen mellom hvordan barnehagene prioriterer i sin pedagogiske praksis, og andre prosessmål og strukturelle kvaliteter i den samme barnehagen.

Femåringers fungering/tilpasning og behov i barnehagen

Tilpasning i barnehagen

5-åringene i barnehagen nærmer seg skolealder, og i takt med barnets alder og utvikling stilles det stadig høyere krav til barnet fra omgivelsene. I undersøkelsen stiller vi blant annet spørsmål om hvordan 5-åringen samarbeider med andre barn, følger instruksjoner, snakker i gruppe med barn og tilpasser seg i barnehagen (spørsmål nr. 12, alle underspørsmål). Det er brukt en skala fra 1 til 5, der 1 er «Veldig bra» og 5 er «Betydelige problemer». I figur 11 ser vi at de fleste 5-åringene tilpasser seg bra eller veldig bra. Det er imidlertid noen barn som har litt vanskeligere med å finne seg til rette i barnehagen. Om lag en tiendedel av barna tilpasser seg middels bra, mens det er 1,3 % av barna som har noen problemer med å finne seg til rette, mens ingen av barna har betydelige problemer.

Figur 11. Barnets tilpasning i barnehagen, vurdert som gjennomsnittlig skåre

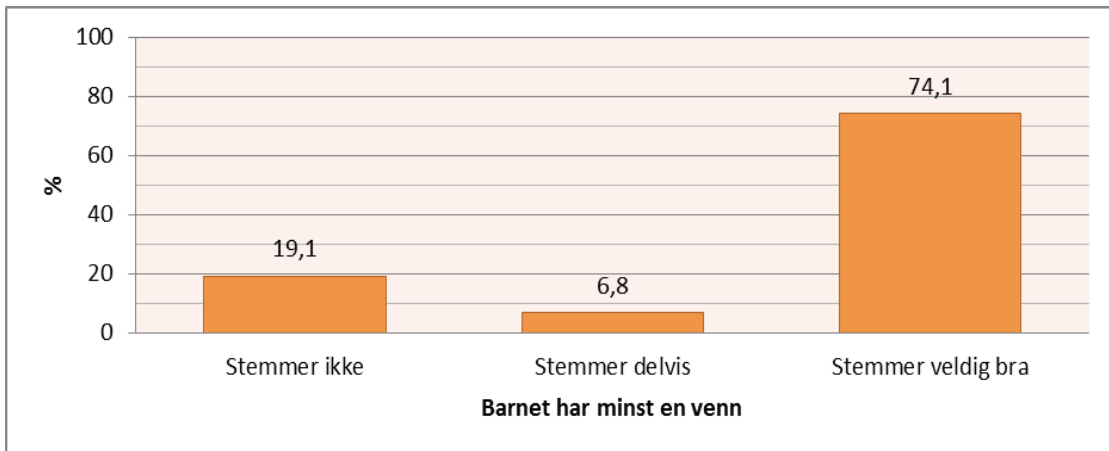
Vennskap i barnehagen

Vennskap er viktig fra tidlig alder. Barn med venner har automatisk tilgang til et barnefelleskap der de kan øve på en rekke kompetanseområder som språk, sosiale ferdigheter, empati, konfliktløsning, turtaking, impuls kontroll og lekekompetanse. Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (16) understreker også at det å få venner er grunnlaget for barns trivsel og meningsskaping.

Pedagogisk leder ble i spørreskjemaet bedt om å vurdere utsagnet «Barnet har minst én venn som han/hun leker med daglig» ved å krysse av for om utsagnet «Stemmer ikke», «Stemmer delvis» eller «Stemmer veldig bra» (spørsmål nr. 53-11). Figur 12 viser at 74,1 % av 5-åringene har minst én venn de leker med daglig. Allikevel er det mange som ikke har minst én venn som han/hun leker med daglig (19,1 %). At ca. 20 % av barna i utvalget vårt ikke har minst én venn som han/hun leker med daglig, kan sammenlignes med en nylig studie av Bratterud og kollegaer (17), som rapporterte at en andel på 17 % av barna kun har noen få venner i barnehagen, og at 0,6 % ikke har noen gode venner i barnehagen i det hele tatt. En direkte sammenlikning er allikevel vanskelig siden vår undersøkelse understreker at det dreier seg om daglig og ikke mer generelt i barnehagen. Allikevel er det interessant at begge studier finner at ca. 20 % av barna kun har få eller ingen venner. Disse tallene betyr ikke nødvendigvis at disse barna ikke leker med andre, eller at de er utstøtt av barnegruppen. Det er forskjell mellom barn med hensyn til hvor sosialt interesserte de er, og mange finner glede i å forfølge egne interesser og

velger aleneaktiviteter selv. Tallene gir imidlertid et varsko, og en bør utforske i større grad hvilke barn dette er, og hvordan de trives i barnehagen.

Figur 12. Avdelingsleders rapport om barnet har en venn i barnehagen

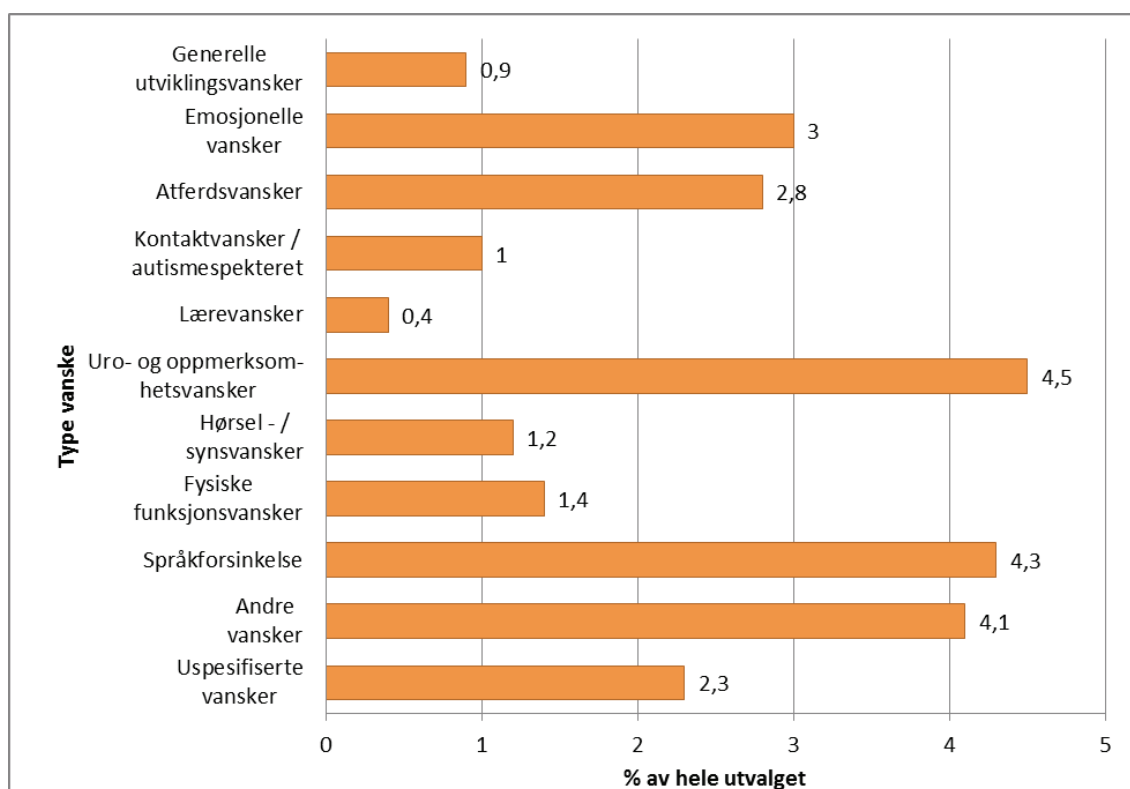
Barn med særskilte behov

Barna i barnehagen har ulike behov. Dette kommer også frem når den pedagogiske lederen på avdelingen bes om å vurdere om prosjektbarnet har noen spesielle vansker (spørsmål nr. 42). De foreløpige resultatene viser at 15,1 % av de pedagogiske lederne vurderer at barnet har en eller flere spesielle vansker. De vanligste vanskene rapporteres å være uro og konsentrasjonsvansker (4,5 %) og språkforsinkelse (4,3 %), etterfulgt av emosjonelle vansker (3,0 %) og atferdsvansker (2,8 %). Vel 4,1 % av barna vurderes å ha andre vansker, som for eksempel uttalevansker, glemmer å gå på toalettet, problemer med mat eller sosiale vansker som sjenanse, mens 2,3 % har en annen vanske som ikke er presisert.

Siden barna som er representert i grafen, kan ha flere enn én vanske, vil ikke prosentene summere seg til 100 % når en ser på hvor mange som totalt har vansker (se neste seksjon).

Det kan imidlertid være verdt å merke seg at forekomsttallene for både hyperaktivitet/oppmerksomhetsvansker, språkvansker og autismespekterforstyrrelser harmonerer med kjente forekomsttall som er rapportert i andre studier (18;19).

Figur 13. Type vanske¹ en finner hos barna i barnehageutvalget, angitt i %

¹ Barna kan ha flere enn én vanske.

Kombinasjonsvansker

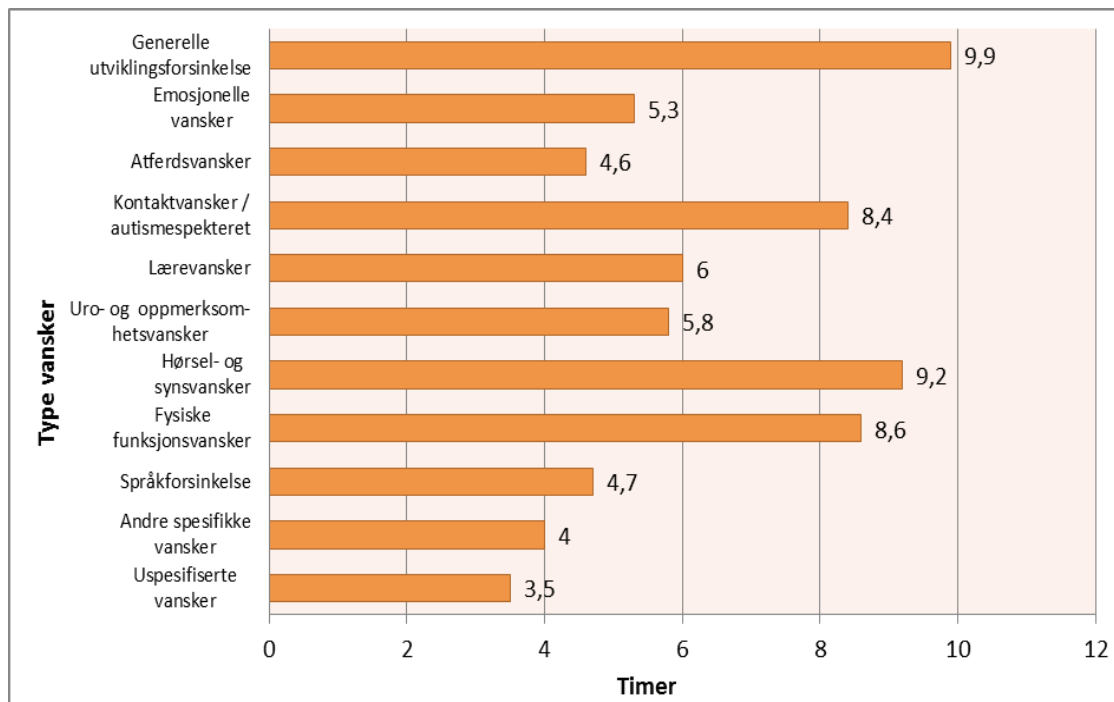
Samlet sett finner vi at 15,1 % av barna det er rapportert om, har særskilte behov. Noen barn har vansker på flere områder. Barn med kombinasjonsvansker kan ha komplekse behov, noe som krever ekstra kompetanse hos de ansatte i barnehagen. Mens over halvparten av barna med vansker rapporteres å ha utfordringer kun på ett område (55,6 %), vurderes 38,3 % å ha vansker innen to områder og 6,0 % innen tre eller flere områder. De vanskene som ofte opptrer sammen, er atferdsvansker, uro- og konsentrasjonsvansker, emosjonelle vansker og språkforsinkelse. De barna som rapporteres å ha generell utviklingsforstyrrelse, har oftere kombinasjonsvansker i form av kontaktvansker og språkforsinkelse. Hørsel- og synsvansker ses oftest i kombinasjon med uro- og konsentrasjonsvansker, generell utviklingsforstyrrelse og språkforsinkelse.

Behov for og fordeling av ekstra støtte

Barn med vansker på ulike områder kan ha behov for ekstra hjelp og støtte fra de ansatte i barnehagen. Noen barnehager søker om ekstra ressurser for best å kunne møte barnas behov. Noe overraskende finner vi at av barnehagene med et barn med et særskilt behov har kun 29 % søkt om ekstra ressurser for barnet (spørsmål nr. 43). Samtidig ser det ut til at mange barnehager bruker de ressursene de allerede har, ved at 46,4 % av barnehagene med et barn med et særskilt behov oppgir å ha iverksatt tiltak for dette barnet uten at det er søkt ekstra ressurser (spørsmål nr. 43 og 45). Tiltakene som er iverksatt, er målt i timer per uke (spørsmål nr. 47), og vi ser av figur 14 at barn med mer omfattende behov har fått tildelt flest timer. Barn med generelle utviklingsvansker mottar i gjennomsnitt 9,9 timer i uken med individuell støtte, og barn med kontaktvansker/autismspekteret mottar i gjennomsnitt 8,4 timer per uke. De som får færrest

timer med individuell støtte per uke, er barn med atferdsvansker (4,6 timer), språkforsinkelse (4,7 timer), andre vansker (4 timer) og uspesifiserte vansker (3,5 timer).

Figur 14. Gjennomsnittlig antall timer med individuell støtte per uke per vanskegruppe

Det er også variasjon i hvilke personalgrupper som gir individuell støtte til barn med særskilte behov (spørsmål nr. 47). Flest barn får ekstra støtte fra førskolelærere, og det er også førskolelærere som gir flest timer individuell støtte i uken til barn med spesielle vansker. Tabell 4 viser at 41,8 % av barna med særskilte behov får mellom 1 og 38 timer ekstra støtte i uken av førskolelærere. Etter førskolelærere er det ufaglærte ansatte i barnehagen som gir flest timer i individuell støtte til barn med spesielle vansker; 19,4 % av barna får mellom 1 og 20 timer i uken av ufaglært personale. De ansatte med annen fagutdanning gir færrest timer: 9,7 % av barna får mellom 1 og 10 timer i uken av disse. I midtsjiktet finner vi spesialpedagoger og barne- og ungdomsarbeidere, som gir støtte til henholdsvis 16,0 % (1–15 timer) og 13,1 % (1–18 timer) av barna. Totalt får 54,9 % av barna med særskilte behov individuell støtte i form av timer fra en eller flere av utdanningsgruppene.

Tabell 4. Prosentandel av barn med særskilte behov og den individuelle støtten de mottar fra ulike utdanningsgrupper

Utdanningsgrupper som gir den individuelle støtten	Prosentandel barn med særskilte behov (N = 247) som mottar den individuelle støtten	Gjennomsnittlig timetall i støtte og standardavvik	Variasjonsbredd e antall timer
Førskolelærere	40,1	1,6 (3,8)	1–38
Spesialpedagog	15,3	0,6 (1,7)	1–15
Annen fagutdanning	9,3	0,3 (1,1)	1–10
Barne- og ungdomsarbeider	12,5	0,7 (2,4)	1–18
Ufaglært	18,5	0,9 (2,8)	1–20

Diskusjon

Hensikten med denne rapporten er å gjengi foreløpige resultater fra deskriptive analyser av variasjon i barnehagekvalitet for 5-åringer i et utvalg av norske barnehager. Funnene vi presenterer i denne rapporten, danner grunnlag for videre analyser for å få mer kunnskap om kvaliteten i norske barnehager, og de vil bli publisert i fremtidige rapporter og publikasjoner i internasjonale fagfelleverderte tidsskrifter.

Det mest interessante resultatet fra disse analysene er at de pedagogiske lederne i barnehagene i utvalget vårt viser en variasjonsbredde på en rekke områder når det gjelder hva barnehagene legger vekt på, og hvordan de strukturerer avdelingen. Denne variasjonsbredden gjør seg mest gjeldende når det gjelder barnehagers prosessuelle eller pedagogiske kvalitet. De strukturelle kvalitetsindikatorerne som har blitt undersøkt her var derimot noe mer homogent representert på tvers av barnehager. Vi finner blant annet at det er variasjoner i barnehagers pedagogiske praksis. Det pedagogiske innholdet i barnas hverdag og barnehagers rutiner for regelmessig observasjon og kartlegging av barnas ferdigheter er varierende. At vi finner en relativt stor variasjon mellom barnehagene, kan virke innlysende, men det er allikevel få norske studier som har studert denne kvalitetsvariasjonen mellom barnehager. I Norge er mange av de strukturelle forholdene i barnehagen statlig regulert (for eksempel bruk av samme rammeplan (12)). Av den grunn har det gjentatte ganger blitt argumentert for at den norske barnehagekonteksten har relativt homogen kvalitet på tvers av barnehager (14;20). Samtidig er rammeplanen lite metodisk foreskrivende og legger til rette for at hver enkelt førskolelærer eller avdeling står fritt til selv å velge ulike metodiske fremgangsmåter og prioriteringer. At hver enkelt førskolelærer eller avdeling selv står fritt til å velge ulike metodiske fremgangsmåter og prioriteringer, kan være positivt – personalet føler de har tillit og påvirkningskraft på sin egen avdeling. Men samtidig kan det være en faktor som truer kvaliteten ved at man har mindre overordnet kontroll på innholdet i barnehagene. At vi finner variasjon i hva barnehagene gjør, i denne rapporten, kan henge sammen med mange ulike faktorer. Det kan være forskjeller i praksis hos private og offentlige barnehager, mellom mer eller mindre erfarne pedagogiske ledere eller mellom ulike typer barnehager. Dette er potensielle sammenhenger som vil bli studert videre gjennom arbeidet med fremtidige publikasjoner i rapporter og internasjonale fagfelleverderte tidsskrifter.

Datamaterialet som er benyttet i denne studien, har mange fordeler, for eksempel at det er populasjonsbasert, og at vi analyserer et relativt stort utvalg av barnehager. Allikevel er det noen begrensninger som må tas høyde for. For det første er det relativt lav deltakelse i studien. Opprinnelig velger kun 38,5 % av de spurte å delta i MoBa. Deretter er det om lag 50 % som besvarer 5-årsskjemaet som sendes til mødrene. Av de utsendte 5-årsskjemaene er det kun 20 % av barnehagene som har svart på barnehageskjemaet. Den lave deltakelsen kan være med på å skape en seleksjon skjevhet. Særlig kan denne studien være underrepresentert av familier med lav sosioøkonomisk status eller som på andre måter har det vanskelig. Seleksjon skjevheten i utvalget vårt gjør det derfor vanskelig og generaliser våre funn til norske barnehager generelt.

Videre er det også en begrensning at alle dataene er basert på et spørreskjema som pedagogisk leder selv har fylt ut. Den pedagogiske lederen har altså fylt ut all informasjonen vedrørende sin egen utdanning og avdeling. Studien ville vært tjent med å ha observasjonsdata fra en utenforstående fra barnehagen eller fra multiple informanter.

Til tross for begrensningene vil variasjonen mellom barnehagene vi har funnet her, kunne være av betydning for barna som går i de ulike barnehagene. En rekke internasjonale studier på barnehagefeltet har vist at barnehagekvalitet kan ha stor betydning for barns utvikling. Viktige spørsmål for videre forskning og utnyttelse av datamaterialet fra barnehagestudien omhandler hvorvidt det er spesifikke kvalitetsindikatorer i barnehagen (strukturelle eller prosessuelle) som

spiller en rolle – isolert eller sammen – for barnets utvikling, og om disse sammenhengene er sterkere for enkelte barn enn for andre. Et overordnet mål for barnehagestudien er å identifisere gode kvalitetsindikatorer for norske barnehager. I og med at vi finner at 15,1 % av utvalget rapporteres å ha spesielle vansker, eller at noen barn har problemer med å tilpasse seg barnehagen, er det viktig i videre forskning å ta høyde for om det for disse barna trengs spesialtilpasning i barnehagen, eller at det er enkelte kvalitetsindikatorer som er viktigere enn andre for å sikre at de får en sunn og god utvikling. Studier av sammenhenger mellom variasjoner i barnehagekvalitet og barnets utvikling vil være viktig i årene som kommer.

Referanser

- (1) European Commission (2010/2011). Progress towards the common European objectives in education and training, Indicators and benchmarks. Retrieved August 5, 2012 from http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/report10/report_en.pdf . 2011.
- 2) Layzer JI, Goodson BD. The Quality of Early Care and Education Settings Definitional and Measurement Issues. *Evaluation Review* 2006;30(5):556-76.
- (3) Dalli C, White EJ, Rockel J, Duhn I, Buchanan E, Davidson S, et al. Quality early childhood education for under-two-year-olds: What should it look like? A literature review. 28 ed. Ministry of Education, Retrieved; 2011.
- (4) NICHD Early Child Care Network. Structure >process > outcome: Direct and indirect effects of caregiving quality on young children's development. *Psychological Science* 2002;(13):199-206.
- (5) Bradley RH, Vandell DL. Child care and the well-being of children. *Archives of pediatrics & adolescent medicine* 2007;161(7):669.
- (6) OECD. OECD (2010): REVISED LITERATURE OVERVIEW FOR THE 7th MEETING OF THE NETWORK ON EARLYCHILDHOOD EDUCATION AND CARE. EDU/EDPC/ECEC(2010)3/REV1. [internett] [Nedlastet 09.11.12.]Tilgjengelig fra: <http://www.oecd.org/general/searchresults/?q=REVISED> LITERATURE OVERVIEW FOR THE 7th MEETING OF THE NETWORK ON EARLY&cx=012432601748511391518:xzeadub0b0a&cof=FORID:11&ie=UTF-8. 2010.
- (7) Magnus P, Irgens LM, Haug K, Nystad W, Skjaerven R, Stoltenberg C. Cohort profile: the Norwegian mother and child cohort study (MoBa). *International Journal of Epidemiology* 2006;35(5):1146-50.
- (8) Kunnskapsdepartementet. Veileder om kravene til pedagogisk bemanning i barnehageloven med forskrifter. Rundskriv nr F-4266/2011. Tilgjengelig fra: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/rundskriv/2011/rundskriv-f-04-11-veileder-om-kravene-ti.html?id=652795>. 2011
- (9) Nasjonalforeningen for folkehelsen. *Steg for steg. Undervisningsopplegg for å øke barns sosiale kompetanse. 1. klasse*. Oslo. Oslo: Nasjonalforeningen for folkehelsen.; 1998.
- (10) Kunnskapsdepartementet. *Vurdering av program og tiltak for å redusere problematferd og utvikle sosial kompetanse*. Innstilling fra faggruppe oppnevnt av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Barne- og familiedepartementet, rapport 2010. Tilgjengelig fra:http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/rapporter_planer/rapporter/2000/vurdering-av-program-og-tiltak-for-a-red.html?id=105565. 2010.
- (11) Hollekim K, Gjerustad K. Kreativitet og psykisk helse: et prosjekt for å belyse kreativitetens betydning for utvikling av god psykisk helse hos barnehagebarn. Masteroppgave i spesialpedagogikk 2008.

- (12) Kunnskapsdepartementet. Kvalitet i barnehagen: st.meld. 41 (2008-2009). (internett). Oslo: Departementenes servicesenter, Informasjonsforvaltning. Tilgjengelig fra: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2008-2009/stmeld-nr-41-2008-2009-.html?id=563868>. 2009
- (13) Kunnskapsdepartementet. Læring og Fellesskap. Tidlig innsats og gode læringsmiljøer for barn, unge og voksne med særlige behov. unge og voksne med særlige behov: St.meld.18 (2010-2011). (internett). Tilgjengelig fra: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/2010-2011/meld-st-18-20102011.html?id=639487> . 2011
- (14) Winsvold A, Gulbrandsen L. Kvalitet og kvantitet. Kvalitet i en barnehagesektor i sterk vekst (NOVA-Rapport 2/09) Oslo: Nova 2009.
- (15) Østergaard Andersen P, Björklund E, Bleses D, Gjervan M, Hagtvet B, Valvatne H. Vurdering av verktøy som brukes til å kartlegge barns språk i norske barnehager: Rapport fra Ekspertutvalg nedsatt av Kunnskapsdepartementet 2010/2011. Kunnskapsdepartementet; 2011.
- (16) Kunnskapsdepartementet. Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Revidert versjon. Oslo: RK Grafisk AS; 2011.
- (17) Bratterud Å, Sandseter EBH, Seland M. Barns trivsel og medvirkning i barnehagen. Barn, foreldre og ansattes perspektiver. Rapport 21/2012 Skriftserien fra Barnevernets utviklingscenter i Midt-Norge. 2012.
- (18) Ullebø AK, Posserud M, Heiervang E, Obel C, Gillberg C. Prevalence of the ADHD phenotype in 7- to 9-year-old children: effects of informant, gender and non-participation. *Social psychiatry and psychiatric epidemiology* 2012;47(5):763.
- (19) Posserud M, Lundervold AJ, Lie SA, Gillberg C. The prevalence of autism spectrum disorders: impact of diagnostic instrument and non-response bias. *Social psychiatry and psychiatric epidemiology* 2010;45(3):319.
- (20) Zachrisson HD, Lekhal R, Schjølberg S. Barnehage og psykisk helse hos sped- og småbarn. In: Moe V, Slinning K, Bergum Hansen M, editors. Håndbok i sped- og småbarns psykiske helse. Oslo: Gyldendal; 2009.
- (21) Nilsen RM, Vollset SE, Gjessing HK, Skjærven R, Melve KK, Schreuder P, et al. Self-selection and bias in a large prospective pregnancy cohort in Norway. *Paediatric and perinatal epidemiology* 2009;23(6):597-608.

VEDLEGG 1: Frafall og representativitet

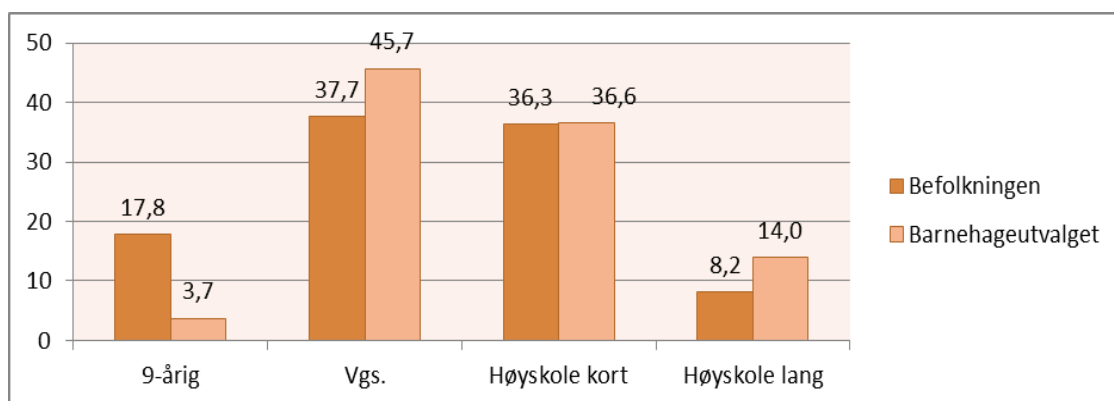
I fremtidige publikasjoner vil vi være spesielt interessert i å undersøke hvordan variasjoner i barnehagekvalitet henger sammen med barnets utvikling (f.eks. språkkompetanse). En skjevhet i hvilke barnehager som returnerer spørreskjemaene, vil kunne påvirke resultatene våre. Av den grunn har vi gjennomført en rekke analyser for bedre å kunne beskrive utvalget vårt og eventuelle skjevheter. Fordi vi ikke har spesifikke data på for eksempel språkproblemer blant alle barn i den norske befolkningen, har vi ikke kunnet sammenlikne nivået av språkproblemer i dette utvalget med nivået i den norske befolkningen. Det finnes imidlertid faktorer som er kjent fra tidligere studier, som er relevante for utviklingen av språk og læring hos barn. Vi har sammenliknet forekomsten av en del av disse faktorene i vårt datamateriale med de tilsvarende forekomstene i befolkningen. Faktorer som ble undersøkt, var utdannelsesnivået til foreldrene, andel barn som er født for tidlig, andel barn med lav fødselsvekt, andel røykere og andel mødre som ikke bodde sammen med en partner da barnet ble født. Mer spesifikt undersøkte vi hvor sterk sammenheng det er mellom disse faktorene og barns språkproblemer. Deretter studerte vi hva som skjer med estimatene våre når vi kontrollerer for skjevheter i utvalget.

Sammenlikning av deltakerne i MoBa (barnehageskjemaet) med andre familier

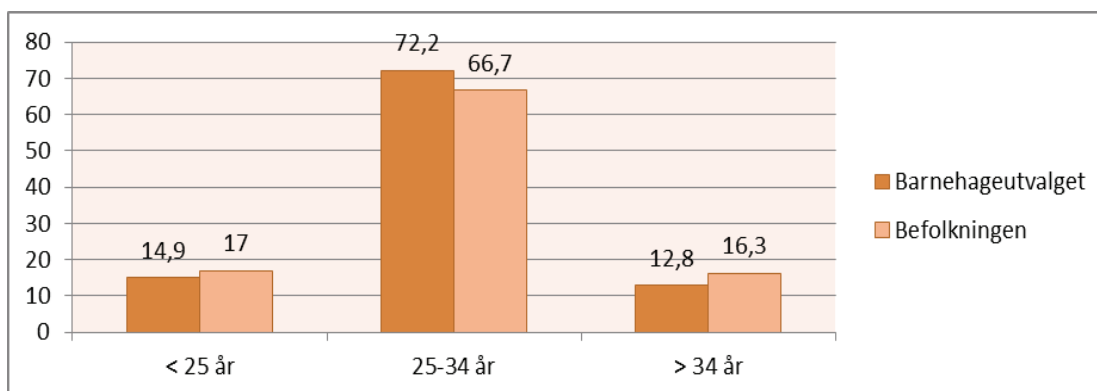
Barna i MoBa som har mottatt et barnehageskjema per april 2012, er født i perioden juli 2006 til mai 2007. Vi har derfor sammenliknet deltakerne som svarte med populasjonen av kvinner som fødte i Norge mellom år 2000 og år 2006 med hensyn til mors alder ved fødsel, sivilstatus ved fødsel, mors røyking ved slutten av svangerskapet, barnets fødselsvekt og hvorvidt barnet ble født prematurt eller ikke. En oversikt over disse egenskapene i populasjonen av fødende kvinner er tidligere publisert i 2009 av Nilsen og kollegaer (21). Vi har videre sammenliknet utdannelsesnivået tidlig i svangerskapet blant deltakerne i vår studie med tall fra SSB om utdannelsesnivået blant kvinner i tilsvarende alder i Norge i 2005. Deltakernes inntekt i svangerskapet er også sammenliknet med opplysninger fra SSB om familieinntekt for par med barn mellom 0 og 5 år i 2006.

Resultatene fra disse sammenlikningene tyder på at høyt utdannede kvinner er noe overrepresentert, mens de yngste kvinnene er underrepresentert, i vårt utvalg (se figur 15 og 16 under).

Figur 15. Utdannelse blant kvinner født mellom 1961 og 1981 (alder 25 og 39 år) (i prosent)

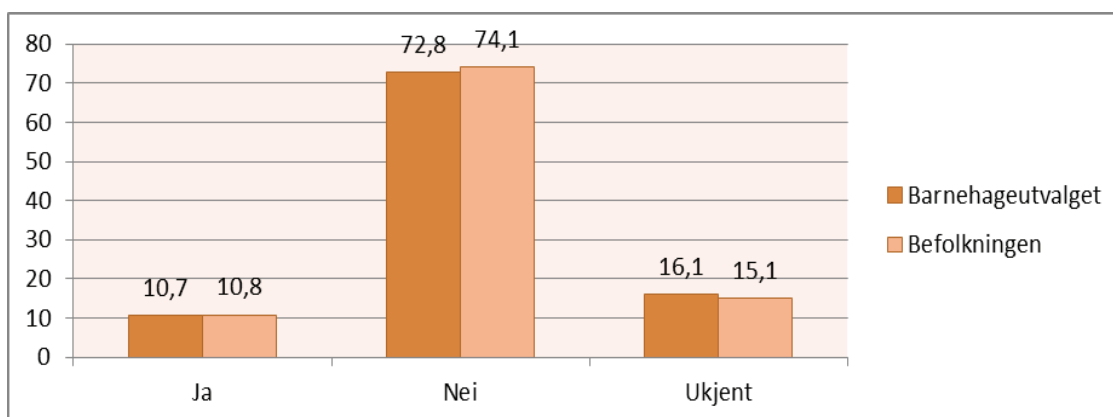

Andelen kvinner med 9-årig utdanning er signifikant ($p < .01$) lavere i vårt utvalg enn i befolkningen, mens andelen kvinner med utdanning fra høyskole/universitet er signifikant høyere i vårt utvalg enn i befolkningen ($p < .01$).

Figur 16. Mødres alder (i prosent)

Andelen kvinner som var mellom 25 og 34 år ved fødselen, er signifikant høyere i vårt utvalg enn i befolkningen ($p < .01$).

Det ser imidlertid ikke ut til at deltakerne skiller seg fra befolkningen når det gjelder røyking (se figur 17) eller inntekt. Gjennomsnittlig brutto husholdningsinntekt for par med barn 0–5 år var 584 200 kroner i 2006. Blant deltakerne i barnehageundersøkelsen oppgav de fleste kvinnene (modus) med partner at både de selv og partner tjente mellom 200 000 og 299 000.

Figur 17. Røyking ved svangerskapets slutt (i prosent)

Det er en liten ikke-signifikant ($p > .05$) underrepresentasjon av familier med barn som er født prematurt, og en liten overrepresentasjon, 7,3 % mot 6,4 % ($p < .01$), av kvinner som bodde alene på fødselstidspunktet. Andelen barn med lav fødselsvekt er ikke særlig forskjellig i vårt utvalg og befolkningen generelt ($p > .05$).

Konklusjon: De av deltakerne i MoBa hvis barnehager har svart på barnehageskjemaet, er ikke et helt tilfeldig utvalg av småbarnsmødre. De skiller seg noe fra andre mødre ved at de hadde høyere utdannelse, var noe eldre og sjeldnere bodde alene på tidspunktet for fødselen enn mødre generelt. Likevel er de undersøkte forskjellene mellom utvalget og befolkningen stort sett små, trass i lav oppslutning.

Sammenheng mellom språkvansker og andre faktorer

Etter å ha kartlagt skjevheter i utvalget har vi undersøkt hvordan de ulike faktorene henger sammen med barnas språkproblemer slik de er rapportert av ansatte i barnehagen. Dersom det er en sammenheng mellom språkproblemer og faktorer som er under- eller overrepresentert i

utvalget, vil skjevhetene kunne få betydning for gyldigheten til de konklusjonene vi kan dra om språkproblemer i befolkningen.

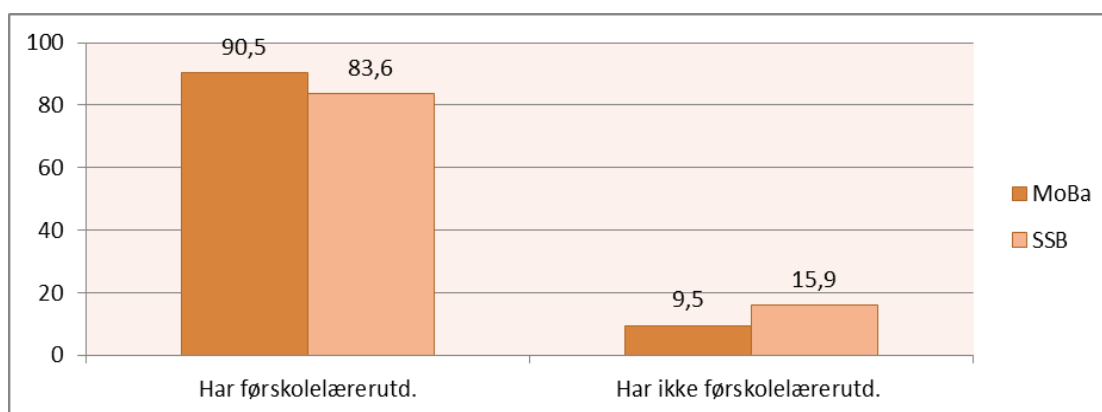
Ingen av faktorene som er nevnt ovenfor, korrelerer signifikant med språkproblemer hos barnet (alle p-verdier er langt høyere enn 0,05). Alle korrelasjonskoeffisientene var lavere enn 0,05 (altså lavere enn det som gjerne betegnes som svake sammenhenger, ($r = 0,10$)). Disse resultatene viser at det å kontrollere for foreldres utdanningsnivå, alder, røyking, inntekt, sivilstatus og barns prematuritet og fødselsvekt ikke vil påvirke våre estimater av språkvansker i befolkningen i særlig grad.

Barnehagene

Vi ønsket også å undersøke hvor representative barnehagene i utvalget er, og brukte utdanningsnivået til pedagogisk leder og styrer som indikator på kvaliteten til barnehagen (spørsmål nr. 21). Vi sammenliknet da andelen pedagogiske ledere og styrere med førskolelærerutdanning i vårt utvalg med tall fra SSB fra 2011 (tall fra 2012 var ikke tilgjengelige). Tallene fra SSB er ikke helt entydige når det gjelder prosentandelen av ansatte med førskolelærerutdanning. Noen ansatte er både pedagogiske ledere og styrere, noen ansatte har oppgitt flere utdanninger, og kategorien «annen pedagogisk utdanning» er ikke spesifisert. Vi har likevel brukt SSB-dataene som en pekepinn på andelen pedagogiske ledere og styrere med slik utdanning, selv om disse tallene nok ikke bør tolkes som eksakte prosentangivelser.

Det er krav om at pedagogiske ledere i barnehager har førskolelærerutdanning eller treårig høyskoleutdanning med videreutdanning i barnehagepedagogikk. Summen av andelen pedagogiske ledere med førskolelærerutdanning og andelen med dispensasjon fra utdanningskravet i SSBs tall summerer seg til 99,5 %. Vi antar derfor at det ikke er noen betydelig andel i dette materialet som tilfredsstillt utdanningskravet ved å ha treårig høyskoleutdanning med videreutdanning i barnehagepedagogikk. Vi har derfor sammenliknet andelen pedagogiske ledere med førskolelærerutdanning i vårt utvalg med den tilsvarende andelen i SSBs tall. I vårt utvalg er det også en del som har oppgitt flere utdannelser, men vi har i denne sammenheng kun brukt opplysninger om førskolelærerutdanning. Resultatene er vist i figur 18.

Figur 18. Andelen pedagogiske ledere med førskolelærerutdanning (i prosent)

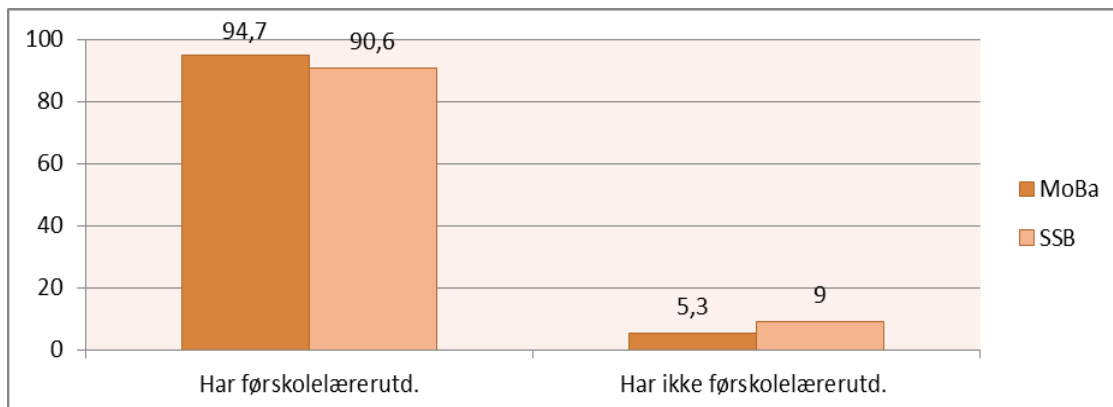

Andelen barnehager der pedagogisk leder har førskolelærerutdanning, er signifikant ($p < .01$) høyere i barnehageutvalget enn i landet som helhet.

Vi har gjort tilsvarende sammenlikning når det gjelder styrer i barnehagen. Det er krav om at styrer har førskolelærerutdanning eller utdanning som allmennlærer/faglærer (ev. annen treårig pedagogisk utdanning på høyskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk). Det er ikke full overenstemmelse mellom SSBs grupperinger og våre, likevel har vi valgt å

sammenlikne andelen styrere med førskolelærerutdanning i vårt utvalg med de tilsvarende tallene fra SSB. Resultatene er vist i figur 19.

Figur 19. Andelen styrere med førskolelærerutdanning (i prosent)

Andelen barnehager der styrer har førskolelærerutdanning, er signifikant ($p < .01$) høyere i barnehageutvalget enn i landet som helhet.

Konklusjon: Resultatene fra disse sammenlikningene tyder på at barnehager med pedagogiske ledere og styrere med førskolelærerutdanning er svakt overrepresentert i vårt utvalg, men tallene er tross alt ganske like. Den store majoriteten av barnehager har pedagogiske ledere og styrere med førskolelærerutdanning både i vårt utvalg og i tallene fra SSB. Allikevel er det viktig å påpeke at også barnehager med pedagogiske ledere og styrere uten slik utdanning er godt nok representert i vårt utvalg til at man kan studere sammenhenger mellom slik utdanning og utvikling og læring hos barna.

VEDLEGG 2: Frekvenstabeller

1. Om Barnehagen	
	(1) Andre barnepass ordninger (N = 38) og manglende data er tatt ut Det kan forekomme desimal avvik pga avrundning i en del tall.

Spørsmål 0 - Kort informasjon om den som fyller ut skjemaet

Tabell 0.1		Hvor lenge har du vært ansatt i denne barnehagen?		Type barnehage (1)	
Antall år	Totalt	Offentlig	Privat		
Minimum	0,0	0,3	0,1		
Maksimum	39,8	39,8	38,5		
Gjennomsnitt	8,5	8,6	8,4		
Standardavvik (sd)	7,1	7,1	7,0		
N	1552	811	708		

Tabell 0.2		Hvor lang erfaring med barn har du?		Type barnehage (1)	
Antall år	Totalt	Offentlig	Privat		
Minimum	0,3	0,3	0,7		
Maksimum	42,0	42,0	42,0		
Gjennomsnitt	15,4	15,7	15,1		
Standardavvik (sd)	9,0	9,2	8,8		
N	1629	855	737		

Tabell 0.3		Hvor lenge har du kjent prosjektbarnet (dette barnet)?		Type barnehage (1)	
Antall år	Totalt	Offentlig	Privat		
Minimum	0,2	0,3	0,2		
Maksimum	6,8	6,8	5,8		
Gjennomsnitt	2,7	2,7	2,7		
Standardavvik (sd)	1,2	1,2	1,2		
N	1 405	741	632		

Tabell 0.4		Er du pedagogisk leder?		Type barnehage (1)	
Andel i prosent	Totalt	Offentlig	Privat		
1- Nei	14,7	14,4	15,2		
2- Ja	85,3	85,6	84,8		
Total	100	100	100		
N	1 650	748	861		

Spørsmål 1 - Hvilken organisering har barnehagen?

Tabell 1.1		Barnehagens organisering		Type barnehage (1)	
Andel i prosent	Totalt	Offentlig	Privat		
1 - Avdelingsbarnehage	84,3	83,9	84,5		
2 - Basebarnehage	12,6	13,3	12,2		
3 - Sonebarnehage	3,1	2,8	3,3		
Total	100	100	100		
N	1 641	865	735		

Tabell 1.2 Bestemt pedagogisk profil eller bestemte faglige rammeprogrammer

Andel i prosent	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	65,6	65,0	66,1
2- Ja	34,4	35,0	33,9
Total	100	100	100
N	1 624	851	732

Tabell 1.3.1 Antall avdelinger i barnehagen totalt

Andel i prosent	Totalt	Offentlig	Privat
1-3 avdelinger	43,3	42,2	44,5
4-5 avdelinger	42,0	42,9	41,4
6 eller fler avdelinger	14,7	14,9	14,2
Total	100	100	100
Gjennomsnittlig antall (sd)	3,9 (2,0)	3,8 (2,0)	3,9 (2,1)
N	1 644	867	740

Tabell 1.3.2 Antall barn i barnehagen totalt

Andel i prosent	Totalt	Offentlig	Privat
opp til 36 barn	19,1	19,9	18,2
37 til 54 barn	19,8	18,3	21,3
55 til 90 barn	43,6	44,7	42,4
91 barn el fler	17,6	17,2	18,1
Total	100	100	100
Gjennomsnittlig antall (sd)	66,3 (26,9)	66,3 (36,8)	67,4 (37,3)
N	1 628	860	731

Tabell 1.3.3 Antall ansatte i barnehagen totalt

Andel i prosent	Totalt	Offentlig	Privat
opp til 9 ansatte	17,4	18,2	16,5
10 til 15 ansatte	29,8	29,0	31,2
16 til 25 ansatte	40,6	40,9	39,6
26 ansatte eller fler	12,2	11,9	12,8
Total	100	100	100
Gjennomsnittlig antall (sd)	66,7 (28,9)	66,3 (36,8)	67,4 (37,3)
N	1 635	863	735

2. Prosjektbarnets avdeling / base

Tabell 4.1 Hvor mange barn går i prosjektbarnets avdeling/base?

Andel i prosent	Totalt	Offentlig	Privat
opp til 15 barn	11,0	11,8	9,9
16 til 20 barn	49,3	47,3	51,8
21 til 25 barn	24,5	25,5	23,2
26 barn eller fler	15,2	15,4	15,1
Totalt	100	100	100
Gjennomsnittlig antall (sd)	21,1 (7,0)	21,2 (7,0)	21,1 (7,1)
N	1 618	846	734

Tabell 5.1/

5.2 Hvor mange jenter og gutter er det totalt i prosjektbarnets avdeling/base?

Andel jenter i avdelingen		Totalt	Offentlig	Privat
	Minimum	8,3	8,3	16,7
	Maksimum	91,7	91,7	83,3
	Gjennomsnitt	48,6	48,7	48,4
	Standardavvik (sd)	11,3	11,4	11,0
	N	1 618	846	734

Tabell 6

Hvor mange nye barn har begynt det siste barnehageåret i prosjektbarnets avdeling / base?

Antall		Totalt	Offentlig	Privat
	Minimum	0,0	0,0	0,0
	Maksimum	36,0	36,0	28,0
	Gjennomsnitt	5,3	5,3	5,3
	Standardavvik (sd)	4,3	4,3	4,5
	N	1 584	831	717

Tabell 7.1

Hvor mange barn er vanligvis til stede til ulik tid på en typisk dag i prosjektbarnets avdeling / base?

Før 9.00		Totalt	Offentlig	Privat
Antall	Minimum	0,0	0,0	2,0
	Maksimum	70,0	57,0	70,0
	Gjennomsnitt	13,9	14,1	13,7
	Standardavvik (sd)	5,8	5,9	5,7
	N	1 609	847	724

Tabell 7.2

Hvor mange barn er vanligvis til stede

mellom 9.00-16.00		Totalt	Offentlig	Privat
Antall	Minimum	1,0	2,0	1,0
	Maksimum	86,0	69,0	86,0
	Gjennomsnitt	20,0	20,1	19,8
	Standardavvik (sd)	7,0	6,9	7,2
	N	1 609	844	727

Tabell 7.3

Hvor mange barn er vanligvis til stede

Etter 16.00		Totalt	Offentlig	Privat
Antall	Minimum	0,0	0,0	0,0
	Maksimum	40,0	40,0	30,0
	Gjennomsnitt	8,6	8,5	8,6
	Standardavvik (sd)	4,9	5,0	4,8
	N	1 596	840	718

Tabell 8.1

Hvor mange voksne er vanligvis til stede til ulik tid på en typisk dag i prosjektbarnets avdeling / base?

Før 9.00		Totalt	Offentlig	Privat
Antall	Minimum	1,0	1,0	1,0
	Maksimum	14,0	14,0	13,0
	Gjennomsnitt	2,6	2,6	2,6
	Standardavvik (sd)	1,3	1,3	1,3
	N	1 635	861	736

Tabell 8.2 *Hvor mange voksne er vanligvis til stede*

mellom 9.00-16.00		Totalt	Offentlig	Privat
Antall	Minimum	1,0	1,0	1,0
	Maksimum	20,0	20,0	16,0
	Gjennomsnitt	3,9	4,0	3,8
	Standardavvik (sd)	1,8	2,0	1,6
	N	1 620	853	729

Tabell 8.3 *Hvor mange voksne er vanligvis til stede*

Etter 16.00		Totalt	Offentlig	Privat
Antall	Minimum	0,0	0,0	0,0
	Maksimum	15,0	15,0	8,0
	Gjennomsnitt	1,4	1,5	1,4
	Standardavvik (sd)	0,8	0,9	0,7
	N	1 628	859	731

Tabell 9.1 *Andel avdelinger/baser som angir at prosjektbarnets avdeling / base har krav på ekstra resurser mht barn med spesielle behov*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
Ikke krav på	55,0	57,9	51,8
Krav på	45,0	42,1	48,2
	100	100,0	100,0
N	1 677	884	755

Tabell 10.1 *Andel avdelinger/baser som angir at prosjektbarnets avdeling / base har fått ekstra resurser mht barn med spesielle behov*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
Har ingen ekstra resurs	57,4	59,3	55,2
Har ekstra resurs	42,6	40,7	44,8
	100	100,0	100,0
N	1 677	884	755

3. Prosjektbarnet

Tabell 11 *Hvor lenge har prosjektbarnet gått i denne barnehagen?*

	Totalt	Offentlig	Privat
Minimum	0	0,0	0,0
Maksimum	9,7	9,7	5,8
Gjennomsnitt	1,7	1,7	1,7
Standardavvik (sd)	1,7	1,7	1,6
N	1 493	787	673

Spørsmål 12 - Prosjektbarnets tilpasning i barnehagen*Tabell 12.1 Finne seg til rette i barnehagen*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	66,1	65,1	67,2
2- Bra	24,1	25,2	22,7
3 -Gjennomsnittlig	7,0	7,0	7,2
4 -Noen problemer	2,7	2,5	2,9
5-Betydlige problemer	0,1	0,1	0,0
Total	100	100	100
N	1 660	869	749

Tabell 12.2 Samarbeide med andre barn

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	48,6	47,4	50,4
2- Bra	31,2	32,3	29,5
3 -Gjennomsnittlig	12,8	13,0	12,7
4 -Noen problemer	6,4	6,0	6,7
5-Betydlige problemer	1,0	1,3	0,7
Total	100	100	100
N	1 659	869	748

Tabell 12.3 Forholde seg til voksne på avdelingen

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	55,6	53,4	58,1
2- Bra	30,9	33,3	28,2
3 -Gjennomsnittlig	9,9	10,3	9,5
4 -Noen problemer	3,5	3,0	4,1
5-Betydlige problemer	0,1	0,0	0,0
Total	100	100	100
N	1 662	873	747

Tabell 12.4 Konsentrasjon

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	44,9	43,7	45,6
2- Bra	32,2	32,3	32,5
3 -Gjennomsnittlig	15,5	16,1	15,2
4 -Noen problemer	6,2	6,9	5,3
5-Betydlige problemer	1,1	1,0	1,3
Total	100	100	100
N	1 660	870	748

Tabell 12.5 Bruk av lekemateriale

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	50,8	50,0	51,1
2- Bra	34,8	35,7	34,5
3 -Gjennomsnittlig	12,3	11,6	13,0
4 -Noen problemer	2,0	2,5	1,5
5-Betydlige problemer	0,1	0,1	0,0
Total	100	100	100
N	1 658	868	748

Tabell 12.6 *Stole på seg selv / selvtilitt*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	34,6	33,4	35,6
2- Bra	35,5	35,8	35,3
3 -Gjennomsnittlig	21,4	22,3	20,5
4 -Noen problemer	7,9	7,7	8,2
5-Betydlige problemer	0,6	0,8	0,4
Total	100	100	100
N	1 654	867	745

Tabell 12.7 *Snakke i barnegruppe*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	45,7	44,6	46,3
2- Bra	31,4	30,5	32,8
3 -Gjennomsnittlig	16,8	18,0	15,8
4 -Noen problemer	5,6	6,2	4,7
5-Betydlige problemer	0,5	0,7	0,4
Total	100	100	100
N	1 660	869	749

Tabell 12.8 *Følge instruksjoner*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	40,4	38,1	42,6
2- Bra	33,1	33,8	32,5
3 -Gjennomsnittlig	16,9	18,3	15,5
4 -Noen problemer	8,7	9,0	8,6
5-Betydlige problemer	0,9	0,9	0,8
Total	100	100	100
N	1 661	871	748

Tabell 12.9 *Ivareta personlige behov*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	46,9	46,6	47,0
2- Bra	36,6	37,0	36,7
3 -Gjennomsnittlig	13,1	13,2	13,1
4 -Noen problemer	3,1	2,9	3,1
5-Betydlige problemer	0,2	0,3	0,1
Total	100	100	100
N	1 654	871	742

Tabell 12.10 *Motorisk koordinasjon*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	55,9	55,9	55,5
2- Bra	30,7	32,0	29,5
3 -Gjennomsnittlig	9,8	8,7	11,1
4 -Noen problemer	3,1	2,7	3,5
5-Betydlige problemer	0,5	0,7	0,4
Total	100	100	100
N	1 661	873	746

Tabell 12.11 Omgjengelighet

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	47,2	46,7	48,1
2- Bra	32,0	33,0	30,6
3 -Gjennomsnittlig	15,3	14,5	16,2
4 -Noen problemer	5,4	5,6	4,8
5-Betydlige problemer	0,2	0,1	0,3
Total	100	100	100
N	1 657	869	746

Tabell 12.12 Finmotorisk kontroll

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	54,7	54,2	55,0
2- Bra	31,0	31,5	30,7
3 -Gjennomsnittlig	11,3	11,3	11,3
4 -Noen problemer	2,7	2,8	2,5
5-Betydlige problemer	0,4	0,3	0,5
Total	100	100	100
N	1 659	971	746

Tabell 12.13 Tilpasning i barnehagen (vurdert totalt sett)

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Veldig bra	51,0	49,1	53,4
2- Bra	34,8	37,7	31,4
3- Gjennomsnittlig	10,3	9,7	11,0
4- Noen problemer	3,7	3,2	4,2
5-Betydlige problemer	0,2	0,3	0,1
Total	100	100	100
N	1 656	868	746

Spørsmål 13 - Prosjektbarnets samhandling med deg

Tabell 13.1 Jeg opplever at barnet og jeg har et godt forhold til hverandre

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	0,0	0,0	0,0
2- Stemmer ikke helt	0,9	1,0	0,8
3- Nøytral, ikke sikker	2,4	2,4	2,1
4- Stemmer ganske bra	41,5	41,1	42,4
5- Stemmer veldig bra	55,2	55,5	54,7
Total	100	100	100
N	1 661	871	748

Tabell 13.2 Det virker som om barnet og jeg alltid havner i konflikt med hverandre

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	82,9	83,2	83,0
2- Stemmer ikke helt	15,6	15,6	15,1
3- Nøytral, ikke sikker	0,8	0,9	0,8
4- Stemmer ganske bra	0,4	0,1	0,5
5- Stemmer veldig bra	0,3	0,1	0,5
Total	100	100	100
N	1 659	870	747

Tabell 13.3 *Hvis barnet er lei seg, eller opprørt, søker hun/han trøst hos meg*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	0,2	0,2	0,3
2- Stemmer ikke helt	5,4	5,3	5,1
3- Nøytral, ikke sikker	7,1	6,1	8,3
4- Stemmer ganske bra	55,7	56,5	55,5
5- Stemmer veldig bra	31,6	31,9	30,9
Total	100	100	100
N	1 661	871	748

Tabell 13.4 *Det virker som om barnet ikke liker at jeg viser følelser gjennom fysisk kontakt*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	66,9	65,6	68,5
2- Stemmer ikke helt	17,0	17,0	16,5
3- Nøytral, ikke sikker	5,9	6,4	5,5
4- Stemmer ganske bra	7,2	7,7	6,6
5- Stemmer veldig bra	3,0	3,2	3,0
Total	100	100	100
N	1 656	869	745

Tabell 13.5 *Jeg har inntrykk av at barnet setter pris på forholdet til meg*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	0,4	0,5	0,3
2- Stemmer ikke helt	0,4	0,6	0,3
3- Nøytral, ikke sikker	3,3	3,4	3,2
4- Stemmer ganske bra	46,7	46,3	46,5
5- Stemmer veldig bra	49,3	49,3	49,7
Total	100	100	100
N	1 661	873	746

Tabell 13.6 *Barnet framstår som stolt når jeg roser ham/henne*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	0,2	0,2	0,3
2- Stemmer ikke helt	0,3	0,3	0,3
3- Nøytral, ikke sikker	1,3	1,3	1,3
4- Stemmer ganske bra	27,9	28,4	29,9
5- Stemmer veldig bra	70,2	69,7	70,2
Total	100	100	100
N	1 662	872	748

Tabell 13.7 *Barnet forteller spontant om seg selv*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	0,9	0,8	1,1
2- Stemmer ikke helt	3,7	3,4	4,0
3- Nøytral, ikke sikker	3,7	3,6	3,8
4- Stemmer ganske bra	34,2	35,6	33,2
5- Stemmer veldig bra	57,3	56,7	58,0
Total	100	100	100
N	1 662	872	745

Tabell 13.8 *Barnet blir lett sint på meg*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	64,4	64,5	64,7
2- Stemmer ikke helt	26,7	27,2	26,6
3- Nøytral, ikke sikker	3,9	3,8	3,9
4- Stemmer ganske bra	3,7	3,4	3,9
5- Stemmer veldig bra	1,0	1,0	0,9
Total	100	100	100
N	1 662	870	745

Tabell 13.9 *Jeg synes det er lett å tolke hva barnet føler*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	1,2	1,4	0,9
2- Stemmer ikke helt	6,8	6,6	6,9
3- Nøytral, ikke sikker	7,9	8,1	7,9
4- Stemmer ganske bra	55,2	54,8	55,2
5- Stemmer veldig bra	28,9	29,1	29,0
Total	100	100	100
N	1 658	873	744

Tabell 13.10 *Barnet fortsetter å være sint eller motvillig etter at jeg har satt grenser eller irettesatt han/henne*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	40,9	39,5	42,7
2- Stemmer ikke helt	35,7	36,8	34,1
3- Nøytral, ikke sikker	6,5	6,6	6,4
4- Stemmer ganske bra	14,5	14,5	14,8
5- Stemmer veldig bra	2,4	2,6	2,0
Total	100	100	100
N	1 657	869	744

Tabell 13.11 *Det er mer krevende for meg å arbeide med dette barnet enn med barn flest*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	78,1	78,5	77,5
2- Stemmer ikke helt	12,5	11,5	13,6
3- Nøytral, ikke sikker	2,9	3,0	3,1
4- Stemmer ganske bra	4,3	5,1	5,1
5- Stemmer veldig bra	2,2	2,0	2,0
Total	100	100	100
N	1 662	869	751

Tabell 13.12 *Når barnet kommer til barnehagen og er i dårlig humør, vet jeg at jeg har en lang og vanskelig dag foran oss*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	78,0	77,7	78,2
2- Stemmer ikke helt	17,9	18,6	17,2
3- Nøytral, ikke sikker	1,7	1,5	2,0
4- Stemmer ganske bra	1,8	1,6	2,0
5- Stemmer veldig bra	0,6	0,6	0,7
Total	100	100	100
N	1 667	874	751

Tabell 13.13 Måten barnet reagerer ovenfor meg kan være uforutsigbar

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	74,8	75,5	73,2
2- Stemmer ikke helt	18,6	17,8	20,2
3- Nøytral, ikke sikker	3,3	3,2	3,5
4- Stemmer ganske bra	2,3	2,6	1,9
5- Stemmer veldig bra	1,0	0,8	1,2
Total	100	100	100
N	1 660	871	747

Tabell 13.14 Barnet lure meg ofte for å få viljen sin

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	64,2	64,1	64,6
2- Stemmer ikke helt	26,9	25,9	27,8
3- Nøytral, ikke sikker	4,0	4,3	3,7
4- Stemmer ganske bra	4,1	5,0	2,9
5- Stemmer veldig bra	0,8	0,7	0,9
Total	100	100	100
N	1 665	874	749

Tabell 13.15 Barnet forteller meg om sine følelser

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer absolutt ikke	1,8	1,0	2,4
2- Stemmer ikke helt	7,6	7,9	7,3
3- Nøytral, ikke sikker	7,8	7,7	8,0
4- Stemmer ganske bra	51,1	52,9	48,8
5- Stemmer veldig bra	31,7	30,5	33,5
Total	100	100	100
N	1 664	873	750

Spørsmål 14 -15 - Bringe / hente i barnehagen

Tabell 14.1 Blir barnet hentet av mor/far i barnehagen?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	0,3	0,5	0,1
2- Ja	99,7	99,5	99,9
Total	100	100	100
N	1659	868	749

Tabell 15.1 Når barnet kommer i barnehagen hilser han / hun entusiastisk på deg

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	2,8	3,0	2,7
2- Noen ganger	22,6	21,4	23,1
3- Ofte	50,2	51,4	50,1
4- Bestandig	24,3	24,2	24,1
Total	100	100	100
N	1657	869	746

Tabell 15.2 Når mor / far går igjen så sier barnet "hadet" på en eller annen måte (f. eks. vinker/smiler)

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	0,5	0,7	0,3
2- Noen ganger	4,5	3,9	5,3
3- Ofte	27,8	29,1	26,2
4- Bestandig	67,2	66,3	68,2
Total	100	100	100
N	1653	867	748

Tabell 15.3 Når mor / far drar så blir barnet sint eller lei seg. Hvis ja, hvor ofte kan du observere det?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	58,0	58,2	57
2- Noen ganger	40,4	40,5	41,3
3- Ofte	1,5	1,0	1,7
4- Bestandig	0,1	0,2	0,0
Total	100	100	100
N	1655	867	746

Tabell 15.4 Barnet samarbeider godt mht til å gjøre seg klar til å dra hjem. Hvis ja, hvor ofte kan du observere det?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	0,5	0,8	0,3
2- Noen ganger	8,4	7,9	9,0
3- Ofte	49,6	51,0	47,9
4- Bestandig	41,4	40,3	42,8
Total	100	100	100
N	1650	863	745

Spørsmål 16 - Prosjektbarnets norskspråklige kompetanse

Tabell 16.1 Spør hva ord betyr

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	22,1	23,1	21,6
2- Ja	77,9	76,9	78,4
Total	100,0	100	100
N	1645,0	866	737

Tabell 16.2 Snakker i lange, komplekse setninger, 10 ord eller mer

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	3,1	4,4	1,9
2- Ja	96,9	95,6	98,1
Total	100	100	100
N	1661	871	749

Tabell 16.3 Bruker flertallsending korrekt, f.eks sier "menn" og ikke "manner", sier flere "mus" ikke "muser"

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	9,7	10,3	9,0
2- Ja	90,3	89,7	91,0
Total	100	100	100
N	1619	854	725

Tabell 16.4 Sier navnet på ukedagene i riktig rekkefølge

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	24,6	25,0	24,4
2- Ja	75,4	75,0	75,6
Total	100	100	100
N	1554	813	704

Tabell 16.5 Kan si hvor han / hun bor (hvilket tettsted eller by)

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	2,2	2,2	2,1
2- Ja	97,8	97,8	97,9
Total	100	100	100
N	1639	852	745

Tabell 16.6 Når han / hun blir spurt "Hva er en <ting>, så kan han / hun snakke om den gruppen tingen tilhører (f.eks. om mus: "Det er et dyr", om et eple: "Det er en frukt")

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	2,4	2,6	2,3
2- Ja	97,6	97,4	97,7
Total	100	100	100
N	1641	862	741

Tabell 16.7 Kan vise hva som er høyre og venstre hånd

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	42,8	43,2	43,1
2- Ja	57,2	56,8	59,9
Total	100	100	100
N	1432	750	650

Tabell 16.8 Bruker ordene «i dag», «i går» og «i morgen» på riktig måte

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	7,8	9,2	6,4
2- Ja	92,2	90,8	93,6
Total	100	100	100
N	1602	844	723

Tabell 16.9 Kan si om noen få ting hva det er laget av, f.eks. Hva en stol eller frakk er laget av

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	9,2	8,3	10,3
2- Ja	90,8	91,7	89,7
Total	100	100	100
N	1580	828	710

Prosjektbarnets interesse for bokstaver og tall, lese og skrive

Tabell 17.1 Leser enkle ord (f.eks. hus, båt)

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	64,8	64,3	65,3
2- Ja	35,2	35,7	34,7
Total	100	100	100
N	1589	834	715

<i>Tabell 17.2 Leser enkle setninger (f.eks. TOR er stor)</i>			
Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	88,9	89,8	88,2
2- Ja	11,1	10,2	11,8
Total	100	100	100
N	1602	840	721
<i>Tabell 17.3 Uinteressert i å lese</i>			
Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	78,8	77,1	81,1
2- Ja	21,2	22,9	18,9
Total	100	100	100
N	1598	833	724
<i>Tabell 18.1 Skriver enkle ord (f.eks. hus, båt)</i>			
Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	52,6	51,2	54,4
2- Ja	47,4	48,8	45,6
Total	100	100	100
N	1597	834	722
<i>Tabell 18.2 Skriver enkle setninger (f.eks. Tor er stor)</i>			
Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	91,7	92,1	91,3
2- Ja	8,3	7,9	8,7
Total	100	100	100
N	1593	832	721
<i>Tabell 18.3 Uinteressert i å skrive</i>			
Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	87,4	87,3	87,7
2- Ja	12,6	12,7	12,3
Total	100	100	100
N	1600	835	724
<i>Tabell 19.1 Gjenkjenner tall (hva de heter)</i>			
Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	6,0	6,9	5,4
2- Ja	94,0	93,1	94,6
Total	100	100	100
N	1659	837	722
<i>Tabell 19.2 Legger sammen noen få konkrete ting</i>			
Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1-Nei	21,7	23,0	20,1
2-Ja	77,0	79,9	78,3
Total	100	100	100
N	1567	830	700
<i>Tabell 19.3 Uinteressert i tall</i>			
Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	95,4	95,3	95,4
2- Ja	4,6	4,7	4,6
Total	100	100	100
N	1593	837	719

Tabell 20.1 Fortellerkompetanse 1: Barnet gir tydelig uttrykk for hva han / hun planlegger å gjøre i nærmeste fremtid (f.eks. hva barnet skal gjøre i morgen eller hva barnet skal gjøre i ferien)

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	3,3	3,2	3,4
2- Ja	96,7	96,8	96,6
Total	100	100	100
N	1648	863	743

Fortellerkompetanse 2: Barnet forklarer på en klar og forståelig måte noe som har skjedd tidligere (f.eks. hva barnet gjorde i barnehagen, eller hva som skjedde under fotballkampen)

Tabell 20.2

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	2,9	3,1	2,7
2- Ja	97,1	96,9	97,3
Total	100	100	100
N	1649	863	744

Tabell 20.3 Uinteressert i å fortelle

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	98,3	98,1	98,5
2- Ja	1,7	1,9	1,5
Total	100	100	100
N	1627	849	737

4. Ressurser i prosjektbarnets avdeling / base

Spørsmål 21- Fullført utdanning i personalgruppa

Styrer i barnehagen	Totalt	Offentlig	Privat
1 Førskolelærerutdanning	94,7	94,5	94,9
2 Annen pedagogisk høyere utdanning	4,5	4,6	4,3
3 Barne- og ungdomsarbeider (fagbrev)	0,1	0,1	0,0
4 Barne- og ungdomsutdanning pågående	0,0	0,0	0,0
5 Annen videregående (fullført)	0,2	0,2	0,3
6 Avbrutt videregående eller bare grunnskolen	0,1	0,1	0,0
7 Annen bakgrunn	0,5	0,5	0,6
Total	100	100	100
N	1608	852	719

Avdelingsleder i barnehagen

	Totalt	Offentlig	Privat
Førskolelærerutdanning	90,5	90,1	90,7
Annen pedagogisk høyere utdanning	4,8	4,5	5,1
Barne- og ungdomsarbeider (fagbrev)	2,1	2,8	1,5
Barne- og ungdomsutdanning pågående	0,3	0,3	0,3
Annen videregående (fullført)	1,5	1,6	1,5
Avbrutt videregående eller bare grunnskolen	0,2	0,2	0,1
Annen bakgrunn	0,6	0,3	0,8
Total	100	100	100
N	1635	859	738

Spørsmål 22- Stillingsprosent i personalgruppa

Antall personal i gitt stillingsprosent

Gjennomsnittlig (sd)	Totalt	Offentlig	Privat
1- 80-100%	3,6 (1,9)	3,7 (1,9)	3,6 (1,8)
N=	1608	846	724
2- 50-79%	1,6 (0,9)	1,6 (0,9)	1,7 (1,0)
N=	658	347	295
3- 20-49%	1,1 (0,7)	1,2 (0,7)	1,1 (0,7)
N=	275	155	116
4- <20%	0,8 (0,6)	0,9 (0,6)	0,7 (0,5)
N=	122	64	55

1) Antall varierer, og få anmerker at de har personal i lave prosentsatser

Spørsmål 23- År ansatt

Antall år personalet har vært ansatt

Gjennomsnittlig (sd)	Totalt	Offentlig	Privat
1- Mer enn 5 år	2,7 (1,5)	2,7 (1,5)	2,8 (1,4)
N=	1336	694	612
2- 3-5 år	1,8 (1,3)	1,8 (1,2)	1,8 (1,4)
N=	901	482	401
3- 1-2 år	1,5 (0,9)	1,5 (0,9)	1,6 (1,0)
N=	727	374	332
4- Mindre enn 1 år	1,3 (0,7)	1,3 (0,7)	1,3 (0,7)
N=	499	272	209

Spørsmål 24- Kvinner og menn i avdelingen / basen

Antall kvinner og menn i avdelingen

Gjennomsnitt (sd)	Totalt	Offentlig	Privat
1- Kvinner	4,1 (2,4)	4,1 (2,4)	4,0 (2,4)
N=	1639	864	737
2- Menn (1)	0,5 (0,8)	0,5 (0,8)	0,5 (0,8)
N=	1639	864	734

1) 39% (N=669) hadde satt antall menn blank, her tolket som at det er ingen menn i avdelingen

Spørsmål 25-Dispensasjon fra krav om førskoleutdanning / pedagogisk utdanning

Tabell 25.1 Er det gitt dispensasjon til **styrer** i barnehagen fra krav om førskoleutdanning / pedagogisk utdanning?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	96,7	97,1	96,3
2- Ja, midlertidlig	1,1	1,5	0,8
3- Ja, varig	2,2	1,5	2,8
Total	100	100	100
N	1657	824	710

Tabell 25.2 Er det gitt dispensasjon til **avdelingsleder** i barnehagen fra krav om førskoleutdanning / pedagogisk utdanning?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	82,4	81,8	83,4
2- Ja, midlertidlig	14,3	15,3	12,9
3- Ja, varig	3,3	2,9	3,7
Total	100	100	100
N	1619	850	728

Spørsmål 26 - Personalstabilitet i avdelingen / basen

Tabell 26.1 Hvordan vurderer du personalstabiliteten generelt (sykefravær + personalutskiftning) på avdelingen / basen i perioden juli-desember det siste året?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Meget god stabilitet	46,8	47,0	46,5
2- Ganske god	36,6	36,2	37,3
3- Verken / eller	7,2	7,3	7,0
4- Mindre god	7,7	7,7	7,8
5- Ikke god stabilitet	1,6	1,9	1,2
Total	100	100	100
N	1642	862	739

Spørsmål 27 - Hvor enig er du i følgende utsagn om oversikt og organisering i prosjektbarnets avdeling / base?

Tabell 27.1 Det er tilstrekkelig plass tilgjengelig i din avdeling / base slik at en kan holde på med ulike læringsaktiviteter

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært uenig	1,9	2,1	1,9
2- Uenig	8,5	8,5	8,2
3- Verken enig eller uenig	10,2	11,2	9,1
4- Enig	52,3	50,6	54,9
5- Svært enig	27,0	27,6	26,0
Total	100	100	100
N	1642	872	747

Tabell 27.2 Det er tilstrekkelig plass for en stillekrok eller hvileområde for barna

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært uenig	4,2	4,8	3,7
2- Uenig	23,7	24,3	23,4
3- Verken enig eller uenig	20,0	19,4	20,2
4- Enig	36,3	35,1	37,3
5- Svært enig	15,9	16,4	15,4
Total	100	100	100
N	1660	870	748

Det er mye materiale som er lett tilgjengelig slik at en kan tilrettelegge etter barnas

Tabell 27.3 interesser

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært uenig	0,7	0,6	0,8
2- Uenig	3,3	3,4	3,3
3- Verken enig eller uenig	11,0	12,0	10,0
4- Enig	55,5	53,4	58,1
5- Svært enig	29,5	30,6	27,7
Total	100	100	100
N	1659	870	747

Tabell 27.4 På de fleste dagene i uka kan barna selv finne fram ulike typer male- og skrivesaker

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært uenig	0,8	0,6	1,2
2- Uenig	5,5	5,3	5,7
3- Verken enig eller uenig	10,6	9,4	12,0
4- Enig	51,3	52,5	50,0
5- Svært enig	31,7	32,2	31,0
Total	100	100	100
N	1661	872	748

Tabell 27.5 Det er avsatt tilstrekkelig plass hvor ett eller to barn kan leke for seg selv

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært uenig	2,7	2,5	3,1
2- Uenig	15,1	13,1	17,5
3- Verken enig eller uenig	20,5	21,7	17,8
4- Enig	43,7	43,5	43,8
5- Svært enig	18,4	19,1	17,8
Total	100	100	100
N	1657	869	747

Tabell 27.6 Det er et tilgjengelig utvalg av bøker som barna kan hente selv ut fra hva de er interessert i

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært uenig	0,7	0,8	0,7
2- Uenig	5,7	5,3	6,1
3- Verken enig eller uenig	8,1	8,5	7,6
4- Enig	44,1	42,1	46,5
5- Svært enig	40,9	43,3	39,0
Total	100	100	100
N	1658	869	748

Det er et tilgjengelig mye variert materiale som stimulerer finmotorikk og problemløsning (f.eks. puslespill, klosser og byggemateriale)

Tabell 27.7

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært uenig	0,4	0,3	0,4
2- Uenig	1,1	0,9	1,3
3- Verken enig eller uenig	3,0	2,9	3,1
4- Enig	40,7	39,9	42,0
5- Svært enig	54,9	56,0	53,1
Total	100	100	100
N	1658	870	747

Det er et tilgjengelig utstyr for barna som stimulerer grovmotoriske ferdigheter stimulerer finmotorikk og problemløsning (f.eks. puslespill, klosser og byggemateriale)

Tabell 27.8

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært uenig	1,0	0,9	1,1
2- Uenig	4,5	5,1	3,6
3- Verken enig eller uenig	8,3	8,4	8,3
4- Enig	42,1	40,6	43,7
5- Svært enig	44,0	45,0	43,3
Total	100	100	200
N	1655	869	748

Tabell 27.9 *Uteområdet er godt tilrettelagt for 4-6 åringenes interesser og aktiviteter*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært uenig	1,1	1,0	1,1
2- Uenig	5,8	6,3	5,0
3- Verken enig eller uenig	12,9	12,0	14,2
4- Enig	41,5	41,2	42,2
5- Svært enig	38,6	39,4	37,5
Total	100	100	100
N	1659	872	746

Tabell 27.10 *Avdelingen har tilstrekkelig ressurser for å følge opp barnas valg og interesser*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært uenig	1,1	0,8	1,5
2- Uenig	7,1	7,2	7,1
3- Verken enig eller uenig	18,6	19,7	17,2
4- Enig	52,3	49,5	55,2
5- Svært enig	20,9	22,7	19,1
Total	100	100	100
N	1657	871	745

Spørsmål 28 - Pedagogisk profil og praksis i prosjektbarnets avdeling / base

Tabell 28.1 Barna får stort sett leke uforstyrret

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	21,6	21,1	21,7
2-	42,3	43,9	40,3
3-	24,3	24,1	25,2
4-	8,8	8,4	9,1
5-	2,2	1,7	2,8
6- Svært uvanlig praksis	0,8	0,8	0,9
Total	100	100	100
N	1649	872	739

Tabell 28.2 De voksne leter aktivt etter muligheter til å veilede barn i lek

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	14,0	11,6	16,4
2-	38,1	40,2	35,3
3-	29,1	28,0	30,7
4-	11,2	12,2	10,1
5-	5,3	5,4	5,5
6- Svært uvanlig praksis	2,4	2,5	2,0
Total	100	100	100
N	1653	870	745

Barn får være med å bestemme når vi planlegger prosjekter eller arrangementer i barnehagen

Tabell 28.3

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	19,1	20,6	17,5
2-	36,2	34,8	37,9
3-	27,2	27,1	27,0
4-	11,8	11,1	12,7
5-	4,3	5,1	3,4
6- Svært uvanlig praksis	1,4	1,3	1,6
Total	100	100	100
N	1647	867	742

Tabell 28.4 Vi må kutte ned tiden for fri lek for å få tid til planlagte aktiviteter

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	2,7	2,1	3,4
2-	12,2	11,1	13,3
3-	19,3	20,2	18,3
4-	20,5	20,8	20,5
5-	29,7	29,2	30,2
6- Svært uvanlig praksis	15,6	16,6	14,3
Total	100	100	100
N	1647	866	742

Tabell 28.5 Barna får være med å bestemme de daglige aktivitetene i barnehagen

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	15,1	16,0	14,2
2-	37,2	36,7	37,6
3-	30,0	30,2	30,0
4-	13,0	11,8	14,4
5-	3,9	4,3	3,4
6- Svært uvanlig praksis	0,8	1,0	0,4
Total	100	100	100
N	1649	867	744

Tabell 28.6 Dersom leken er svært god, hopper vi over planlagte aktiviteter

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	19,4	20,1	18,7
2-	35,6	34,6	36,0
3-	24,9	25,4	24,6
4-	8,7	7,7	9,8
5-	8,6	9,1	8,2
6- Svært uvanlig praksis	3,0	3,2	2,7
Total	100	100	100
N	1652	871	744

Tabell 28.7 Vi har et sterkt fokus på å gi barna den kunnskapen de trenger

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	37,5	36,4	38,6
2-	42,5	43,7	41,3
3-	15,3	15,0	15,6
4-	3,4	3,5	3,5
5-	1,0	1,3	0,7
6- Svært uvanlig praksis	0,2	0,1	0,4
Total	100	100	100
N	1649	867	744

Tabell 28.8 Vi følger alltid dagens plan

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	3,4	4,3	2,4
2-	22,9	22,9	22,6
3-	33,2	33,9	32,6
4-	24,0	23,7	24,6
5-	13,8	13,2	14,5
6- Svært uvanlig praksis	2,6	2,1	3,4
Total	100	100	100
N	1648	866	745

Tabell 28.9 Lekegrupper initieres av barna selv

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	17,1	18,1	15,3
2-	38,0	37,2	39,7
3-	28,9	29,2	28,1
4-	10,9	10,5	11,7
5-	4,2	4,1	4,4
6- Svært uvanlig praksis	0,8	0,9	0,8
Total	100	100	100
N	1651	869	744

Vi utfordrer barna ved å legge til rette for at de skal få prøve aktiviteter som er litt

Tabell 28.10 vanskeligere enn de aktivitetene som de vanligvis gjør

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	13,1	12,7	13,3
2-	45,7	45,7	45,7
3-	31,5	31,9	31,3
4-	6,5	6,5	6,5
5-	3,2	3,2	3,2
6- Svært uvanlig praksis	0,0	0,0	0,0
Total	100	100	100
N	1650	868	744

Vi prioriterer gode samtaler med barna selv om det går på bekostning av andre planlagte

Tabell 28.11 aktiviteter

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	16,7	16,8	16,6
2-	35,9	34,8	37,2
3-	32,8	33,8	31,7
4-	10,1	10,3	10,2
5-	3,9	3,8	3,6
6- Svært uvanlig praksis	0,6	0,6	0,7
Total	100	100	100
N	1651	868	745

Tabell 28.12 Barna velger selv de aller fleste aktivitetene de holder på med

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	18,0	18,9	16,6
2-	41,8	41,6	42,0
3-	29,5	28,7	30,7
4-	8,8	9,3	8,3
5-	1,5	1,1	1,9
6- Svært uvanlig praksis	0,4	0,3	0,4
Total	100	100	100
N	1653	870	745

Vi får ikke alltid tid til gode samtaler med barna fordi avdelingens planlagte aktiviteter kommer i veien

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	0,5	0,3	0,7
2-	7,3	7,0	7,7
3-	21,7	21,2	22,0
4-	20,9	20,7	21,0
5-	32,3	32,0	32,8
6- Svært uvanlig praksis	17,3	18,8	15,9
Total	100	100	100
N	1651	869	744

Gjennom gode samtaler viser barna hva de er modne for og voksne retter da samtalen inn på samme nivå

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	38,0	37,1	38,7
2-	42,5	43,7	41,2
3-	13,9	13,1	14,8
4-	3,6	3,1	4,0
5-	1,5	2,0	1,1
6- Svært uvanlig praksis	0,6	1,0	0,1
Total	100	100	100
N	1651	869	741

Vi utfordrer barnas forståelse og mestring ved å rette samtalen litt over barnas nivå

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	17,7	18,4	16,8
2-	42,7	41,6	43,1
3-	24,3	24,4	24,9
4-	8,0	7,9	8,4
5-	4,9	4,8	5,3
6- Svært uvanlig praksis	2,4	2,9	1,6
Total	100	100	100
N	1640	862	740

Vi bruker samtalegrupper for å sikre at hvert barn blir sett og hørt

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	14,1	14,3	14,0
2-	20,2	20,4	20,1
3-	21,0	23,0	18,5
4-	17,2	15,8	19,0
5-	17,5	17,6	17,7
6- Svært uvanlig praksis	10,0	8,9	10,7
Total	100	100	100
N	1645	866	741

Tabell 28.17 *Barna får være med å bestemme aktiviteter i barnehagen selv om det går på bekostning av planlagte aktiviteter*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært vanlig praksis	10,0	11,1	9,2
2-	28,7	28,9	28,2
3-	36,0	36,3	35,8
4-	15,4	14,9	16,1
5-	7,7	6,3	9,0
6- Svært uvanlig praksis	2,2	2,5	1,8
Total	100	100	100
N	1646	868	741

Spørsmål 29-30- Rutiner for kartlegging og observasjon

Tabell 29.1 *Hvilke rutiner har dere for kartlegging av barnas språklige kompetanse?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Regelmessig kartlegging	44,1	44,5	43,5
2- Kartlegging ved behov	37,2	36,8	37,6
3- Regelmessig observasjon	13,8	13,3	14,5
4- Observasjon ved behov	4,9	5,4	4,4
Total	100	100	100
N	1649	865	743

Fotnote: Vi rangerer svarsalternativene slik: 1) Regelmessig kartlegging, 2) Regelmessig observasjon, 3) Kartlegging ved behov, 4) Observasjon ved behov. De som har krysset flere kryss: vil velger det kryss som er rangert høyest.

Tabell 29.2 *Hvilke rutiner har dere for kartlegging av barnas motoriske ferdigheter?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Regelmessig kartlegging	29,5	29,4	29,5
2- Kartlegging ved behov	33,7	32,8	34,8
3- Regelmessig observasjon	28,2	29,1	27,5
4- Observasjon ved behov	8,5	8,7	8,3
Total	100	100	100
N	1639	863	739

Fotnote: Vi rangerer svarsalternativene slik: 1) Regelmessig kartlegging, 2) Regelmessig observasjon, 3) Kartlegging ved behov, 4) Observasjon ved behov. De som har krysset flere kryss: vil velger det kryss som er rangert høyest.

Tabell 29.3 *Hvilke rutiner har dere for kartlegging av barnas lekekompetanse?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Regelmessig kartlegging	31,2	30,5	32,5
2- Kartlegging ved behov	25,3	27,7	25,3
3- Regelmessig observasjon	36,3	37,5	35,0
4- Observasjon ved behov	7,2	7,3	7,1
Total	100	100	100
N	1642	863	742

Fotnote: Vi rangerer svarsalternativene slik: 1) Regelmessig kartlegging, 2) Regelmessig observasjon, 3) Kartlegging ved behov, 4) Observasjon ved behov. De som har krysset flere kryss: vil velger det kryss som er rangert høyest.

Tabell 29.4 *Hvilke rutiner har dere for kartlegging av barnas **samhandlingskompetanse** (sosial kompetanse)?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Regelmessig kartlegging	35,9	36,1	36,1
2- Kartlegging ved behov	24,3	23,2	25,2
3- Regelmessig observasjon	34,0	34,7	33,4
4- Observasjon ved behov	5,7	6,0	5,3
Total	100	100	100
N	1639	862	739

Fotnote: Vi rangerer svarsalternativene slik: 1) Regelmessig kartlegging, 2) Regelmessig observasjon, 3) Kartlegging ved behov, 4) Observasjon ved behov. De som har krysset flere kryss: vil velger det kryss som er rangert høyest.

Tabell 31.1 *Har barnehagen skriftlige rutiner for å informere **foreldre** dersom kartlegging og resultater fører til bekymring?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	14,1	12,8	15,3
2- Ja	85,9	87,2	84,7
Total	100	100	100
N	1618	849	732

Tabell 31.2 *Har barnehagen skriftlige rutiner for å informere **helsestasjon** dersom kartlegging og resultater fører til bekymring?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	31,1	30,8	31,8
2- Ja	68,9	69,2	68,2
Total	100	100	100
N	1563	818	708

Tabell 31.3 *Har barnehagen skriftlige rutiner for å informere **PPT** dersom kartlegging og resultater fører til bekymring?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	7,5	7,2	8,0
2- Ja	92,5	92,8	92,0
Total	100	100	100
N	1606	845	725

Tabell 31.3 *Har barnehagen skriftlige rutiner for å informere **barnevernet** dersom kartlegging og resultater fører til bekymring?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	11,6	11,4	12,2
2- Ja	88,4	88,6	87,8
Total	100	100	100
N	1590	833	721

Spørsmål 32- Barnas dagsplan

Tabell 32.1 Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud om **skriverabling?**

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	32,1	34,7	28,1
2- 3-4 ganger i uken	9,8	9,5	10,4
3- 1-2 ganger i uken	30,4	28,5	32,9
4- Hver andre uke	6,8	7,0	6,4
5- En gang i mnd /sjeldnere	21,0	20,3	22,3
Total	100	100	100
N	1611	853	723

Tabell 32.2 Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud for barna på området **bokstavsutforskning** (i naturen, i bøker, på melkekartonger osv)?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	30,6	30,0	31,0
2- 3-4 ganger i uken	14,1	15,5	12,2
3- 1-2 ganger i uken	30,2	28,9	31,8
4- Hver andre uke	9,1	9,0	9,1
5- En gang i mnd /sjeldnere	16,0	16,5	15,9
Total	100	100	100
N	1619	852	729

Tabell 32.3 Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud om **ordbilder** (f.eks. bruke lapp med ordet "kjøleskap" på kjøleskapet)?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	18,1	18,7	17,4
2- 3-4 ganger i uken	7,2	8,3	6,0
3- 1-2 ganger i uken	18,5	18,0	19,0
4- Hver andre uke	9,6	9,8	9,3
5- En gang i mnd /sjeldnere	46,6	45,2	48,2
Total	100	100	100
N	1590	840	713

Tabell 32.4 Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud om **helordsskriving?**

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	6,9	6,9	7,1
2- 3-4 ganger i uken	7,0	7,8	5,6
3- 1-2 ganger i uken	28,3	27,9	28,8
4- Hver andre uke	12,4	12,6	12,4
5- En gang i mnd /sjeldnere	45,4	44,8	46,1
Total	100	100	100
N	1577	831	709

Tabell 32.5 Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud om å utforske **geometri, form, mønster, likheter og andre matematiske begreper**

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	17,4	18,5	16,3
2- 3-4 ganger i uken	16,2	15,6	16,1
3- 1-2 ganger i uken	37,9	37,8	38,1
4- Hver andre uke	15,6	15,4	16,1
5- En gang i mnd /sjeldnere	12,9	12,7	13,4
Total	100	100	100
N	1622	859	725

Tabell 32.6 Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud om **tallforståelse**

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	31,6	33,1	29,5
2- 3-4 ganger i uken	19,2	19,4	19,1
3- 1-2 ganger i uken	34,1	32,7	36,2
4- Hver andre uke	7,5	8,2	6,4
5- En gang i mnd /sjeldnere	7,5	6,6	8,8
Total	100	100	100
N	1618	851	729

Tabell 32.7 Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud om **sansomotorisk og kroppslig lek?**

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	52,5	54,3	50,6
2- 3-4 ganger i uken	16,7	16,2	17,1
3- 1-2 ganger i uken	23,7	23,4	24,0
4- Hver andre uke	4,8	4,3	5,2
5- En gang i mnd /sjeldnere	2,3	1,8	3,0
Total	100	100	100
N	1614	851	725

Tabell 32.8 Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud om **kultur og egenart?**

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	18,3	17,0	19,3
2- 3-4 ganger i uken	15,6	14,7	16,7
3- 1-2 ganger i uken	33,2	35,0	31,2
4- Hver andre uke	15,6	14,7	16,7
5- En gang i mnd /sjeldnere	17,3	18,7	16,0
Total	100	100	100
N	1569	824	711

Tabell 32.9 Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud om **kreative og skapende aktiviteter?**

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	35,7	37,2	33,5
2- 3-4 ganger i uken	24,0	22,3	26,3
3- 1-2 ganger i uken	31,0	31,2	30,6
4- Hver andre uke	7,6	8,2	7,3
5- En gang i mnd /sjeldnere	1,7	1,1	2,3
Total	100	100	100
N	1624	855	731

Tabell 32.10 Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud om **friluft?**

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	16,7	17,1	16,5
2- 3-4 ganger i uken	13,9	14,0	14,2
3- 1-2 ganger i uken	54,5	52,9	55,8
4- Hver andre uke	8,9	10,1	7,3
5- En gang i mnd /sjeldnere	6,0	5,9	6,2
Total	100	100	100
N	1614	850	727

Tabell 32.11 *Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud om lekegrupper som fokuserer på rollelek?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	32,7	33,7	16,5
2- 3-4 ganger i uken	17,7	18,9	15,9
3- 1-2 ganger i uken	27,0	27,4	26,4
4- Hver andre uke	10,2	8,8	8,1
5- En gang i mnd /sjeldnere	13,1	11,5	15,2
Total	100	100	100
N	1615	850	728

Tabell 32.12 *Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud om IKT?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	9,1	9,1	9,3
2- 3-4 ganger i uken	10,4	9,7	11,2
3- 1-2 ganger i uken	26,8	28,5	24,4
4- Hver andre uke	15,4	17,2	13,2
5- En gang i mnd /sjeldnere	38,3	35,4	41,9
Total	100	100	100
N	1621	853	730

Spørsmål 33- Refleksjoner i personalgruppen

Tabell 33.1 *Hvor ofte tilrettelegger har dere som personalgruppe satt av tid for å arbeide systematisk med temaområde "Omsorg og oppdragelse" fra rammeplanen?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	31,8	30,6	32,9
2- 3-4 ganger i uken	4,0	4,2	3,8
3- 1-2 ganger i uken	22,4	21,0	24,0
4- Hver andre uke	19,1	19,8	18,0
5- En gang i mnd /sjeldnere	22,7	24,5	21,2
Total	100	100	100
N	1624	854	732

Tabell 33.2 *Hvor ofte tilrettelegger har dere som personalgruppe satt av tid for å arbeide systematisk med temaområde "Lek" fra rammeplanen?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	33,1	31,7	34,0
2- 3-4 ganger i uken	5,0	5,6	4,5
3- 1-2 ganger i uken	22,2	21,4	23,5
4- Hver andre uke	19,5	20,2	18,7
5- En gang i mnd /sjeldnere	20,2	21,1	19,4
Total	100	100	100
N	1632	861	733

Tabell 33.3 *Hvor ofte tilrettelegger har dere som personalgruppe satt av tid for å arbeide systematisk med temaområde "Læring" fra rammeplanen?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	26,7	26,2	27,4
2- 3-4 ganger i uken	7,2	7,0	7,4
3- 1-2 ganger i uken	25,5	24,9	26,1
4- Hver andre uke	19,2	20,0	18,4
5- En gang i mnd /sjeldnere	21,3	21,9	20,6
Total	100	100	100
N	1619	855	727

Tabell 33.4 *Hvor ofte tilrettelegger har dere som personalgruppe satt av tid for å arbeide systematisk med temaområde "Sosial kompetanse" fra rammeplanen?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	31,4	30,5	32,3
2- 3-4 ganger i uken	5,7	4,9	6,4
3- 1-2 ganger i uken	24,7	24,9	24,6
4- Hver andre uke	19,4	20,5	17,9
5- En gang i mnd /sjeldnere	18,8	19,3	18,7
Total	100	100	100
N	1626	857	731

Tabell 33.5 *Hvor ofte tilrettelegger har dere som personalgruppe satt av tid for å arbeide systematisk med temaområde "Språklig kompetanse" fra rammeplanen?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	25,0	27,7	25,2
2- 3-4 ganger i uken	7,4	7,0	7,8
3- 1-2 ganger i uken	27,7	27,3	28,2
4- Hver andre uke	20,3	20,9	19,6
5- En gang i mnd /sjeldnere	19,6	20,0	19,3
Total	100	100	100
N	1622	853	731

Tabell 33.6 *Hvor ofte tilrettelegger har dere som personalgruppe satt av tid for å arbeide systematisk med temaområde "Barnehagen som kulturell arena" fra rammeplanen?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Daglig	11,7	10,4	13,3
2- 3-4 ganger i uken	5,5	5,6	5,1
3- 1-2 ganger i uken	24,8	23,8	26,2
4- Hver andre uke	20,9	22,0	19,6
5- En gang i mnd /sjeldnere	37,1	38,1	35,8
Total	100	100	100
N	1619	853	729

Spørsmål 34- Opplæringsønsker og behov i personalgruppen

Tabell 34.1 *Hvor enig er du i at de ansatte i prosjektbarnets avdeling / base har tilstrekkelig god kompetanse om "Sosial kompetanse"?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært enig	0,2	0,5	0,0
2- Uenig	2,8	3,6	1,6
3- Verken enig eller uenig	6,7	7,0	6,3
4- Enig	53,7	51,7	56,5
5- Svært enig	36,6	37,2	35,5
Total	100	100	100
N	1651	870	743

Tabell 34.2 *Hvor enig er du i at de ansatte i prosjektbarnets avdeling / base har tilstrekkelig god kompetanse om "Mobbing blant barna"?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært enig	0,4	0,8	0,0
2- Uenig	9,5	9,1	9,9
3- Verken enig eller uenig	23,3	21,8	25,3
4- Enig	50,0	50,8	49,3
5- Svært enig	16,8	17,5	15,6
Total	100	100	100
N	1645	868	739

Tabell 34.3 *Hvor enig er du i at de ansatte i prosjektbarnets avdeling / base har tilstrekkelig god kompetanse om "Atferdsproblemer"?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært enig	0,7	0,7	0,5
2- Uenig	11,0	12,0	10,1
3- Verken enig eller uenig	18,8	18,1	19,4
4- Enig	53,8	52,6	55,3
5- Svært enig	15,7	16,6	14,6
Total	100	100	100
N	1646	867	741

Tabell 34.4 *Hvor enig er du i at de ansatte i prosjektbarnets avdeling / base har tilstrekkelig god kompetanse om "Språklig kompetanse"?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært enig	0,5	0,6	0,4
2- Uenig	5,3	5,6	4,7
3- Verken enig eller uenig	14,2	14,2	14,3
4- Enig	53,2	51,3	55,3
5- Svært enig	26,8	28,3	25,2
Total	100	100	100
N	1646	869	739

Tabell 34.5 *Hvor enig er du i at de ansatte i prosjektbarnets avdeling / base har tilstrekkelig god kompetanse om "Sjenerte / Sky barn"?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært enig	0,9	0,6	1,4
2- Uenig	9,9	10,6	9,2
3- Verken enig eller uenig	24,8	24,5	24,9
4- Enig	50,1	49,3	51,4
5- Svært enig	14,3	15,0	13,1
Total	100	100	100
N	1644	868	738

Spørsmål 35- Personalsamarbeid/entusiasme/miljø

Tabell 35.1 *Vi kan stole på medarbeidernes støtte og hjelp når det er behov for det*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært enig	0,3	0,5	0,1
2- Uenig	0,6	0,7	0,5
3- Verken enig eller uenig	2,4	3,0	1,7
4- Enig	34,7	33,6	35,8
5- Svært enig	61,9	62,2	61,8
Total	100	100	100
N	1653	871	744

Tabell 35.2 *Alle har en god forståelse for hvilke roller og ansvar hver av dem har*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært enig	0,5	0,8	0,1
2- Uenig	2,2	2,4	20,0
3- Verken enig eller uenig	7,2	7,7	6,7
4- Enig	44,5	41,1	47,7
5- Svært enig	45,8	47,9	43,5
Total	100	100	100
N	1653	870	745

Tabell 35.3 *Alle bidrar i beslutningsprosessene om prinsipielle ting ved barnehagen samt hvordan en skal arbeide praktisk*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært enig	0,5	0,7	0,3
2- Uenig	3,9	4,4	3,5
3- Verken enig eller uenig	8,5	9,1	7,9
4- Enig	51,2	49,5	52,9
5- Svært enig	36,0	36,4	35,4
Total	100	100	100
N	1652	871	743

Tabell 35.4 Alle forholder seg til jobben sin med entusiasme

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært enig	0,6	0,7	0,5
2- Uenig	4,9	5,0	4,8
3- Verken enig eller uenig	14,8	14,9	14,5
4- Enig	47,1	45,3	48,9
5- Svært enig	32,6	34,1	31,2
Total	100	100	100
N	1653	872	744

Tabell 35.5 Min egen pedagogiske filosofi og mine målsetninger passer med det som gjelder for barnehagen som helhet

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Svært enig	0,6	0,5	0,8
2- Uenig	0,7	0,6	0,8
3- Verken enig eller uenig	5,1	5,1	5,1
4- Enig	46,2	45,6	46,6
5- Svært enig	47,4	48,3	46,7
Total	100	100	100
N	1652	871	743

Spm 36 - Samarbeid med foreldre

Tabell 36.1 Innkaller til formelle møter mellom foreldre og pedagog for å drøfte barnets framgang

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- En gang i året	11,1	10,8	11,6
2- En gang i halvåret	84,4	85,0	83,3
3- To ganger i halvåret	4,2	3,9	4,3
4- En gang i måneden	0,3	0,3	0,3
5- Flere ganger i måneden	0,0	0,0	0,0
Total	100	100	100
N	1655	871	743

Tabell 36.2 Avholder fellesmøter for å veilede foreldre om barns utvikling eller aktiviteter vi driver

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- En gang i året	45,4	44,9	46,5
2- En gang i halvåret	51,6	52,2	50,6
3- To ganger i halvåret	2,7	2,8	2,4
4- En gang i måneden	0,2	0,1	0,3
5- Flere ganger i måneden	0,1	0,0	0,1
Total	100	100	100
N	1633	859	737

Sender ut regelmessige informasjonsskriv om hva som skjer i avdelingen / basen og hva som skjer framover

Tabell 36.3

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- En gang i året	0,2	0,3	0,3
2- En gang i halvåret	0,5	0,6	0,5
3- To ganger i halvåret	2,3	2,4	2,2
4- En gang i måneden	68,8	65,9	72,2
5- Flere ganger i måneden	28,2	30,9	24,9
Total	100	100	100
N	1639	861	740

4. Spesielle forhold knyttet direkte til prosjektbarnet

Spm 37 - 40 - Deltakelse i barnehagen

Tabell 37.1 Hvor mange timer per uke er prosjektbarnet i barnehagen?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Opp til 8 timer	7,5	8,0	7,4
2- 9-16 timer	1,3	1,4	1,0
3- 17-24 timer	2,9	2,9	3,1
4- 25-32 timer	16,2	15,4	16,6
5- 33-40 timer	62,4	62,6	61,9
6- 41 timer og mer	9,8	9,7	10,2
Total	100	100	100
N	1595	838	719

Tabell 38.1 Deltar prosjektbarnet på 5 års klubb (med fokus på det sosiale)?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	37,7	37,1	38,2
2- Ja	62,3	62,9	61,8
Total	100	100	100
N	1550	815	699

Tabell 38.2 Deltar prosjektbarnet i skoleforberedende gruppe (med fokus på fag)?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	37,1	34,7	38,8
2- Ja	62,9	65,3	61,2
Total	100	100	100
N	1544	815	694

Tabell 39.1 Har prosjektbarnets språkkompetanse blitt kartlagt?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	33,1	32,9	33,5
2- Ja	66,9	67,1	66,5
Total	100	100	100
N	1597	844	719

<i>Tabell 40.1 Hvis ja, hva var resultatet?</i>				
Prosentandel	Totalt		Offentlig	Privat
0- Ikke kartlagt	33,2		33,1	33,6
1- Alt var i orden	56,1		55,5	56,7
2- Trenger noe ekstra stimulering	8,8		8,8	8,5
3- Trenger å søke ekstra ressurser	1,9		2,5	1,3
4-Trenger særskilt norskopplæring (for fremmedspråklige)	0,1		0,1	0,0
Total	100		100	100
N	1593		841	718
<i>Tabell 41 Har prosjektbarnet noen spesielle vansker?</i>				
Prosentandel	Totalt		Offentlig	Privat
1- Nei	84,9		85,5	84,3
2- Ja	15,1		14,5	15,7
Total	100		100	100
N	1640		861	743
<i>Tabell 42 Type vanske</i>				
Prosentandel	Totalt		Offentlig	Privat
1- Generell utviklingsforstyrrelse	0,9		1,4	0,4
2- Emosjonelle vansker	3,0		3,3	2,6
3- Atferdsvansker	2,8		2,8	2,8
4- Kontaktvansker / autismspekteret	1,0		1,6	0,4
5- Lærevansker	0,4		0,6	0,1
6- Uro / oppmerksomhet	4,5		4,3	4,8
7- Hørsel / synsvansker	1,2		1,7	0,7
8- Fysiske funksjonsvansker	1,4		1,1	1,7
9- Språkforsinkelse	4,3		4,6	4,1
10- Annet uspesifisert	2,3		2,1	2,6
11- Annet navn	4,1		3,2	5,2
N	1681		884	755
<i>Tabell 43 Er det søkt ekstra ressurser til prosjektbarnet?</i>				
Prosentandel	Totalt		Offentlig	Privat
1- Nei	71,2		66,4	76,1
2- Ja	28,7		33,6	23,9
Total	100		100	240
N	240		122	113
<i>Tabell 44 Hvis ja, hvor mange timer?</i>				
Antall timer	Totalt		Offentlig	Privat
Minimum	0,0		0,0	0,0
Maksimum	45,0		45,0	32,0
Gjennomsnitt	12		11,9	12,1
Standardavvik (sd)	12,1		12,7	11,3
N	64		37	27

Tabell 45 Er det iverksatt tiltak pga. spesielle behov som prosjektbarnet har?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	49,3	49,1	50,0
2- Ja	50,7	50,9	50,0
Total	100	100	100
N	225	112	108

Tabell 46 Hvis ja, hvor mange timer?

Antall timer	Totalt	Offentlig	Privat
Minimum	0,0	1,0	0,0
Maksimum	38,0	38,0	32,0
Gjennomsnitt	6,1	6,4	6,0
Standardavvik (sd)	8,6	8,8	8,6
N	100	51	47

Tabell 47.1 Oppgi hvor mange timer per uke **førskolelærer** gir individuell støtte til prosjektbarnet

Antall timer	Totalt	Offentlig	Privat
Minimum	0,0	0,0	0,0
Maksimum	38,0	25,0	38,0
Gjennomsnitt	1,6	1,7	1,5
Standardavvik (sd)	3,8	3,8	4,0
N	246	125	116

Tabell 47.2 Oppgi hvor mange timer per uke **spesialpedagog** gir individuell støtte til prosjektbarnet

Antall timer	Totalt	Offentlig	Privat
Minimum	0,0	0,0	0,0
Maksimum	15,0	15,0	8,0
Gjennomsnitt	0,6	0,8	0,3
Standardavvik (sd)	1,7	2,2	1,0
N	246	125	117

Tabell 47.3 Oppgi hvor mange timer per uke **pers. med annen fagutdanning** gir individuell støtte til prosjektbarnet

Antall timer	Totalt	Offentlig	Privat
Minimum	0,0	0,0	0,0
Maksimum	10,0	6,0	10,0
Gjennomsnitt	0,3	0,3	0,3
Standardavvik (sd)	1,1	1,0	1,3
N	246	125	117

Tabell 47.4 Oppgi hvor mange timer per uke **barne og ungdomsarbeider** gir individuell støtte til prosjektbarnet

Antall timer	Totalt	Offentlig	Privat
Minimum	0,0	0,0	0,0
Maksimum	18,0	14,0	18,0
Gjennomsnitt	0,7	0,8	0,6
Standardavvik (sd)	2,4	2,5	2,4
N	246	125	117

Tabell 47.5 Oppgi hvor mange timer per uke **ufaglært** gir individuell støtte til prosjektbarnet

Antall timer	Totalt	Offentlig	Privat
Minimum	0,0	0,0	0,0
Maksimum	20,0	20,0	17,0
Gjennomsnitt	0,9	0,7	1,2
Standardavvik (sd)	2,8	2,4	3,2
N	246	125	117

Tabell 47.6 Oppgi hvor mange timer per uke **personalet samlet** gir individuell støtte til prosjektbarnet

Antall timer	Totalt	Offentlig	Privat
Minimum	0,0	0,0	0,0
Maksimum	40,0	40,0	40,0
Gjennomsnitt	4,0	4,2	3,8
Standardavvik (sd)	7,4	7,7	7,2
N	247	125	117

Tabell 48 Har noen av de som gir individuell støtte til barnet fremmedspråklig bakgrunn?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	94,4	92,9	95,7
2- Ja	5,6	7,1	4,3
Total	100	100	100
N	195	98	92

Tabell 49 Hvis ja: på hvilket nivå vurderer du hans / hennes muntlige norskkunnskaper?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Norsk er like godt som morsmålet	6,7	0,0	14,3
2- Flytende	37,5	14,3	26,7
3- Meget godt	26,7	25,0	28,6
4- Godt	40,0	37,5	42,9
5- Noe kjennskap til	0,0	0,0	0,0
Total	100	100	100
N	15	8	7

Tabell 50 Gir barnehagen veiledning til foreldrene knyttet til barnets spesielle behov?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	31,7	32,4	29,6
2- Ja	68,3	67,6	70,4
Total	100	100	100
N	205	102	98

Tabell 51 Får barnehagen veiledning av ekstern instanse knyttet til barnets spesielle behov?

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Nei	52,4	47,1	56,4
2- Ja	47,6	52,9	43,6
Total	100	100	100
N	210	104	101

Tabell 52.1 *Vurder utfra barnets norskspråklige kompetanse hvorvidt du synes barnet **glemmer ord som han / hun vet hva betyr***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Passer ikke for barnet / helt feil	77,7	78,2	77,0
2-	13,2	12,3	14,4
3- Passer både og	6,8	7,5	5,9
4-	1,6	1,2	2,0
5- Passer godt for barnet / helt riktig	0,7	0,8	0,7
Total	100	100	100
N	1643	861	744

Tabell 52.2 *Vurder utfra barnets norskspråklige kompetanse hvorvidt du synes barnet **blander sammen ord med lik mening (f.eks skjorte, genser jakke)***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Passer ikke for barnet / helt feil	84,1	83,5	84,8
2-	11,1	11	11,3
3- Passer både og	3,2	4,2	2,1
4-	1,0	0,9	0,9
5- Passer godt for barnet / helt riktig	0,5	0,3	0,8
Total	100	100	100
N	1645	862	745

Tabell 52.3 *Vurder utfra barnets norskspråklige kompetanse hvorvidt du synes barnet **har vansker med å forstå hva vanlige ord betyr***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Passer ikke for barnet / helt feil	91,1	90,3	91,9
2-	5,4	5,9	5,0
3- Passer både og	2,2	2,3	2,0
4-	1,0	1,2	0,8
5- Passer godt for barnet / helt riktig	0,4	0,3	0,3
Total	100	100	100
N	1645	863	744

Tabell 52.4 *Vurder utfra barnets norskspråklige kompetanse hvorvidt du synes barnet **har problemer med å svare på spørsmål like raskt som andre***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Passer ikke for barnet / helt feil	81,3	81,6	80,8
2-	9,1	8,5	9,7
3- Passer både og	6,3	6,3	6,4
4-	1,7	1,6	1,7
5- Passer godt for barnet / helt riktig	1,6	2,0	1,3
Total	100	100	100
N	1644	861	745

Tabell 52.5 *Vurder utfra barnets norskspråklige kompetanse hvorvidt du synes **barnet ofte leter etter de riktige ordene***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Passer ikke for barnet / helt feil	77,6	78,0	77,2
2-	13,7	13,0	14,5
3- Passer både og	5,5	5,9	5,1
4-	1,8	1,5	2,1
5- Passer godt for barnet / helt riktig	1,4	1,5	1,1
Total	100	100	100
N	1645	861	746

Tabell 52.6 *Vurder utfra barnets norskspråklige kompetanse hvorvidt du synes **barnet bruker ufullstendige setninger***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Passer ikke for barnet / helt feil	87,1	86,9	87,2
2-	7,6	7,8	7,7
3- Passer både og	2,6	2,2	2,8
4-	1,2	1,3	1,1
5- Passer godt for barnet / helt riktig	1,6	1,9	1,2
Total	100	100	100
N	1643	861	744

Tabell 52.7 *Vurder utfra barnets norskspråklige kompetanse hvorvidt du synes **barnet bruker korte setninger når hun / han skal svare på spørsmål***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Passer ikke for barnet / helt feil	74,4	72,6	76,4
2-	12,3	12,3	12,5
3- Passer både og	10,2	11,8	8,5
4-	1,8	1,8	1,7
5- Passer godt for barnet / helt riktig	1,3	1,6	0,9
Total	100	100	100
N	1640	857	745

Tabell 52.8 *Vurder utfra barnets norskspråklige kompetanse hvorvidt du synes **barnet har vansker med å gjenfortelle en historie han /hun har hørt***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Passer ikke for barnet / helt feil	80,8	81,7	79,7
2-	12,0	10,5	13,7
3- Passer både og	4,8	4,8	4,8
4-	1,1	1,5	0,5
5- Passer godt for barnet / helt riktig	1,3	1,5	1,2
Total	100	100	100
N	1641	860	743

Vurder i hvilken grad barnet **ofte kommer opp i krangel**, slik det har vært de siste to månedene

Tabell 53.1

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer ikke	74,9	74,3	75,3
2- Stemmer delvis	21,7	22,5	20,9
3- Stemmer veldig bra	3,4	3,1	3,8
Total	100	100	100
N	1645	861	746

Vurder i hvilken grad barnet **ikke tåler å vente / vil ha alt med en gang**, slik det har vært de siste to månedene

Tabell 53.2

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer ikke	74,1	73,5	74,6
2- Stemmer delvis	21,1	21,2	21,1
3- Stemmer veldig bra	4,8	5,3	4,3
Total	100	100	100
N	1651	868	745

Vurder i hvilken grad **grensesetning ikke endrer hans / hennes atferd**, slik det har vært de siste to månedene

Tabell 53.3

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer ikke	77,1	77,8	75,8
2- Stemmer delvis	16,9	15,6	18,2
3- Stemmer veldig bra	6,2	6,6	6,0
Total	100	100	100
N	1635	860	737

Vurder i hvilken grad **barnet ikke kan sitte stille, er urolig eller overaktiv**, slik det har vært de siste to månedene

Tabell 53.4

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer ikke	81,9	82,3	80,8
2- Stemmer delvis	15,5	14,9	16,2
3- Stemmer veldig bra	2,9	2,8	2,9
Total	100	100	100
N	1648	864	746

Vurder i hvilken grad **barnet skifter raskt fra en aktivitet til en annen**, slik det har vært de siste to månedene

Tabell 53.5

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer ikke	81,5	81,6	81,0
2- Stemmer delvis	15,2	14,9	16,1
3- Stemmer veldig bra	3,3	3,5	2,9
Total	100	100	100
N	1650	865	747

Vurder i hvilken grad **barnet klenger på voksne, eller er for avhengig**, slik det har vært de siste to månedene

Tabell 53.6

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer ikke	89,5	90,1	88,6
2- Stemmer delvis	9,0	8,4	9,8
3- Stemmer veldig bra	1,5	1,5	1,6
Total	100	100	100
N	1647	862	747

Tabell 53.7 *Vurder i hvilken grad barnet blir altfor urolig når han / hun blir adskilt fra foreldrene, slik det har vært de siste to månedene*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer ikke	96,4	96,4	96,4
2- Stemmer delvis	3,2	3,2	3,1
3- Stemmer veldig bra	0,4	0,3	0,5
Total	100	100	100
N	1651	866	747

Tabell 53.8 *Vurder i hvilken grad barnet er for redd eller for engstelig, slik det har vært de siste to månedene*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer ikke	92,4	93,5	90,9
2- Stemmer delvis	7,1	6,0	8,4
3- Stemmer veldig bra	0,5	0,5	0,7
Total	100	100	100
N	1650	866	746

Tabell 53.9 *Vurder i hvilken grad barnet gråter mye, slik det har vært de siste to månedene*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer ikke	95,5	95,6	95,7
2- Stemmer delvis	4,2	4,2	4,0
3- Stemmer veldig bra	0,2	0,2	0,3
Total	100	100	100
N	1648	864	746

Tabell 53.10 *Vurder i hvilken grad blir urolig av enhver forandring av rutine, slik det har vært de siste to månedene*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer ikke	92,3	91,6	92,9
2- Stemmer delvis	6,2	7,2	5,2
3- Stemmer veldig bra	1,5	1,2	1,9
Total	100	100	100
N	1646	861	747

Tabell 53.11 *Vurder i hvilken grad barnet har minst enn venn, slik det har vært de siste to månedene, slik det har vært de siste to månedene*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Stemmer ikke	19,1	19,1	19,4
2- Stemmer delvis	6,8	6,8	6,6
3- Stemmer veldig bra	74,1	74,0	74,0
Total	100	100	100
N	1643	863	742

Tabell 54.1 *Hvor mye har det vært av dette problemet i den siste måneden: Uoppmerksom, distraheres lett?*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Ikke / sjelden / aldri	50,6	50,3	50,1
2- Litt / av og til	40,7	40,6	41,8
3- Ganske ofte	6,5	6,6	6,3
4- Veldig ofte	2,2	2,4	1,9
Total	100	100	100
N	1651	866	747

Hvor mye har det vært av dette problemet i den siste måneden: **Fikler med hender og føtter, vrir seg i stolen?**

Tabell 54.2

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Ikke / sjelden / aldri	64,9	64,4	64,5
2- Litt / av og til	26,9	26,7	27,7
3- Ganske ofte	5,6	5,5	5,8
4- Veldig ofte	2,8	3,3	2,1
Total	100	100	100
N	1650	866	746

Hvor mye har det vært av dette problemet i den siste måneden: **Rotete eller uorganisert i barnehagen?**

Tabell 54.3

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Ikke / sjelden / aldri	74,4	73,2	74,8
2- Litt / av og til	21,6	22,8	20,7
3- Ganske ofte	3,5	3,2	3,9
4- Veldig ofte	0,7	0,8	0,7
Total	100	100	100
N	1648	865	745

Hvor mye har det vært av dette problemet i den siste måneden: **problemer med konsentrasjon og oppmerksomhet?**

Tabell 54.4

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Ikke / sjelden / aldri	64,7	64,7	64,1
2- Litt / av og til	28,5	28,2	29,1
3- Ganske ofte	5,0	4,6	5,4
4- Veldig ofte	1,9	2,4	1,5
Total	100	100	100
N	1646	865	743

Hvor mye har det vært av dette problemet i den siste måneden: **blir distraherert når han / hun blir bedt om å gjøre noe?**

Tabell 54.5

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Ikke / sjelden / aldri	65,6	65,7	65,2
2- Litt / av og til	28,3	28,7	28,1
3- Ganske ofte	4,7	4,3	5,2
4- Veldig ofte	1,3	1,3	1,5
Total	100	100	100
N	1638	855	745

Hvor mye har det vært av dette problemet i den siste måneden: **følger ikke ordentlig med når ting forklares og gjør ikke ferdig oppgaver?**

Tabell 54.6

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Ikke / sjelden / aldri	68,0	67,4	67,8
2- Litt / av og til	24,7	25,4	24,4
3- Ganske ofte	6,0	5,7	6,5
4- Veldig ofte	1,5	1,5	1,3
Total	100	100	100
N	1643	862	743

Tabell 54.7 *Hvor mye har det vært av dette problemet i den siste måneden: **blir lett frustrert ved anstrengelser?***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Ikke / sjelden / aldri	76,3	76	76,1
2- Litt / av og til	19,1	19,5	18,2
3- Ganske ofte	3,9	3,7	4,4
4- Veldig ofte	1,0	0,8	1,2
Total	100	100	100
N	1647	863	746

Tabell 55.1 *Barnets lek. Gi en vurdering om hvor ofte barnet **snakker og lager lyder til andre barn når de leker***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	11,5	10,8	12,6
2- Nesten aldri	7,6	7,7	7,8
3- Noen ganger	11,2	12,7	9,4
4- Ofte	23,2	23,5	22,4
5- Svært ofte	46,5	45,2	47,8
Total	100	100	100
N	1610	840	732

Tabell 55.2 *Barnets lek. Gi en vurdering om hvor ofte barnet **inntar rollen som observatør eller tilskuer***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	17,5	17,2	18,0
2- Nesten aldri	46,4	48,4	43,6
3- Noen ganger	31,7	30,1	33,4
4- Ofte	3,8	3,3	4,3
5- Svært ofte	0,8	0,9	0,7
Total	100	100	100
N	1647	866	743

Tabell 55.3 *Barnets lek. Gi en vurdering om hvor ofte barnet **leker late-som-om-lek sammen med andre barn***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	1,0	0,6	1,6
2- Nesten aldri	2,0	2,1	1,9
3- Noen ganger	11,8	11,3	12,4
4- Ofte	39,8	40,3	39,5
5- Svært ofte	45,6	45,8	44,6
Total	100	100	100
N	1654	869	747

Tabell 55.4 *Barnets lek. Gi en vurdering om hvor ofte barnet **deltar i gruppeleker (sisten, bro-brille o.l.)***

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	0,8	0,6	1,2
2- Nesten aldri	5,5	5,2	5,8
3- Noen ganger	21,5	21,7	21,6
4- Ofte	39,2	39,9	38,2
5- Svært ofte	33,1	32,6	33,3
Total	100	100	100
N	1655	870	747

Barnets lek. Gi en vurdering om hvor ofte barnet holder på med late-som-om-lek for seg selv

Tabell 55.5

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	13,5	12,4	14,6
2- Nesten aldri	33,5	32,4	34,6
3- Noen ganger	37,1	38,7	35,2
4- Ofte	11,5	11,4	11,7
5- Svært ofte	4,6	5,1	3,9
Total	100	100	100
N	1643	863	742

Barnets lek. Gi en vurdering om hvor ofte barnet leker sammen med andre barn (ikke bare ved siden av)

Tabell 55.6

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	0,5	0,5	0,5
2- Nesten aldri	0,8	0,7	0,9
3- Noen ganger	2,9	3,4	2,3
4- Ofte	19,0	17,8	20,1
5- Svært ofte	76,9	77,7	76,1
Total	100	100	100
N	1644	865	741

Barnets lek. Gi en vurdering om hvor ofte barnet leker fantasilek, men ikke sammen med andre barn

Tabell 55.7

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	27,5	25,2	29,6
2- Nesten aldri	43,7	44,2	43,6
3- Noen ganger	22,2	22,9	21,2
4- Ofte	4,1	4,5	3,8
5- Svært ofte	2,6	3,2	1,9
Total	100	100	100
N	1640	862	741

Barnets lek. Gi en vurdering om hvor ofte barnet ser på eller følger med på hva andre barn gjør, men uten å ta initiativ til å delta

Tabell 55.8

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	29,6	27,9	31,3
2- Nesten aldri	48,7	50,9	46,2
3- Noen ganger	19,1	18,4	20,1
4- Ofte	2,1	2,1	1,9
5- Svært ofte	0,6	0,7	0,5
Total	100	100	100
N	1638	858	742

Barnets lek. Gi en vurdering om hvor ofte barnet leker alene / er opptatt av enkel motorisk lek (løpe rundt, klatre)

Tabell 55.9

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	29,4	27,3	30,6
2- Nesten aldri	39,2	41,5	37
3- Noen ganger	25,9	25,1	27
4- Ofte	4,5	4,4	4,6
5- Svært ofte	1,3	1,7	0,8
Total	100	100	100
N	1648	865	745

Tabell 55.10 *Barnets lek. Gi en vurdering om hvor ofte barnet tar del i aktiv samtale med andre barn under leken*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	0,3	0,2	0,4
2- Nesten aldri	0,7	0,6	0,8
3- Noen ganger	3,4	3,3	3,5
4- Ofte	27,8	28,7	26,9
5- Svært ofte	68,0	67,2	68,4
Total	100	100	100
N	1658	872	748

Tabell 55.11 *Barnets lek. Gi en vurdering om hvor ofte barnet engasjerer seg i fantasilek med andre barn*

Prosentandel	Totalt	Offentlig	Privat
1- Aldri	0,4	0,0	0,9
2- Nesten aldri	1,7	1,7	1,7
3- Noen ganger	7,8	7,3	8,3
4- Ofte	32,6	33,6	31,6
5- Svært ofte	57,5	57,3	57,5
Total	100	100	100
N	1657	871	748

VEDLEGG 3: Spørreskjema

+

Spørreskjema til barnehagen

+

Skjemaet skal leses av en maskin. Derfor er det viktig å bruke blå eller sort kulepenn og skrive tydelig:

- I de små avkrysningsboksene setter du et kryss (X) i den ruten som er best, slik:
- Hvis du mener at du har satt kryss i feil bokse, kan du slette krysset med en gummipenn. Dette skjemaet skal ikke brukes til utfylling. Eksempel 5 skrives slik:
- Tallboksene har ofte to eller flere ruter. Når du skriver et tall, må du bruke alle ruter.

Oppgi dag, måned og år for utfylling av skjemaet

Ta kontakt med oss på morbarn@fhi.no eller tlf 53 20 40 40 hvis du trenger skjema.

(Skriv årstall med 4 tall, f.eks. 2012)

Du/dere har fått dette skjemaet fordi ett av barna i avdelingen deres deltar i Den norske Mor og barn-undersøkelsen. Vi setter stor pris på at du tar deg tid til å fylle ut informasjon om dette barnet (heretter kalt prosjektbarnet), om barnehagen og om den avdelingen/basen prosjektbarnet går i.

Kort informasjon om den som fyller ut skjemaet

+

Angi år og måneder

Hvor lenge har du vært ansatt i denne barnehagen?

år og

mnd

Hvor lang erfaring har du med arbeid med barn?

år og

mnd

+

Hvor lenge har du kjent prosjektbarnet (dette barnet)?

år og

mnd

Er du pedagogisk leder: Nei Ja

Hvis nei, oppgi stillingstittel: _____

OM BARNEHAGEN

1. Hvilken organisering har barnehagen?

+

- Avdelingsbarnehage (Tradisjonell organisering hvor barn tilhører en bestemt avdeling)
- Basebarnehage (En større andel av barnehagen er fellesarealer som kan brukes av alle i barnehagen, samtidig eller på skift. I tillegg er det baser som reserveres bestemte barnegrupper)
- Sonebarnehage (Alle leke- og oppholdsarealer er fellesarealer som er delt inn i soner, f.eks for roligere aktivitet, for små/store barn, for motorisk utfoldelse)

2. Har barnehagen en bestemt pedagogisk profil eller bestemte faglige rammeprogram? (f.eks naturbarnehage, Montessori, Steinerbarnehage eller Du og jeg og vi to, Steg for steg)

Nei

Ja

Hvis ja, beskriv: _____

Ant. avdelinger

Ant. barn

Ant. ansatte

3. Hvor mange avdelinger består hele barnehagen av, hvor mange barn totalt sett går i hele barnehagen og hvor mange ansatte er det i barnehagen? (ikke bare prosjektbarnets avdeling)

PROSJEKTBARNETS AVDELING/BASE

I de følgende spørsmål, vennligst svar ut fra hvordan det er i den avdelingen/basen prosjektbarnet går. Regn også med prosjektbarnet.

4. Hvor mange barn på ulike alder går i prosjektbarnets avdeling/base? (Skriv 0 for aldersgruppe dere ikke har)

0-18 mnd	19-35 mnd	3 år	4 år	5 år	6 år
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

5. Hvor mange jenter og gutter er det totalt i prosjektbarnets avdeling/base?

	Jenter	Gutter
+	<input type="text"/>	<input type="text"/>

6. Hvor mange nye barn har begynt det siste barnehageåret i prosjektbarnets avdeling/base?

	Antall
+	<input type="text"/>

7. Hvor mange barn er vanligvis tilstede til ulike tid på en typisk dag i prosjektbarnets avdeling/base? (Dersom avdelingene slår sammen grupper av barn, regn antall barn i gruppen der prosjektbarnet er).

	Før kl. 9	Fra kl. 9 til 16	Etter kl. 16
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

8. Hvor mange voksne er vanligvis tilstede til ulike tid på en typisk dag i prosjektbarnets avdeling/base?

	Før kl. 9	Fra kl. 9 til 16	Etter kl. 16
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

9. Angi % ekstra stillingsressurs prosjektbarnets avdeling/base har krav på i forhold til barn med spesielle behov (Bare regn med det som er ut over de faste ansatte).

<input type="text"/>	%	☐	Avdelingen har ikke krav på ekstra tilført stillingsressurs.
----------------------	---	--------------------------	--

10. Angi % ekstra stillingsressurs prosjektbarnets avdeling/base faktisk får i forhold til barn med spesielle behov. (Bare regn med tilførte ressurser ut over de faste ansatte).

<input type="text"/>	%	☐	Avdelingen har ingen ekstra stillingsressurser tilført.
----------------------	---	--------------------------	---

De neste spørsmålene gjelder spesifikt for prosjektbarnet (Den norske mor og barn-undersøkelsen)

PROSJEKTBARNET

Prosjektbarnets tilpasning i barnehagen

11. Hvor lenge har prosjektbarnet gått i denne barnehagen? år

12. Hvordan synes du dette barnet klarer seg på disse områdene? (Sett ett kryss for hver linje.)

	Veldig bra	Bra	Gjennomsnittlig	Noen problemer	Betydelige problemer
1. Finne seg til rette i barnehagen.....	☐	☐	☐	☐	☐
2. Samarbeide med andre barn	☐	☐	☐	☐	☐
3. Forholde seg til de voksne på avdelingen	☐	☐	☐	☐	☐
4. Konsentrasjon	☐	☐	☐	☐	☐
5. Bruk av lekemateriale	☐	☐	☐	☐	☐
6. Stole på seg selv/selvtillit	☐	☐	☐	☐	☐
7. Snakke i gruppe med barn	☐	☐	☐	☐	☐
8. Følge instruksjoner	☐	☐	☐	☐	☐
9. Klare å ivareta personlige behov	☐	☐	☐	☐	☐
10. Motorisk koordinasjon	☐	☐	☐	☐	☐
11. Omgjengelighet	☐	☐	☐	☐	☐
12. Finmotorisk kontroll	☐	☐	☐	☐	☐
13. Tilpasning i barnehagen (vurder totalt sett)	☐	☐	☐	☐	☐

Prosjektbarnets samhandling med deg

13. I hvilken grad synes du de følgende utsagnene beskriver din relasjon med prosjektbarnet? (Sett ett kryss for hver linje.)

	+	Stemmer absolutt ikke	Stemmer ikke helt	Nøytral, ikke sikker	Stemmer ganske bra	Stemmer veldig bra
1. Jeg opplever at jeg og han/hun har et godt og nært forhold til hverandre.....		☐	☐	☐	☐	☐
2. Det virker som om barnet og jeg alltid havner i konflikt med hverandre		☐	☐	☐	☐	☐
3. Hvis han/hun er lei seg eller opprørt, søker han/hun trøst hos meg		☐	☐	☐	☐	☐
4. Det virker som om han/hun ikke liker at jeg viser positive følelser gjennom fysisk kontakt, som stryke eller å gi ham/henne en klem		☐	☐	☐	☐	☐
5. Jeg har inntrykk av at han/hun setter pris på forholdet til meg		☐	☐	☐	☐	☐
6. Han/hun fremstår som stolt når jeg roser han/henne		☐	☐	☐	☐	☐
7. Han/hun forteller spontant om seg selv		☐	☐	☐	☐	☐
8. Han/hun blir lett sint på meg		☐	☐	☐	☐	☐
9. Jeg synes det er lett å tolke hva han/hun føler		☐	☐	☐	☐	☐
10. Han/hun fortsetter å være sint eller motvillig etter at jeg har satt grenser eller irettesatt han/henne		☐	☐	☐	☐	☐
11. Det er mer krevende for meg å arbeide med dette barnet enn med barn flest		☐	☐	☐	☐	☐
12. Når han/hun kommer til barnehagen og er i dårlig humør, vet jeg at vi har en lang og vanskelig dag foran oss		☐	☐	☐	☐	☐
13. Måten han/hun reagerer ovenfor meg kan være uforutsigbar		☐	☐	☐	☐	☐
14. Han/hun lurar meg ofte for å få viljen sin		☐	☐	☐	☐	☐
15. Han/hun forteller meg om sine følelser og opplevelser		☐	☐	☐	☐	☐

+

+

Bringe og hente i barnehagen

14. Blir barnet hentet av mor/far i barnehagen? Nei Ja

15. Hvis ja, hvor ofte kan du observere det følgende? (Sett ett kryss for hver linje.)

	Aldri	Noen ganger	Ofte	- Beständig
1. Når barnet kommer i barnehagen hilser han/hun entusiastisk på deg	☐	☐	☐	☐
2. Når mor/far går igjen så sier barnet "hadet" på en eller annen måte (f.eks. vinker, smiler)	☐	☐	☐	☐
3. Når mor/far drar så blir barnet sint eller lei seg	☐	☐	☐	☐
4. Barnet samarbeider godt mht å gjøre seg klar til å dra hjem	☐	☐	☐	☐

+

+

Prosjektbarnets språklige kompetanse

16. Vurder barnet ut fra norskspråklig kompetanse:

(Sett ett kryss for hver linje.)

	Nei	Ja
1. Spør etter hva ord betyr.....	☐	☐
2. Snakker i lange, komplekse setninger, 10 ord eller mer	☐	☐
3. Bruker flertallsending korrekt; f.eks. sier "menn" og ikke "manner", sier "flere mus" ikke "muser"	☐	☐
4. Sier navnet på ukedagene i riktig rekkefølge	☐	☐
5. Kan si hvor han/hun bor (hvilket tettsted eller by)	☐	☐
6. Når han/hun blir spurt "Hva er en <ting>?" så kan han/hun snakke om den gruppen tingen tilhører; f.eks. om mus "Det er et dyr"; om et eple- "Det er en frukt"	☐	☐
7. Kan vise hva som er høyre og venstre hånd	☐	☐
8. Bruker ordene "I dag", "I går" og "I morgen" på en riktig måte	☐	☐
9. Kan si om noen få ting hva det er laget av, f.eks. hva en stol eller frakk er laget av	☐	☐

Prosjektbarnets interesse for bokstaver og tall, lese og skrive

Vurder barnets ferdigheter på følgende områder:

+

17. Leseferdigheter (Sett ett kryss for hver linje.)

- Leser enkle ord (f.eks. hus, båt) ..... Nei Ja
 Leser enkle setninger (f.eks. Tor er stor) .. Nei Ja
 Uinteressert i å lese..... Nei Ja

18. Skriveferdigheter (Sett ett kryss for hver linje.)

- Skriver enkle ord (f.eks. hus, båt) ..... Nei Ja
 Skriver enkle setninger (f.eks. Tor er stor) Nei Ja
 Uinteressert i å skrive..... Nei Ja

19. Tallforståelse (Sett ett kryss for hver linje.)

- Gjenkjenner tall (hva de heter)..... Nei Ja
 Legger sammen noen få konkrete ting .... Nei Ja
 Uinteressert i tall ..... Nei Ja

+

20. Fortellerkompetanse

Barnet gir tydelig uttrykk for hva han/hun planlegger å gjøre i nærmeste fremtid (som for eksempel hva barnet skal gjøre i morgen eller hva barnet skal gjøre i ferien). ..... Nei Ja

Barnet forklarer på en klar og forståelig måte noe som har skjedd tidligere (for eksempel hva barnet gjorde i barnehagen, eller hva som skjedde under fotballkampen)..... Nei Ja

Uinteressert i å fortelle ..... Nei Ja

+

RESSURSER I PROSJEKTBARNETS AVDELING/BASE

21. Hvilken utdanning har de ansatte i prosjektbarnets avdeling/base fullført? (Sett ett kryss for hver linje.)

+

	Førskole- lærer utdanning	Annen pedagogisk høyere utdanning	Barne- og ungdoms- arbeider (fagbrev)	Barne- og ungdoms- utdanning pågående	Annen videre- gående (fullført)	Avbrutt videre- gående eller bare grunnskolen	Annen bakgrunn
Styrer for hele barnehagen.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pedagogisk leder	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De andre ansatte i avdelingen/basen - skriv antall personale med de respektive utdanningene (ikke regn med pedagogisk leder)	<input type="text"/> stk.	<input type="text"/> stk.	<input type="text"/> stk.	<input type="text"/> stk.	<input type="text"/> stk.	<input type="text"/> stk.	<input type="text"/> stk.

22. Hvor stor stillingsprosent har de ansatte i avdelingen/basen? (Angi antall ansatte for hver kategori av stillingsprosent.)

	80-100%	50-79%	20-49%	<20%
Antall	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

23. Hvor mange år har de ansatte i avdelingen/basen arbeidet i barnehagen? (Angi antall ansatte for hver kategori av år ansatt.)

	Mer enn 5 år	3-5 år	1-2 år	Mindre enn 1 år
Antall	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

24. Hvor mange kvinner og menn er ansatt i avdelingen/basen der prosjektbarnet går?

Kvinner	Menn
<input type="text"/>	<input type="text"/>

25. Er det gitt dispensasjon fra krav om førskoleutdanning/pedagogisk utdanning?

	Nei	Ja, midlertidig	Ja, varig
For styrer i barnehagen....	☐	☐	☐
For avdelingsleder	☐	☐	☐

+

26. Hvordan vurderer du personalstabiliteten generelt på avdelingen/basen i perioden juli-desember det siste året?

(Vurder alt under ett, altså både i forhold til sykefravær og personalutskifting.)

Meget god stabilitet	Ganske god	Verken/ eller	Mindre god	Ikke god stabilitet
☐	☐	☐	☐	☐

Oversikt i avdelingen og aktiviteter

27. Her følger noen utsagn om prosjektbarnets avdeling/base som er knyttet til oversikt og organisering.

(Kryss av for hvor enig du er i hvert utsagn.) (Sett ett kryss for hver linje.)

	+	Svært uenig	Uenig	Verken enig eller uenig	Enig	Svært enig
1. Det er tilstrekkelig plass tilgjengelig i din avdeling/base slik at en kan holde på med ulike læringsaktiviteter		☐	☐	☐	☐	☐
2. Det er tilstrekkelig plass for en fast stillekrok eller hvileområde for barna		☐	☐	☐	☐	☐
3. Det er mye materiale som er lett tilgjengelig slik at en kan tilrettelegge etter barnas interesser		☐	☐	☐	☐	☐
4. På de fleste dagene i uka kan barna selv finne fram ulike typer male- og skrivesaker		☐	☐	☐	☐	☐
5. Det er avsatt tilstrekkelig plass hvor ett eller to barn kan leke for seg selv		☐	☐	☐	☐	☐
6. Det er tilgjengelig et variert utvalg av bøker som barna kan hente selv ut fra hva de er interessert i.		☐	☐	☐	☐	☐
7. Det er tilgjengelig mye variert materiale som stimulerer finmotorikk og problemløsning (f.eks. puslespill, klosser og byggemateriale)		☐	☐	☐	☐	☐
8. Det er tilgjengelig utstyr for barna som stimulerer grovmotoriske ferdigheter (f.eks. klatreplass, hinderløype, baller, trehjulsykler)		☐	☐	☐	☐	☐
9. Uteområdet er godt tilrettelagt for 4-6 åringenes interesser og aktiviteter.		☐	☐	☐	☐	☐
10. Avdelingen har tilstrekkelig ressurser for å følge opp barnas valg og interesser.		☐	☐	☐	☐	☐
	+				+	

PEDAGOGISK PROFIL OG PRAKSIS I PROSJEKTBARNETS AVDELING/BASE

28. Hvordan vil du karakterisere de ulike utsagnene i forhold til den typiske pedagogiske praksis på din avdeling/base i løpet av de siste tre månedene? (Kryss av på hver linje hvor vanlig hvert utsagn er i prosjektbarnets avdeling/base.)

	+	Svært vanlig praksis	Svært uvanlig praksis
1. Barna får stort sett leke uforstyrret		☐	☐
2. De voksne leter aktivt etter muligheter til å veilede barn i lek		☐	☐
3. Barn får være med å bestemme når vi planlegger prosjekter eller arrangementer i barnehagen		☐	☐
4. Vi må kutte ned tiden for fri lek for å få tid til planlagte aktiviteter ..		☐	☐
5. Barna får være med å bestemme de daglige aktivitetene i barnehagen		☐	☐
6. Dersom leken i barnegruppen er svært god, hopper vi over planlagte aktiviteter		☐	☐
7. Vi har et sterkt fokus på å gi barna den kunnskapen de trenger		☐	☐
8. Vi følger alltid dagens plan		☐	☐
9. Lekegrupper initieres av barna selv		☐	☐
10. Vi utfordrer barna ved å legge til rette for at de skal få prøve aktiviteter som er litt vanskeligere enn de aktivitetene de vanligvis gjør ..		☐	☐
11. Vi prioriterer gode samtaler med barna selv om det går på bekostning av andre planlagte aktiviteter		☐	☐
12. Barna velger selv de aller fleste av aktivitetene de holder på med ..		☐	☐
13. Vi får ikke alltid tid til gode samtaler med barna fordi avdelingens planlagte aktiviteter kommer i veien		☐	☐
		+	

+	Svært vanlig praksis	Svært uvanlig praksis
14. Gjennom samtaler viser barna hva de er moderne for og voksne retter da samtalen inn på samme nivå	☐	☐ .....
15. Vi utfordrer barnas forståelse og mestring ved å rette samtalen litt over barnets nivå	☐	☐ .....
16. Vi bruker samtalegrupper for å sikre at hvert barn blir sett og hørt ..	☐	☐ .....
17. Barna får være med å bestemme aktiviteter i barnehagen selv om det går på bekostning av planlagte aktiviteter	☐	☐ .....

+

Rutiner for kartlegging og observasjon

29. Hvilke rutiner har dere for kartlegging av barnas ferdigheter på følgende områder? (Vurder dette ut fra 5- og 6-åringene; sett ett kryss per linje.)

	Regel- messig kartlegging	Kartlegging ved behov	Regel- messig observasjon	Observasjon kun ved behov
1. Språkkompetanse	☐	☐	☐	☐ .....
2. Motoriske ferdigheter	☐	☐	☐	☐ .....
3. Lekekompetanse	☐	☐	☐	☐ .....
4. Samhandlingskompetanse (sosial kompetanse)	☐	☐	☐	☐ .....

30. Hvordan bruker avdelingen/basen resultatene fra kartleggingene/observasjonene? Skriv kort viktigste bruk:

+

31. Har barnehagen skriftlige rutiner for å informere de følgende dersom kartlegging og resultater fører til bekymring?

	Nei	Ja
1. Foreldre.....	☐	☐ .....
2. Helsestasjonen	☐	☐ .....
3. PPT	☐	☐ .....
4. Barnevernet	☐	☐ .....

+

Barnas dagsplan

32. Hvor ofte tilrettelegger dere et planlagt strukturert pedagogisk tilbud for barna på de følgende områdene?

+	Daglig	3-4 ganger i uken	1-2 ganger i uken	Hver andre uke	En gang per måned eller sjeldnere
1. Skriverabling	☐	☐	☐	☐	☐ .....
2. Bokstavutforskning (i naturen, i bøker, på melkekartonger osv.)	☐	☐	☐	☐	☐ .....
3. Øving på ordbilder (f.eks. bruke lapp med ordet "kjøleskap" på kjøleskapet)	☐	☐	☐	☐	☐ .....
4. Helordsskriving	☐	☐	☐	☐	☐ .....
5. Utforske geometri, form, mønster, likheter og andre matematiske begreper	☐	☐	☐	☐	☐ .....
6. Tallforståelse	☐	☐	☐	☐	☐ .....
7. Sansemotorisk og kroppslig lek	☐	☐	☐	☐	☐ .....
8. Kultur og egenart.....	☐	☐	☐	☐	☐ .....
9. Kreative og skapende aktiviteter (male, tegne, snekre o.l.)	☐	☐	☐	☐	☐ .....
10. Friluftaktivitet med vekt på kunnskap om miljøet	☐	☐	☐	☐	☐ .....
11. Lekegrupper som fokuserer på rollelek (leke butikk, sykehus, kafé o.l.)	☐	☐	☐	☐	☐ .....
12. IKT (pedagogiske spill, skriving, lete etter bilder på internett o.l.)	☐	☐	☐	☐	☐ .....

Refleksjoner i personalgruppen

33. Hvor ofte har dere som personalgruppe satt av tid for å arbeide systematisk med ett eller flere av disse 6 temaområdene i rammeplanen? (Vurder ut fra det siste halvåret.)

	Daglig	3-4 ganger i uken	1-2 ganger i uken	Hver andre uke	En gang per måned eller sjeldnere
1. Omsorg og oppdragelse	☐	☐	☐	☐	☐
2. Lek	☐	☐	☐	☐	☐
3. Læring	☐	☐	☐	☐	☐
4. Sosial kompetanse	☐	☐	☐	☐	☐
5. Språklig kompetanse	☐	☐	☐	☐	☐
6. Barnehagen som kulturell arena	☐	☐	☐	☐	☐

Opplæringsønsker og behov i personalgruppen

34. Hvor enig er du i at de ansatte i prosjektbarnets avdeling/base har tilstrekkelig god kompetanse i forhold til de tematiske områdene nedenfor?

	Svært uenig	Uenig	Verken enig eller uenig	Enig	Svært enig
1. Sosial kompetanse.....	☐	☐	☐	☐	☐
2. Mobbing blant barna	☐	☐	☐	☐	☐
3. Atferdsproblemer	☐	☐	☐	☐	☐
4. Språklig kompetanse	☐	☐	☐	☐	☐
5. Sjenerte/sky barn	☐	☐	☐	☐	☐

Personalsamarbeid/entusiasme/miljø

35. Kryss av for hvordan du synes utsagnene passer i din avdeling/base. (Sett ett kryss for hver linje.)

	Svært uenig	Uenig	Verken enig eller uenig	Enig	Svært enig
1. Vi kan stole på medarbeidernes støtte og hjelp når det er behov for det.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Alle har en god forståelse for hvilke roller og ansvar hver av dem har.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Alle bidrar i beslutningsprosessene om prinsipielle ting ved barnehagen samt hvordan en skal arbeide praktisk	☐	☐	☐	☐	☐
4. Alle forholder seg til jobben sin med entusiasme.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Min egen pedagogiske filosofi og mine målsetninger passer med de som gjelder for barnehagen som helhet.	☐	☐	☐	☐	☐

Samarbeid med foreldre

36. Kryss av for hvor ofte dere legger til rette for ulike typer samarbeid med barnas foreldre. (Sett ett kryss for hver linje.)

	En gang i året	En gang i halvåret	To ganger i halvåret	En gang i måneden	Flere ganger i måneden
1. Innkaller til formelle møter mellom foreldre og pedagog for å drøfte barnets framgang	☐	☐	☐	☐	☐
2. Avholder fellesmøter for å veilede foreldre om barns utvikling eller aktiviteter vi driver.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Sender ut regelmessige informasjonsskriv om hva som skjer i avdelingen/basen og hva som skjer framover.....	☐	☐	☐	☐	☐

SPESIELLE FORHOLD KNYTTET DIREKTE TIL PROSJEKTBARNET

I det følgende ønsker vi å vite mer spesifikt om hva prosjektbarnet deltar på i barnehagen.

+

37. Hvor mange timer per uke er prosjektbarnet i barnehagen?

timer

+

38. Er det tilrettelagt spesielle aktiviteter som prosjektbarnet deltar på?

5-årsklubb (med fokus på det sosiale)? Nei Ja

Skoleforberedende gruppe (med fokus på fag)?..... Nei Ja

39. Har prosjektbarnets språkkompetanse blitt kartlagt?

Nei Ja

40. Hvis ja, hva var resultatet?

Alt var i orden

Trenger noe ekstra stimulering

Trenger å søke ekstra ressurser

Trenger særskilt norskopplæring (for fremmedspråklige)

41. Har prosjektbarnet noen spesielle vansker?

Nei Ja

Hvis nei, gå til spørsmål 52

42. Hvis ja, hvilke områder? (Du kan sette flere kryss.)

Generell utviklingsforsinkelse

Emosjonelle vansker

Atferdsvansker

Kontaktvansker/autismespekteret

Lærevansker

Uro/oppmerksomhetsvansker

Hørsel-/synsvansker

Fysiske funksjonsvansker

Språkforsinkelse

Annet, spesifiser: _____

+

43. Er det søkt ekstra ressurser til prosjektbarnet?

Nei Ja

44. Hvis ja, hvor mange timer per uke?

timer

45. Er det iverksatt tiltak pga. spesielle behov som prosjektbarnet har?

Nei Ja

46. Hvis ja, hvor mange timer per uke?

timer

+

47. Oppgi hvor mange timer per uke hver av disse utdanningsgruppene gir individuell støtte til prosjektbarnet.

Førskole-
lærer

timer

Spesial-
pedagog

timer

Annen
fag-
utdanning

timer

Barne- og
ungdoms-
arbeider

timer

Ufaglært

timer

48. Har noen av de som gir individuell støtte til barnet fremmedspråklig bakgrunn?

(Dansk og svensk regnes ikke som fremmedspråklig.)

Nei

Ja

49. Hvis ja: på hvilket nivå vurderer du hans/hennes muntlige norskkunnskaper?

Norsk er like
godt som
morsmålet

Flytende

Meget
godt

Godt

Noe
kjennskap til
norsk
Snakker
helst annet
enn norsk

50. Gir barnehagen veiledning til foreldrene knyttet til barnets spesielle behov?

Nei

Ja

+

51. Får barnehagen veiledning av ekstern instanse knyttet til barnets spesielle behov?

Nei

Ja

Hvis ja, skriv instanse: _____

Prosjektbarnets språkkompetanse

52. Vurder ut fra barnets norskspråklige kompetanse hvorvidt du synes de følgende utsagnene passer for barnet. Prøv å svare på alt selv om du ikke er helt sikker eller synes utsagnet virker rart. (Sett ett kryss for hver linje.)

+	Passer ikke for barnet/ helt feil	Passer både og	Passer godt for barnet/ helt riktig
1. Glemmer ord som han/hun vet hva betyr	☐	☐	☐
2. Blander sammen ord med lik mening (f.eks. skjorte, genser, jakke) ..	☐	☐	☐
3. Har vansker med å forstå hva vanlige ord betyr	☐	☐	☐
4. Har problemer med å svare på spørsmål like raskt som andre ..	☐	☐	☐
5. Leter ofte etter de riktige ordene ..	☐	☐	☐
6. Bruker ufullstendige setninger	☐	☐	☐
7. Bruker korte setninger når han/hun skal svare på spørsmål	☐	☐	☐
8. Har vansker med å gjenfortelle en historie han/hun har hørt ..	☐	☐	☐

+

+

Om barnets atferd og væremåte

53. Den følgende listen er utsagn som beskriver barns atferd og væremåte. I hvilken grad passer utsagnene for prosjektbarnet vurdert slik det har vært de siste to månedene? (Sett ett kryss for hver linje.)

	Stemmer ikke	Stemmer delvis	Stemmer veldig bra
1. Kommer ofte opp i krangel	☐	☐	☐
2. Tåler ikke å vente. Vil ha alt med en gang	☐	☐	☐
3. Grensesetting endrer ikke hans/hennes atferd	☐	☐	☐
4. Kan ikke sitte stille, er urolig eller overaktiv ..	☐	☐	☐
5. Skifter raskt fra en aktivitet til en annen	☐	☐	☐
6. Klenger på voksne, eller er for avhengig ..	☐	☐	☐
7. Blir alt for urolig når han/hun blir adskilt fra foreldrene	☐	☐	☐
8. For redd eller engstelig	☐	☐	☐
9. Gråter mye	☐	☐	☐
10. Blir urolig av enhver forandring av rutine	☐	☐	☐
11. Har minst en venn som han/hun leker med daglig	☐	☐	☐

+

+

54. Nedenfor er det beskrevet en rekke vanlige problemer som barn kan ha. Vurder hvert punkt i forhold til hvordan barnets atferd har vært i den siste måneden. Ved hvert punkt spør du deg selv: "Hvor mye har det vært av dette problemet i den siste måneden?", og krysser av på det alternativet som passer best. Det er viktig at du prøver å krysse av for alle punktene. (Sett ett kryss for hver linje.)

	Ikke/sjelden/ aldri	Litt/ av og til	Ganske ofte	Veldig ofte
1. Uoppmerksom, distraheres lett	☐	☐	☐	☐
2. Fikler med hender og føtter, vrir seg i stolen	☐	☐	☐	☐
3. Rotete eller uorganisert i barnehagen	☐	☐	☐	☐
4. Problemer med konsentrasjon og oppmerksomhet.	☐	☐	☐	☐
5. Blir distraheret når han/hun blir bedt om å gjøre noe ..	☐	☐	☐	☐
6. Følger ikke ordentlig med når ting forklares og gjør ikke ferdig oppgaver (for eksempel sette på plass sko/rydde opp leker). (Skyldes ikke tross eller at oppgaven ikke er forstått)	☐	☐	☐	☐
7. Blir lett frustrert ved anstrengelser	☐	☐	☐	☐

Barnets lek

+

55. Det følgende kartlegger ulike måter som barn aktiviserer seg på i fri lek/aktivitet inne. Selv om barnet varierer mye i forhold til hva og hvordan han/hun leker, prøv likevel å gi en vurdering av hvor vanlig de forskjellige tingene er hos prosjektbarnet. (Sett ett kryss for hver linje.)

	+	Aldri	Nesten aldri	Noen ganger	Ofta	Svært ofte
1. Snakker og lager lyder til andre barn når de leker		☐	☐	☐	☐	☐
2. Inntar rollen som observatør eller tilskuer		☐	☐	☐	☐	☐
3. Leker late-som-om-lek sammen med andre barn		☐	☐	☐	☐	☐
4. Deltar i gruppeleker (sisten, bro-bro-brille o.l.)		☐	☐	☐	☐	☐
5. Holder på med late-som-om-lek for seg selv ..		☐	☐	☐	☐	☐
6. Leker sammen med andre barn (ikke bare ved siden av) ..		☐	☐	☐	☐	☐
7. Leker fantasilek, men ikke sammen med andre barn		☐	☐	☐	☐	☐
8. Ser på eller følger med på hva andre barn gjør, men uten å ta initiativ til å delta..		☐	☐	☐	☐	☐
9. Leker alene/er opptatt av enkel motorisk lek (løpe rundt, klatrer) ..		☐	☐	☐	☐	☐
10. Tar del i aktiv samtale med andre barn under leken		☐	☐	☐	☐	☐
11. Engasjerer seg i fantasilek med andre barn		☐	☐	☐	☐	☐

+

56. Barnehagen kan oppleve det litt negativt med mange spørsmål om mulige problemer som små barn kan ha, men vi vet foreløpig lite om vansker hos små barn og synes derfor dette er viktig å undersøke. Vi ønsker uansett en relativt bred beskrivelse av barna på dette alderstrinnet og vil derfor også vite litt om barnas sterke sider og ressurser.

Skriv barnets sterke sider her:

Vi trenger følgende informasjon for å kunne knytte våre data fra denne undersøkelsen til nasjonale registre (BASIL). All informasjon vil være anonymisert slik at enkeltbarnehager ikke vil kunne identifiseres eller sammenlignes.

57. I hvilken kommune ligger barnehagen? _____

58. Hva heter barnehagen? _____

59. Hva er organisasjonsnummeret til barnehagen?

TUSEN TAKK FOR INNSATSEN!

+

+